IM Stad en Samenleving 18 oktober 2022

Aanwezig: **Voorzitter** De heer S. Geleijnse **Raadsleden:** De heer E.G.T. Braam De heer D.R. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G.A. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. El Majjaoui Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen De heer R. Nunnikhoven Mevrouw L.B. Oude Alink	**Vervolg aanwezige raadsleden:** Mevrouw A. Prenger De heer C.G. Sleddering De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi **Aanwezige fractieassistenten:** De heer E. van der Baan Mevrouw M.R. Ten Brummelaar Mevrouw M.D. du Chatinier De heer J.A. Knigge De heer I. Shousha De heer M. Stuijfzand De heer H.A. Verburg
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester, G.A.A. Verkerk Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit	**Griffie:** Forumgriffier: Mevrouw M. Titse De heer S.A. Manuel (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond, allen. Als iedereen zijn plaatsen in heeft genomen dan gaan we beginnen. Nogmaals goedenavond en ik open hierbij het forum Stad en Samenleving van dinsdag 18 oktober 2022. Ik ga eerst de administratie met u doornemen, want we hebben een aantal afmeldingen ontvangen. Niet aanwezig zijn mevrouw Niesen, mevrouw Schwencke, de heer Dolmans, de heer Oelen, de heer Ezinga en de heer Loof. Mevrouw Woudstra en de heer Zoghbi die komen wat later vanavond alsnog binnen. Maar ik zie dat elke fractie wel goed vertegenwoordigd is, dus we kunnen een prima debat voeren vandaag.

2. Algemeen spreekrecht inwoners

De voorzitter: Agendapunt 2. We hebben geen insprekers, dus dat is daarmee ook gelijk afgerond.

3. Vaststellen agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar het vaststellen van de agenda van vanavond. Daar wil ik eigenlijk het volgende voorstel voor doen, we krijgen straks als nummer 4 de mededelingen, een aantal van het college is ons gevraagd om daar ruimte voor te maken, dus dat gaan we doen. Ik wil als agendapunt 5 het raadsvoorstel de halfjaarrapportage agenderen, op 6 het raadsvoorstel verordening voor gemeentelijke belastingen en heffingen en dan als apart agendapunt, nummer 7, de raadsinformatiebrief aanpak bestrijding energiearmoede. Daarna de sluiting. Kunt u daarmee instemmen met deze agenda? Zo ja, dan is die ook zo dadelijk zichtbaar in iBabs.

4. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan wij snel naar agendapunt 4 met een aantal mededelingen van het college. Wethouders Van de Laar, Bentvelzen en Wit hebben gevraagd om dat u te kunnen doen, dus dat gaan we doen en we beginnen met de wethouder Van de Laar. Mag ik u het woord geven?

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Twee korte mededelingen. Ten aanzien van De Voorde, waar heel veel belangstelling vaak voor is, daar hadden we een intentieovereenkomst afgesloten om met het Zuid-Hollands Landschap voor een exclusieve periode van een x-aantal maanden onderzoek te doen naar de toekomstige mogelijkheden waarbij het Zuid-Hollands Landschap vooral dacht aan een hoofdkantoorfunctie in het hoofdgebouw en andere maatschappelijke functies in de rest van het, in jargon gezegd, het monumentale ensemble. Maar dat is 15 oktober afgelopen en de conclusie van het rapport wat de week ervoor aan ons is gepresenteerd, is dat het Zuid-Hollands Landschap niet in staat is om het te ontwikkelen omdat ze dat financieel niet kunnen halen en dat ze de expertise daarvoor op basis van het onderzoek, de benodigde expertise niet in huis hebben. Er zijn wel nog andere aanknopingspunten om met andere partijen verder te praten, maar wij zijn ons nu aan het beraden over hoe we zo snel als mogelijk wel tot een andere ontwikkeling kunnen overgaan en met welke partners. Daar speelt bij, het Didam arrest, waarbij je als gemeente niet onderhands zomaar met een partij in zee mag gaan om het te verkopen of te laten ontwikkelen. Dus dat zal waarschijnlijk iets zijn in de richting van een openbare tender waar meerdere partijen op kunnen inschrijven, waarbij we wel voorwaarden kunnen stellen over de … Bijvoorbeeld de ervaring met het opknappen van dit soort zaken. Want we hebben nu meerdere malen achter elkaar gezien dat het een ongelooflijk grote uitdaging is om dit pand te ontwikkelen, waarbij, en daar eindig ik deze mededeling mee, is dat wij in de raad hier hebben besproken dat we daar een openbare maatschappelijke functie aan willen geven en dat we ook dat in de raad opnieuw zullen moeten overwegen welke mogelijkheden we met dit pand nog voor ogen hebben. Maar dat komt dus terug in de raad. Een andere mededeling is de MRDH en mijn positie, zou je zeggen, kunnen daarin namens vier gemeenten Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp, Delft en Midden Delfland zit ik in het presidium. Zo is het presidium samengesteld dat alle MRDH 23 gemeentes zijn opgeknipt in regio's die leveren daar iemand in het presidium en binnen het presidium heeft iedereen een portefeuille en de portefeuille die ik heb is, investeren in bereikbaarheid waarbij ik namens de MRDH hier en daar regionaal het woord zal voeren over het onderwerp investeren in bereikbaarheid, dat is onder anderen BO MIRT. Dat waren mijn mededelingen. Dank u wel.

De voorzitter: Het is een mededeling, maar een korte vraag sta ik toe. De heer Weterings.

De heer Weterings (Rijswijks Belang): Een heel korte vraag aan de voorzitter, aan wethouder Van de Laar, over De Voorde. Hij zegt: ja, waarschijnlijk gaan we weer een open tender houden, maar u weet dat daar ook een reservelijst is met heel serieuze kandidaten die zich eigenlijk nog steeds heel graag aanbevolen houden om daar bij wijze van spreken morgen mee aan de slag te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Uiteraard, want die lijst die heb ik. Die, misschien een beetje flauw gezegd, maar die intentie is vaak serieus, maar de vraag is natuurlijk ook of men de capaciteit daarvoor heeft. Maar als eerste zullen we … Nou, nee, we maken gewoon die tender algemeen openbaar en we zullen zeker de mensen die hun interesse kenbaar hebben gemaakt op hetzelfde moment attenderen als de rest van de goegemeente als we dat zo op die manier gaan doen. Maar daar kom ik bij u op terug.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we nu naar de mededelingen van wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, twee mededelingen. De eerste mededeling komt vanuit de GGD Haaglanden, dat het verzoek is gekomen om vanaf 26 oktober weer te starten met vaccineren tegen corona in de Marimbahal. Dus in Rijswijk komt weer een locatie waar men zich kan laten vaccineren. Wij zijn momenteel druk bezig om ook in de wijk daar de maatregelen voor te treffen, het betreft natuurlijk een woonwijk, parkeren, de routing ernaar toe. We zullen daar ook bewonersbrief van uit doen zodat mensen op de hoogte zijn dat dit weer gaat gebeuren. Dat is de ene mededeling. De andere mededeling betreft de Hoornbrug. Daar heeft u ongetwijfeld al iets over meegekregen. De provincie gaat grootschalig onderhoud aan de Hoornbrug uitvoeren. Dat is onderhoud wat al een tijdje opgeschoven is omdat in het verleden of een aantal jaren geleden nog sprake was van het wellicht ophogen van de Hoornbrug. Dat onderhoud kan ook niet uitgesteld worden omdat het eerstvolgende mogelijke moment zou in 2026 zijn. Nou, afgelopen donderdag lag de brug er ook alweer twee uur uit, dus het onderhoud is nu van een dusdanig niveau dat het op korte termijn moet gebeuren. De planning die daarvoor ligt, die betekent dat er in februari, maart zes weken de brug wordt afgesloten voor auto- en tramverkeer. Er is in die periode een fietsomleidingsroute, er is gedurende twee weken de mogelijkheid voor voetgangers om over de brug te gaan en de andere vier weken wordt dat opgevangen met een pontje. Dus deze zal er vlak langs lopen. Ik kan het ook niet mooier maken dan het is. In november zal de provincie beginnen met het informeren van alle stakeholders, dat wil zeggen alle bedrijven, de omwonenden. Nou ja, heel breed. We hebben een uitstekend bestuurlijk overleg daarover gehad en het communicatieplan wat er lag en ook het omleidingsplan zag er zeer gedegen uit. Er is natuurlijk wel mogelijk enige raakvlak met de warmtelink op de Beatrixlaan, maar gezien wat wij nu gezien hebben, qua omleidingsmogelijkheden, zal dat niet direct een groot extra probleem vormen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Ik zie weer een vraag, dit keer van mevrouw Kames, gaat uw gang.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag, het is natuurlijk ontzettend druk daar, wordt er dus ook goed voor de mensen dat er regels zijn hoe ze moeten gaan rijden? Want er is zo verschrikkelijk veel verkeer vanuit Ypenburg wat die weg neemt. Het is nu al een gekkenhuis.

De voorzitter: Ja, dank u wel. De wethouder.

De heer Wit: Ja, dat wordt er zeker. De omleidingen worden heel goed aangegeven. Er zal ook duidelijk ook meer nadruk op de Rotterdamsebaan gelegd worden die natuurlijk heel weinig gebruikt wordt momenteel. Dus we hopen ook dat dit gaat werken als een soort vliegwiel voor de toekomst, dat mensen meer gebruik gaan maken van de Rotterdamsebaan in plaats van de Haagweg en er wordt uitgebreid gecommuniceerd ook middels allerlei digitale hulpmiddelen langs de snelwegen et cetera.

De voorzitter: Ik wil voorkomen dat het een hele vragenronde wordt. Ik zie nu twee meldingen, daar houd ik het bij. Eerst mevrouw Woudstra, gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra (D66): Heel kort, betekent het voor de fietsers dat ze over de oversteek moeten nu ze niet met het pontje mee kunnen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Wit: Dat is correct, of via het bruggetje bij Voorburg.

De voorzitter: Dat was kort maar krachtig, dank. De heer Van der Veer, gaat uw gang.

De heer Van der Veer (PvdA): Is het wellicht een idee om eventuele plannen, onderhoud Haagweg en de omgeving in die periode ook aan te pakken omdat er minder verkeer is?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Veer (PvdA): Dus de plannen voor Rijswijk wellicht iets aanpassen.

De heer Wit: Natuurlijk zullen wij, als dat in onze mogelijkheden ligt op dat moment ook nog extra onderhoud of maatregelen treffen. HTM gaat in ieder geval ook kijken enig veel, onderhoud wat zij moeten doen aan de trambaan in de periode dat de tram daar niet gebruikt wordt om ook onderhoud te doen.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Dan gaan we tot slot nog naar een mededeling van wethouder Bentvelzen. Gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben bij het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden altijd te maken met een GR-bestuur. Dat GR-bestuur bestaat altijd uit een afgevaardigde van de H1, een vanuit de H4 en een vanuit de H5. Dat GR-bestuur is enkele weken geleden weer gevormd en dat bestaat nu uit Den Haag, Rijswijk en Pijnacker-Nootdorp en daarnaast ben ik ook de voorzitter van het GR-bestuur. Bij dezen wilde ik jullie dat ook mededelen.

De voorzitter: Dank u wel.

5. Raadsvoorstel 2e halfjaarrapportage 2022 (RV 22-017)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5 van vanavond, het raadsvoorstel de tweede halfjaarrapportage 2022. Ik wil u eerst nog even meenemen langs de procesbrief rondom de begrotingscyclus die u heeft ontvangen en hopelijk ook heeft gelezen. Alle vragen die echt gaan over de begroting ’23-’26 die heeft u al schriftelijk kunnen stellen en daar krijgt u, als het goed is, antwoord op op vrijdag 28 oktober. Met andere

woorden, we hebben het vanavond echt over de tweede halfjaarrapportage. Laten we het proberen zo kort mogelijk te houden en bondig. Wie mag ik als eerste het woord geven namens de fractie van Beter voor Rijswijk? De heer Braam, gaat uw gang.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Voorzitter, dank u wel. Ik heb op zich niet zo ontzettend veel vragen, het stuk ziet er verder netjes uit en daar waar we vooraf een beetje benauwd waren dat we behoorlijk zouden kunnen schrikken van de tegenvallers, blijkt uiteindelijk dat het eigenlijk per saldo allemaal nog wel meevalt. Maar toch hebben we in ieder geval een paar vragen die we wilden stellen. Eentje die sluit misschien wel aan bij wat de heer Wit net aangaf, dat ging om de tramlijn. Daar wordt geld voor gereserveerd voor aanpassingen. De vraag is dan ook, inderdaad nadrukkelijk, heeft de desbetreffende aanpassing die op bladzijde 8 staat al plaatsgevonden? Dan uiteraard is het ook van belang; is er al gecommuniceerd, ook in de richting van de buurt en de raad en uiteraard: wanneer is dat dan of gaat dat dan plaatsvinden? Dan staat er op bladzijde 61 voorziening voor wachtgeld voor wethouders en ik ben even het hele circus van de afgelopen acht jaar zo'n beetje langs gegaan, maar voor zover mijn informatie strekt, is daar in onze optiek niets of bijna niemand die recht heeft op wachtgeld. Dus we wagen het dan ook te betwijfelen dat er een kwart miljoen voor gereserveerd moet worden. Dus ook daar graag een toelichting op waarom er zo'n forse bedrag wordt gereserveerd voor het wachtgeld van de ex wethouders. Dan de omgevingswet die wordt uitgesteld met een half jaar en daar staat natuurlijk hier ook wat in, in dit stuk. En toch maar de vraag even stellen of dat wellicht enige consequenties, dan ga ik er voorzichtig vanuit, wat positieve consequenties heeft, als het gaat om de financiële stroom die niet zo hard hoeft te lopen zoals die in onze optiek nu wel is opgenomen in de halfjaarrapportage. Voorzitter, dat zijn onze vragen in eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. Wie mag ik namens de fractie van Rijswijks Belang het woord geven? Mag ik iemand het woord geven namens Rijswijks Belang? De heer Weterings, gaat uw gang

De heer Weterings Rijswijks Belang: Heel graag, als GroenLinks niets te vertellen heeft, dolgraag, als tweede partij.

De voorzitter: We zijn altijd verrassend met de volgorde, mijnheer Weterings.

De heer Weterings (Rijswijks Belang): Oh, nee, prima. Heel goed, alvast wennen voor de volgende keer, heel goed. Goed. Voorzitter, ja, de halfjaarrapportage, wij hebben daar toch wel wat vragen over, erg ons best ook op gedaan, want wij zijn wel een beetje geschrokken dat toch wel de miljoenen om je oren vliegen vanaf pagina 3. Variërend van 9,9 miljoen in 2023, dan komt de mei- septembercirculaire er weer aan en dan gaat die weer neertrendse 8,7 miljoen, 2023 en 5,1 miljoen in 2026. Ja, weet je, als je daar misschien een andere miljoen van had gemaakt, had iedereen het ook geloofd, maar het is een beetje op zoek gaan naar de miljoenen. Dus we vragen ons eigenlijk af, als er al zoveel wordt doorgerekend tot en met 2026, of de vlag er dan bij het Rijk daar tegen die tijd ook nog steeds zo voorhangt. Is het wel gegarandeerd? Voorzitter, u geeft ook aan dat door de inflatie grote onzekerheden in de wereld, de loonontwikkelingen, schaarse levertijden, consumentenvertrouwen, oorlog in Oekraïne, corona, kunnen allemaal invloed hebben op deze miljoenen. Wij begrijpen deze onzekerheden, zeer zeker, alleen we vragen u wel, probeer wel nuchter te blijven en met beide benen op de grond te blijven staan. En niet te veel laten meeslepen in angst en in onzekerheden. Voorzitter, dit gezegd hebbende, in de halfjaarsrapportage, de meerkosten op pagina 5 van de accountantscontrole, van toch wel ruim 40.000 euro ook door corona, vallen deze misschien niet wellicht onder het kopje coronasteun van de overheid? Ook het meer tijd in beslag nemen van de jaarrekening van 60.000 euro voor de

accountantscontrole. Ja, wat heeft de accountant daar precies meer voor gedaan en is het nu wel op orde voor de volgende keer? Want als u iets begroot en er komt uiteindelijk toch zo'n 100.000 euro bij aan meerkosten, dan is het niet onder controle geweest. Dus de vraag is dus, wat heeft de accountant gedaan en is het voor de volgende keer op orde? Ook, voorzitter, op pagina 9, de naheffingen vallen hoger uit door de meerkosten van het afhandelen van bezwaren uit 2021 met betrekking tot de parkeerheffingen. U vraagt eigenlijk een structurele invulling van 150.000 euro. We hebben hier lange tijd een probleem gehad met een scanwagen en daardoor ook de meerkosten van de bezwaren. Is de leverancier van de scanwagen niet verzekerd om deze kosten op zich te nemen? Dat is gewoon een serieuze vraag, het gaat over anderhalve ton. Aangezien het gewoon ook een erkende fout is. Misschien heeft de scanauto leverancier, of in ieder geval van de software gewoon een aansprakelijkheidsverzekering. Elke ton is welkom in Rijswijk. Ook de incidentele budgetverhoging van het afvoeren van het tijdelijke AZC van ruim 46.000 euro. Ja, de verantwoordelijkheid zou bij Rijswijk kunnen liggen, we gaan daar ook wel vanuit, maar valt er misschien toch niet bij het Rijk ook te verhalen. We hebben hiervoor extra kosten gemaakt, we dragen hier al zes jaar lang bij aan een maatschappelijk item. Kunnen misschien de kosten worden gedekt door het Rijk? Ook op dezelfde pagina is er 210.000 euro voor verbetering van de ventilatie van het Rijk ontvangen voor het Van Vredenburch College. Dit bedrag is ook direct beschikbaar gesteld aan het bestuur. Zijn die kosten voor die verbetering ook precies 210.000 euro? Overlegt de school daarvoor nog bonnetjes of offertes? Of is die 210.000 euro gewoon hun speelruimte? Dat vragen wij ons af. Want stel, ze kunnen verbetering aanbrengen voor een ton, dan zouden wij misschien die 110.000 euro ook weer ergens anders voor kunnen gebruiken. Dus de 210.000 euro, is dat speelruimte en wordt het overlegd met bonnetjes of offertes? Dan misschien wel iets kleinschaliger, maar goed, wie het kleine niet eert, wie het grote niet weert. De schoonmaakkosten voor De Altis zijn ook opnieuw aanbesteed met een voordeel van 35.000 euro. Wat heeft het verschil gemaakt? Zijn het lagere frequenties? Minder dagen schoonmaak? Hoe is die 35.000 euro opgebouwd? Daar aanhangend ook de kosten voor Sportpark Elsenburg en de Hoekpolder zijn juist verhoogd. Elsenburg met 20.000 euro en de Hoekpolder met 30.000 door een aanbesteding verhoogd. Rijswijk gaat meer betalen, 50.000 euro voor de kosten voor de Elsenburg en de Hoekpolder, het onderhoud. Wat gaat partij B, die het gegund heeft gekregen, anders doen dan de huidige partij A? Voor die meerwaarde. Ik denk, waarom zou die andere partij A niet hebben mogen meeschrijven voor hetzelfde bedrag? Want je praat toch over 50.000 euro. Dus wat gaat partij B anders doen dan partij A op dit moment? Dan, voorzitter, ook het toekennen, het omschrijven van de 85.000 euro extra welzijnskosten, op pagina 16 door vermeende 3,8 procent stijging van de personeelslasten. Ja, u geeft aan dat het niet handig is om met een tekort af te sluiten. Wij vragen ons af, ja, waarom niet? Kan je niet gewoon met een tekort afsluiten en dat in het nieuwe jaar weer inhalen? Nu loop je achter de feiten aan en wij vinden 85.000 euro een hele hoop geld. Eigenlijk moet zo'n stichting voorbereid zijn dat ze gewoon een bepaald budget hebben en dat daar toch over wordt gewaakt, als ze daar overheen gaan. Want nu wordt gewoon eigenlijk het probleem voorgelegd van, joh, we hebben vorig jaar 85.000 euro meer gedraaid en je gaat het maar betalen. Ik vind het bedrag aanzienlijk groot om dat een keer goed tegen de lamp te houden. Dus de vraag is of dat gewoon niet met een tekort kan worden afgesloten. En is welzijn de enige met dit probleem? Over de beschikbare budgetten die niet verhoogd zijn, de hogere kosten. We hebben natuurlijk meer projecten, meer welzijnsprojecten en ook meer subsidieprojecten die mogelijk met hetzelfde probleem kampen. Ja, het is behoorlijk fors en zijn er misschien nog andere subsidieontvangers die dan ook misschien mogelijk hebben aangeklopt? Hoe gaan we dit voorkomen voor de komende jaren? Op pagina 17 zijn er praktijkondersteuners Beter Samenspel, verbinding met het onderwijs, samen goed voor 134.000 euro. Het zijn nieuwe projecten en wij hebben eigenlijk de vraag aan het college, zou er mogelijk tussentijds kunnen worden geëvalueerd en de balans kunnen worden opgemaakt met de behaalde resultaten? Want we willen

wel graag dat deze nieuwe projecten wel resultaten boeken en niet gewoon gaan meesurfen met de lopende projecten. Dus graag daarvoor een tussentijdse evaluatie en de balans opmaken voor de resultaten. Op pagina 18, zorg in natura, daar zal een dossier behoorlijk drukken op de begroting met een kostenstijging van 350.000 euro. Welk dossier is dat dan? U praat over een dossier, we zijn heel nieuwsgierig welk dossier dat is. Ook samen met andere ontwikkelingen, goed voor een stijging van 580.000 euro. Ja, wij vragen, welke ontwikkelingen? Want ontwikkeling is een erg ruim begrip zonder onderbouwing. Nou komt er een bijzondere; op pagina 19 geeft u 7 miljoen aan lasten aan voor de gemeente voor opvang Oekraïners. Dat zou budgettair neutraal worden. Het leefgeld wordt geraamd op 345.000 euro. Dus 7 miljoen, budgettair neutraal? Dan zou je denken, dat kaarten we af, daar is niks meer aan de hand. Rijswijkse Belang zou graag toch te zijner tijd, zo spoedig mogelijk een inzicht van u willen ontvangen, want wij hebben ambtelijk informatie opgevraagd waarin u aangeeft dat u honderd euro per persoon van het Rijk ontvangt per Oekraïner en zelf per dag 77 euro per Oekraïner kwijt bent. Daar zit dus 23 euro verschil per dag tussen. U heeft de afgelopen maanden 300 Oekraïners gemiddeld opgevangen. Als Rijswijks Belang een snelle rekensom maakt, betekent dat acht maanden keer 30 dagen, keer 300 mensen uit de Oekraïne, keer 23 euro. Dan komen wij voorzichtig uit op een bedrag van 1.656.000 euro. Laten we zeggen, naar beneden afgerond of naar boven afgerond 1,7 miljoen. Waar is die 1,7 miljoen gebleven? Of hebben wij dat over het hoofd gezien in deze rapportage? Graag daar een antwoord op. Op pagina 21, voorkoming van afvaldumping is er 50.000 euro begroot. Zijn het de kosten voor de plantenbakken en de schemerlampen rondom de afvalcontainers die eigenlijk niet werken? Graag daar een antwoord op. Pagina 31 vraagt u om voor de tribune op het Bogaardplein van een afronding van 100.000 euro. Ja, voorzitter, wij dachten echt dat het Bogaardplein af was. Waar wilt u die tribune plaatsen en is het echt wel noodzaak? Ook een behoorlijke klapper: de meerkosten voor de nieuwbouw van de Steenvoordeschool, 4,5 miljoen, voor het toevoegen van een kinderopvang en wat andere omschrijvingen. Waarom is de kinderopvang niet in het eerste plan meegenomen en achteraf? Want het plan was 7 miljoen investeren, die is bijgesteld met een goedkeuring van de raad naar 8 miljoen, met een goedkeuring, en nu vraagt u er ineens 4,5 miljoen bij. Dan vragen wij ons af: is dit serieus? Hoe kunnen wij dat toetsen? Wat is daar gebeurd? Ik praat niet over, ja, wat wisselgeld. We vinden 4,5 miljoen behoorlijk serieus geld, dus kom alstublieft met een goede omschrijving. Die konden wij niet terugvinden in de stukken. Wij hebben gewoon eigenlijk het gevoel dat er iets gewoon niet klopt. En wat, daar kunnen we het misschien nog een keertje over hebben. Ook de inflatiekosten voor het Wilhelminapark heeft u in een keer twee ton extra nodig, 200.000 euro, voor een speelplek, een blokhut, de ganzen worden benoemd. Ja, het is natuurlijk allemaal wel makkelijker gezegd dan gedaan. We zouden het ook graag onderbouwd willen zien. Wat bedoelt u met ja, een speelplek, een blokhut, de ganzen? De onderbouwing missen wij. Ook, tot onze verbazing, waar we overigens wel blij mee zijn, maar goed, ook dat gaan wij gewoon benoemen, de skatebaan. Was beraamd op 175.000 euro, is besteld, pats boem, of er even 50.000 euro bij kan? Rijswijks Belang heeft daar natuurlijk ook de vinger aan de pols gehouden, er wordt namelijk vooral gewerkt met grondstoffen uit recycle puin. Dan denk ik van ja, waar komt dan die 50.000 euro vandaan? Terwijl, het was al besteld, nogmaals, het lag er al, ze zijn er al druk bezig om het allemaal voor elkaar te krijgen. Dus waar nou in een keer die kosten vandaan komen, graag een onderbouwing. Pagina 32, de acquisitie voor het bedrijventerrein promotie van de Plaspoelpolder, wilt u 157.000 euro onttrekken uit de bestemmingsreserve van de coronamaatregelen. Waarom uit dat pakket? Welk verband legt u tussenbeide? Op zich is promotie prima, maar dat zien we dan graag in een structurele oplossing en niet uit het coronafonds. Want ja, promotie voor de BBB is natuurlijk altijd goed, als je Rijswijk op de kaart wil zetten. Dus graag daar de uitleg waarom de keuze op het coronamaatregelenpakket is gevallen. U geeft ook aan, op pagina 32, ondersteuning van de 142.000 euro ter ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. Voorzitter, ik wist echt oprecht niet dat we ook een lokale culturele infrastructuur

hadden. Graag de uitleg daarover wat dit inhoudt, want ik was al op de Beatrixlaan beland daarmee. Proeftuinen, buurtgezinnen. Ook 39.000 euro voor 2022 en 46.000 euro voor 2023. Kunnen wij hier ook nog een evaluatiemoment op gaan verwachten? Voorzitter, het was een hele mond vol, maar dit was onze eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Veel dank, mijnheer Weterings. Dan gaan wij naar de VVD, de heer Sleddering, gaat uw gang.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Het ziet er allemaal geweldig uit, als we zo de cijfers lezen. Maar zoals altijd, moet je goed lezen. Maar laat ik zeggen dat we blij zijn met de positieve cijfers die er staan. Maar je moet wel even kijken dat er grote onzekerheden zijn, veel eenmalige bijdrages, het is niet structureel op sommige jaren gezien, 2026 bijvoorbeeld. Inflatie, cao, schaarste, onderbezetting zijn factoren die alles kunnen beïnvloeden. Soms spreken mensen over meevallers, ik zou daar graag een ander woord voor willen voorstellen. Want veel van de meevallers, zijn gewoon zaken die we begroot hadden, maar door gebrek aan personeel of gebrek aan plannen, niet uitgegeven hebben. Dat noem ik geen meevallers, dat zijn tegenvallende prestaties van het stadhuis. Natuurlijk kunnen daar goede redenen voor zijn, maar ga dat niet als een meevaller noemen. Ik noem bijvoorbeeld op heel belangrijke onderwerpen, zoals de ondermijning, is gewoon 50.000 euro niet uitgegeven, terwijl we het allemaal hier in deze zaal het belangrijkste onderwerp voor de veiligheid vinden. Sociale veiligheid, er zou een onderzoek worden gedaan, is niet gelukt, kan niet, ook 50.000. Dat zijn allemaal afspraken die we gemaakt hebben in het kader van het veiligheidsbeleid en die kunnen door omstandigheden niet uitgegeven worden. Maar laten we dat vooral geen meevallers noemen. Er zit natuurlijk in deze wereld op dit moment een probleem met de energiekosten. We zien daar in deze halfjaarrapportage al twee voorbeeldjes van, bijvoorbeeld bij de gemalen 35.000 extra energiekosten. Er is ook een tekort van 60.000 euro op het budget voor de openbare verlichting. Nou kun je dat zo sec neerzetten van nou, jongens, vervelend, maar het is niet anders. Ik zou daar toch van het college graag de toezegging dat ze daar iets meer over nadenken en ook kunnen zeggen van. We constateren dat, maar gaan we ook iets doen? Gaan we de lampen minder lang laten branden? Kortom, neem maatregelen, gaan we andere lampen erin draaien? Kortom, ga niet achterover zitten van, ja, de energie is een beetje duur geworden. Als je dus alles op een rij gaat zetten qua energiekosten van de gemeente, dan gaat het over onze eigen gebouwen allemaal, het gaat om bepaalde instellingen, dan zou ik het college aanraden om een soort extra reservering te maken voor de energielasten de komende periode. Want dit is maar een kleine aanwijzing, het gaat hier om 90.000 euro, maar dat gaat natuurlijk veel groter worden. Dus ik vind het neerschrijven van ja, jammer, de energie is duur, maar verder niks, vind ik wat jammer. Ook bij het belangrijke onderwerp economische aangelegenheden, staan er een aantal zaken waarvan de bedoeling was dat het zou gebeuren, maar het is niet uitgegeven wegens capaciteitsgebrek. Ja, dat is toch echt wel een probleem voor de gemeente Rijswijk en daar moeten we wat aan doen. Zeker als er een capaciteitsprobleem is bij de ambtenaren die voor de ondermijning aantreden; dat zou 3 fte worden en die zijn er niet. Ja, we kunnen het onderwerp niet laten lopen, dus wat gaat het college daaraan doen? Algemeen, om dit onderwerp een beetje af te sluiten, zou ik van het college graag een reactie willen krijgen op het standpunt van de VVD dat gezellig allemaal nieuwe plannen maken en budgetten reserveren, dat is leuk in deze tijd, maar als we het niet weg kunnen zetten omdat we geen mensen hebben of omdat er weet ik wat voor redenen zijn, dan heeft dat dus geen zin. Want dan blijft het bedrag op de begroting staan en dan krijgen we bij de volgende halfjaarrapportage: ja, we kunnen het helaas niet wegzetten. Ik zou een begroting willen zien met reële projecten en uitvoerbare activiteiten. Ik ben benieuwd wat het college daarvan vindt. Dan kom ik even op mijn favoriete onderwerp, de sport. Extra kosten onderhoud, mijn collega zei het al, Elsenburg plus 20.000, extra kosten onderhoud Sportpark Hoekpolder, plus

30.000. Schoonmaken Altis, een positief saldo qua onderhoud, maar een negatieve code schoonmaak. Alles bij elkaar toch weer ruim 50, 60.000 en dat zijn dus echt tegenvallers. Als ik dat dan hoor, dan denk ik, in hoeverre zijn we nou met al die plannen die wij hebben, goed bezig en is het een reële begroting of kunnen we dat misschien niet helemaal goed? Of zijn het bedragen van drie jaar geleden of vier jaar geleden en vindt er niet eens in de zoveel tijd een aanpassing? Van jongens, laten we het prijspeil eens even aanpassen, dan hebben we die tegenvallers niet. Dus dat is, vind ik, een zorgelijke zaak. Dan kom ik bij welzijn in Rijswijk. Ja, we wisten dat we te weinig geld kregen, maar ja, we hebben gewoon gedaan wat we van plan waren te doen en dan komen we dus in november erachter, of misschien in juli, van nou, dan komen we 85.000 euro tekort. Of u maar even wilt bij plussen. Mensen, zo werkt het natuurlijk niet. Als je weet in januari dat je een niet sluitende begroting hebt, dat je 85.000 euro te weinig hebt, dan pas je je activiteiten daarop aan. Dat betekent: sommige dingen doen je niet, sommige dingen die je later of je stuurt een paar contractmensen naar huis. Maar je gaat niet gewoon achterover zitten, alles doen en dan opeens tegen de wethouder zeggen: ja, dat wist je toch, we kwamen 85 ... Kan ik even vangen? Zo werkt het niet. Echt iedere onderneming die zo zou werken, die lacht je vierkant uit. Dat kan alleen maar in overheidsland kennelijk. Maar ik ben hier dus faliekant op tegen. Ik zeg er eerlijk bij, ik heb dit spelletje al een paar keer eerder gezien van de Stichting Welzijn Rijswijk. Zij gaan er altijd al vanuit dat het allemaal zielige en behoeftige mensen zijn, achtergestelden in de samenleving en de raad altijd wel, toch wel weer de poeplap zal trekken. Nou, ik vind dat we eens een keer een signaal moeten maken, iedere organisatie die subsidie krijgt, die moet degelijk financieel beheer voeren en als die een tekort voelt aankomen, dan neemt hij maatregelen. Want er staat gewoon letterlijk, ik lees het maar even voor, vorig jaar was de subsidie niet verhoogd, maar ja, het was wel nodig. Alsof ze dan niets hoeven te doen. Of er staat: om deze subsidies te kunnen betalen, is ophoging van 85.000 euro … Het staat er gewoon. Er wordt dus totaal niet gekeken naar de bedrijfsvoering en wat er wel nodig is en niet nodig is en hoe het anders kan. Gewoon blind de portemonnee trekken. VVD is hier krachtig tegen. Dan staat er: een verwachte mogelijke aanslag van de vennootschapsbelasting. Juridisch heeft u het idee dat u daar wel van loskomt, maar het is wel een bedrag van 330.000 euro. Is dat ergens verwerkt in de cijfers of als die aanslag er komt, gaat dat meteen van de reserves af? Is mijn vraag. Dan ook bij de kredietaanvragen bij de investeringen, collega Weterings zei het al, transformatie Wilhelminapark plus 200.000. Skatebaan plus 50.000, Rozenstraat speelt daar plus 20.000. Wat moet ik hier nou van denken? Natuurlijk, er gaan kosten stijgen, maar is onze begroting wel up-to-date? Ik heb het al eerder gezegd, moeten we niet af en toe eens een review houden op wat we allemaal aan investeringsplannen hebben en op die bedragen, want daar houden we onszelf iedere keer voor de gek. Dan wil ik aan het eind een oproep doen in algemene zin. Als deze mooie cijfers er zijn, laat we daar blij mee zijn, dat die mooie cijfers er zijn, maar laten we ons beheersen om die mooie cijfers meteen weer uit te geven. Laten we, u geeft zelf de onzekerheden aan, buitengewoon voorzichtig met ambitieuze nieuwe plannen die we niet weg kunnen zetten. W krijgen misschien nog wel een hoop andere tegenslagen die we dan goed kunnen opvangen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Dan geef ik het woord aan het CDA, de heer Knigge, gaat uw gang.

De heer Knigge (CDA): Voorzitter. De CDA fractie dankt de collegeleden voor de documenten van de tweede halfjaar rapportage. Ze zien er overzichtelijk en goed leesbaar uit. De rapportage laat zien dat het financiële beeld voor 2022 een positief resultaat van circa plus 4 miljoen laat zien, dat blijkt uit bladzijde 35 en dat ook de doorwerking naar latere jaren zeer gunstig is, oplopend tot plus 9 miljoen in 2025. Dat geeft de CDA fractie een gerustgesteld gevoel. Wel hebben we een aantal vragen, dat heeft onder andere te maken met de inzet

van de reserves, het onttrekken eraan of het toevoegen eraan. Bij veel posten wordt een mutatie in de uitgaven en inkomsten direct vergezeld van een mutatie in de reserves, zelfs als het om een kleine post gaat. Bijvoorbeeld 14.000 extra uitgaven voor de uitvoering van de woonzorgvisie, bladzijde 16. Deze wordt gelijk vergezeld door een reserve-onttrekking. Maar elders gebeurt dat niet. Dus graag een toelichting op dit beleid waarom de ene keer wel en waarom de andere keer niet? Een onderwerp dat hiermee verband houdt, is dat hiermee mogelijk belangrijke ontwikkelingen aan het zicht worden onttrokken. Bij het onderwerp parkeren, op bladzijde 8, door de inkomsten uit parkeerautomaten, bel-parkeren en heffingen, komt er in 2022 en volgende jaren 775.000 euro meer binnen, dat is bijna acht ton. Ook hier weer gelijk vergezeld door een storting in de reserves. Met andere woorden, per saldo zie je geen mutatie op dit begrotingsartikel, terwijl het ons inziens belangrijk is om deze extra inkomsten te laten zien, want ze kunnen indicaties zijn dat de vergunningen te duur zijn of dat parkeren op straat te veel kost, met te hoge lasten voor de burgers tot gevolg. De CDA fractie vraagt aan het college om op dit punt transparant te zijn in de stukken en in de mondelinge toelichting en zeker in het geval van substantiële bedragen. De CDA fractie vindt het belangrijk dat in die gevallen, met hoge bedragen, eigenlijk standaard een toelichting wordt bijgevoegd waarom is gekozen voor mutatie in de reserves en waarom er niet is gekozen voor een teruggave van het geld aan de burgers. Kan het college dit verzoek om transparantie in de vorm van een toelichting toezeggen? CDA fractie heeft voorts nog vragen over de energietoeslag die de gemeente verstrekt, dat staat op bladzijde 5 en anderen. Het college meldt dat de extra uitgaven van 487.000 euro gecompenseerd worden door het Rijk. Maar daarmee is het probleem niet van tafel. Er wordt niets gemeld over de uitvoering. Bekend is dat de gemeente een onverwacht hoog aantal aanvragen voor de energietoeslag heeft gekregen. In het verleden was sprake van forse vertraging en hoe is nu de situatie, vragen wij ons af. Gelukkig is de uiterste datum van de aanvraag verschoven naar 31 december 2022. Veel burgers hebben hoge lasten en wachten nog steeds op een uitkering, bovendien hebben we berichten gehoord dat in sommige gevallen, de aanvragen die ter plekke op het stadhuis zijn ingeleverd, zijn zoekgeraakt. Ik kan nog daarbij toelichten dat ik als vrijwilliger bij Welzijn Rijswijk ook mensen help met formulieren invullen en ik hoor die verhalen ook vanuit die kant. Dus de CDA fractie zou de wethouder graag opheldering vragen op beide punten, zowel de vertraging in de uitvoering als het zoekraken van de aanvragen. Hoe zit het? En aanvullend de vraag: wanneer zal de gemeente alle aanvragen hebben afgewikkeld?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Knigge. Dan gaan wij naar de fractie van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid. Als ik goed ben geïnformeerd, gaat u beide spreken?

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Dat klopt, voorzitter.

De voorzitter: En u gaat beginnen, mijnheer El Majjaoui?

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Ik begin bij de eerste termijn en dan in de tweede termijn neem de heer Shousha het woord.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Dank u wel, voorzitter. Ik heb de tweede halfjaarlijkse rapportage met interesse gelezen. Ik kan zeggen dat er mooie resultaten zijn geboekt, ook positieve resultaten, mooie cijfers, meevallers. Echter heb ik een aantal vragen met betrekking tot een aantal thema's, waaronder bijvoorbeeld bladzijde 6, openbare orde en veiligheid. Nou, mijn voorgangers die hebben daaraan gerefereerd. Helaas, en dat kan ik ook beamen, dat er sprake is van krapte op de arbeidsmarkt, dus er

kunnen vacatures van handhavers dan wel boa's niet ingevuld worden om de functie te vervullen in het kader van de openbare orde en veiligheid, met name ondermijning. Dus die 181.000 euro, die blijft onbenut, jammer. Dus het rendeert niet. Maar dan ga ik naar bladzijde 16, dan lees ik dat de jeugdwerkloosheid ook van belang is in het kader van de participatiewet. Ik vraag me oprecht af, college, of voorzitter, waarom is er geen match ontstaan? Er zijn geen overeenkomsten, en met name de nazorg met mbo schoolverlaters, waarom kan hier niet gekeken worden of daar mogelijkheden zijn tot het opleiden van deze heren of dames? Het kost tijd, inspanning, het vergt de nodige energie, maar uiteindelijk, als je de match hebt, is dat een win-winsituatie, voorzitter, en waarom is dat niet gebeurd? Bladzijde 16, subsidie Stichting Welzijn Rijswijk. Ik ben geheel in lijn met mijn voorganger VVD, hoe zit dat nou? Want je moet dat van tevoren kunnen aangeven van joh, wat heb je nodig voor je activiteiten? En niet achteraf aankomen van, ik heb nu 85.000 euro nodig. Ook de vraag die bij mij openblijft, gelet op het feit dat Welzijn Rijswijk als stichting geheel zal gaan verhuizen in 2023 naar de nieuwe locatie Huis van de Stad. Hoe kan ik dat rijmen met deze twee elementen? Daar zou ik graag antwoorden over willen hebben. Bladzijde 16, wederom proeftuin buurtgezinnen, het is mooi, een heel mooi initiatief, zeker, het zal wellicht kunnen helpen om de opvoeding succesvoller te maken. Maar ik zie dat er 39.000 euro is gegeven in 2022 en vervolgens wordt er 46.000 euro in 2023. De vraag luidt: is er een tussentijdse evaluatie geweest? Welke resultaten zijn er geboekt? Graag daar ook antwoord op geven. Nou, ik lees op bladzijde 19 over onze Oekraïense vluchtelingen, die komen hier naartoe, en gelet op de arbeidsmarkt die heel krap is, waarom wordt er leefgeld gegeven? Afgezien van de mensen die niet in staat zijn de arbeidsmarkt te betreden, waarom wordt er daar niet onderzocht om de mensen aan het werk te helpen omdat ze ook mogen werken in Nederland en vooral onder andere in Westland glastuinbouw bedrijven of andere agrarische sectoren. Waarom wordt daar niet ingegrepen, zodat er een aantal mensen daar in geholpen zijn? De bladzijde 21, de omgevingswet is wederom uitgesteld. Daar heeft mijn collega BvR ook vragen over gesteld. Wat is de verhouding ten opzicht van het budget nu en straks met een halfjaarlijks uitstel, zit daar een marge of zit daar een vertraging op? Als laatste heb ik bladzijde 21, de ontwikkelingen van de Benedictus locatie. Dat is geheel uitbesteed aan Rijswijk Wonen, daar is ook een bedrag voor verleend. Hoe zit het met de controle? Is het werk ook goed gedaan? Is het alleen maar factureren en dat is het of wordt daar nog toezicht op gehouden? Want het is toch een andere instelling, niet zijnde gemeente. Wordt er toezicht op gehouden naar de kwaliteit van het openbaar gebied dat is aangelegd? Dank u wel. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de inbreng namens de fractie van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid? Dan gaan we toch naar de overkant, de ChristenUnie. Mag ik het woord geven aan de heer Van der Baan?

De heer Van der Baan (CU): Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het toezenden van de stukken en de halfjaarsrapportage. We zijn net als al genoemd content met de positieve indrukken die gegeven worden, van de gemeentebegroting voor 2022. Onze fractie is uiteraard wel nieuw en ik kijk voor het eerst vanuit de raad naar zo'n stuk. We krijgen een redelijke indruk van de staat van de rapportage. Toch zouden we twee algemene punten willen maken die een scherper overzicht zouden geven bij afwijkingen. Het eerste punt is dat de afwijking van het budget genoteerd wordt in absolute getallen. Dat is wel duidelijk, echter een referentie naar het originele budget ontbreekt vaak en die moet je dan zelf inschatten of erbij gaan zoeken. Dus wij zouden zelf geholpen worden als bijvoorbeeld ook het percentage van de afwijking genoemd zou worden ten opzichte van het originele gebudgetteerde bedrag. Is het mogelijk om dat toe te voegen bij de volgende financiële rapportage? Het voorbeeld van de accountant werd al genoemd door Rijswijks Belang, meen ik, waarbij we van 77,5 naar 177,5 zijn gegaan. Dat is nogal een overschrijding, als voorbeeld. Het

tweede punt is ook een algemeen punt. We zien in de rapportage een aantal keer onzekerheden over rijksbijdragen. Dat zijn vaak grote bedragen in de miljoenen en dat lijkt ons lastig plannen voor de begroting en moeilijk ook in de uitvoering, maar ook een risico als het bedrag niet komt of als het volledig wel komt. Krijg je het dan uitgenut op een effectieve manier? Genoemd wordt bijvoorbeeld de oplopende rente. Daarom denken we dat we ook geholpen zouden zijn met één overzicht met daarin de impact in euro's, mocht het risico zich voordoen, versus de kans op het risico over het geheel van de rapportage. Dan kun je veel beter vooruitkijken en zien waar de risico's zitten in zo'n rapportage. Een laatste punt is meer inhoudelijk: de rapportage betreft een heel aantal eenmalige rijksbijdragen of geplande bezuinigingen die minder groot worden. In beide gevallen heeft de gemeente Rijswijk ineens flink meer te besteden. Wij vragen ons af hoe we hier in de uitvoering goed mee omgaan, dat heb ik net al genoemd eigenlijk. We sluiten af. We zijn dankbaar dat we afkoersen op overschotten. Vanuit de ChristenUnie fractie zouden we graag kijken naar hoe we als gemeente nog meer kunnen doen om de huidige crisis ook het hoofd te bieden. Dat zijn ook zaken waar we ideeën over vormen en ook graag met de voltallige raad van gedachten over wisselen. Een motie voor warme woonkamers brengen we spoedig ook in, we versnellen graag op de energietransitie en dat is ook een verwarmende gedachte. Maar we lopen nu ook het risico, als gemeente, om een flink budgetoverschot te hebben terwijl groepen Rijswijkers die luxe niet kennen. Zeker de komende periode niet en een financieel overschot als gemeente is een warme gedachte, maar uiteraard niet als Rijswijkers de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Dan gaan we naar de fractie van de Partij van de Arbeid. Ik zie een beweging van de hand van de heer Van der Veer. Gaat uw gang.

De heer Van der Veer (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook de Partij van de Arbeid is content met de geboden tweede halfjaarrapportage. Blij dat het er zo positief uitziet. Veel vragen zijn al gesteld door mijn voorgangers, maar we hebben toch nog wat enkele vragen. Ook wij maken ons zorgen over de fte's die wij maar niet kunnen invullen. Ja, hoe gaan wij dat nou aanpakken als gemeente Rijswijk? Er is een aantal suggesties gedaan en wellicht kunnen we daar iets moois op verzinnen. Bij het programma sport, cultuur en recreatie, pagina 12, is al twee keer genoemd, maar ik kom op een structureel tekort van 100.000 euro in de onderhoudscontracten. Voor de Altis Sport, Elsenburg en de Hoekpolder. Ik mis Sportpark Irene, de Marimbahal en de Van Zweedenhal. Marimbahal en Van Zweedenhal kan ik me voorstellen omdat deze zalen nog ter discussie staan. Maar hoe gaan we daar het onderhoud voor doen? De Marimbahal wordt weer verhuurd aan de GGD voor de inentingen. De eerstejaarsrapportage hebben we gemerkt dat wij minder huurinkomsten krijgen dan het werkelijk kost om het te verhuren zijn de prijzen inmiddels aangepast voor bijvoorbeeld de GGD? Want wij zijn veel meer kwijt aan energiekosten en dat soort dingen. Dan op pagina 32, investeringen, algemene risico's. We zien, dat zien we al een tijdje, maar we krijgen steeds meer vertragingen op investeringen en door levertijd, materialen, vacatures. Wat betekent dat zeker voor de technische projecten voor de gemeente Rijswijk? Hebben die vertragingen gevolgen qua extra kosten, onderhoud? Want zolang wij blijven vertragen door de omstandigheden, heeft dat nog gevolgen voor toekomstige kosten omdat het technisch verder achteruit gaat? Pagina 33, reserves en voorzieningen. Er is al een aantal voorbeelden van genoemd. Er wordt een bestemmingsbedrag van 18.000 euro onttrokken uit het coronamaatregelenpakket voor verkeersveiligheidscampagnes. Kunnen we zomaar dat soort bedragen overboeken voor een verkeersveiligheidscampagne uit coronagelden? Wij zien die klik eigenlijk niet; wat heeft het met elkaar te maken? Tot zover even in de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan wij naar de fractie van D66. Twee woordvoerders, heb ik begrepen. We beginnen met mevrouw Woudstra. Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra (D66): Op dit moment waarschijnlijk één, om het ook meteen kort te houden en feitelijk. Onze fractie heeft al langere tijd zorgen over het niet uitgeven van wel begrote punten. Het werd eerder al genoemd door de VVD en andere partijen. Ook dit keer zien wij dat die investeringen niet hebben plaatsgevonden en daar maken we ons zorgen over. Want het zijn de investeringen die we als raad nodig achten en niet voor niks begroten voor het belang van Rijswijk. We begrijpen dat er af en toe plannen niet lukken, maar we hadden daar wel zorgen en die zijn eigenlijk nu meer bevestigd en vergroot. Welke acties gaat de wethouder ondernemen en hoe wil hij de raad daarover informeren? Mocht hij daar vanavond niet bij stil kunnen staan omdat het toch best een vraag is; hoe gaan we hier dan een aanpak van maken, kan dit dan meegenomen worden bij het bestaande verbetertraject financiën zodat we een betere aanpak hebben van dingen die we opeens niet meer doen en het vervolgens als raad niet eens weten dat we het niet meer doen terwijl wij het wel nodig achten. We zijn, omdat daar net een vraag over werd gesteld, maar ik zal alvast reageren, blij met de reserveringen die gedaan worden richting de toekomst, want je ziet dat het goed is om flexibel te zijn en daar flexibel op in te kunnen gaan. Daar vragen we dan wel om de raad goed op mee te nemen. We gaan er vanuit dat het college dat doet en dat de argumentatie van de ChristenUnie zojuist niet klopt dat er dingen blijven liggen of het niet warm zou zijn. Maar dat we juist die flexibiliteit hebben om dat volgend jaar goed aan te kunnen pakken. Kan de wethouder dat bevestigen dat die plannen nog komen? Nog over de taal en de motivering. Andere partijen hebben het al genoemd, het CDA onder andere. Wij zouden die ook graag verbeterd zien in de begroting zodat het minder gissen is wat nou de wijziging is en waarom bij het één een heel lange verklaring staat waarom er een wijziging is of überhaupt wat er gebeurd is en op andere punten niet. We hopen dat dat ook nog steeds onderdeel is van het verbetertraject financiën en ook dat zien we graag bevestigd of dat zo is of niet en bij het verzoek van CDA sluiten we ons graag aan. We zijn ook benieuwd welke verbeteringen er nog resteren richting de tweede halfjaar begroting uit dat verbetertraject financiën en of die ook alleen invloed hebben op de begroting of ook op de tweede halfjaarrapportage als het om verbeteringen gaat. Dan over meer heel diepgaandere punten. Er was een kentekenregistratie toegezegd in plaats van de pollers in de Herenstraat. Een motie, dat stond ook begroot. We zien alleen nog niet dat ze geplaatst zijn. Vorige keer was aangegeven dat het in oktober zou gebeuren, dus we horen graag of dat geld daadwerkelijk is en wordt uitgegeven zoals was begroot en gepland en wanneer we het kunnen verwachten. Dat geldt ook voor de nieuwe website; de termijn daarvoor en het implementeren was verlopen. We zien daar hier in de begroting een stuk over staan, maar geen duidelijke planning, dus we willen daar graag nog steeds een duidelijke planning voor. We zijn nog niet gestart met het groenbeheer. Een van de punten die we voor groenbeheer hadden was meedoen met de boomspiegels. In het vorige forum is aangegeven dat we dit jaar niet mee kunnen doen met de boomspiegel en het adapteren daarvan, omdat de uitvoering nog loopt. Maar we vragen ons dan wel af, en ook een beetje kaderverlengde van eerder, worden er dan onrealistische dingen toegezegd? Hebben we de uitvoering zelf niet scherp? Of waar kunnen we als raad of als college dan ons op verbeteren dat we dit soort dingen beter in de smiezen hebben voordat we mensen teleurstellen? Dat ook naar aanleiding van mijn algemene vraag, kan de wethouder daarop ingaan? Dat was het voor nu. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan gaan we naar de fractie van Wij.Rijswijk, de heer Van Dam. Gaat uw gang.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): In een keer goed, voorzitter. Ik zal mijn politieke beschouwing buiten deze vergadering laten, ik denk dat er ook al heel veel vragen zijn gesteld op detailniveau over verschillende posten, dus dat zal ik ook niet meer doen. Wel had ik een vraag over, een verklaring eigenlijk, ben ik naar een verklaring op zoek, naar hoe het kan dat sommige posten toch duurder uitvallen dan we dachten. Natuurlijk zijn er al een aantal redenen heel bekend. Ik bedoel, het is ook al genoemd, personeelstekort, grondstoffen, inflatie. Maar ik had toch een vraag over hoe wij ramen in onze gemeente. Is hier een vast proces aan geborgd? Bijvoorbeeld binnen aanbestedingen, wordt de opdrachtwaarde op een vaste manier bepaald en hoe vaak komt het voor dat we eigenlijk over dat ingeschatte bedrag heengaan tijdens het uitvoeren van een aanbesteding of in een proces van een aanbesteding? En buiten aanbestedingen om, gewoon bij reguliere kosten of inschattingen van kosten, hoe vaak komt het voor dat we daar over de budgetten heengaan? Is er naar de mening van de wethouder misschien iets aan te doen of valt daar misschien iets aan te doen? Dat is de enige vraag die ik voor vanavond heb. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot de fractie van GroenLinks, de heer Van ‘t Eind, gaat uw gang.

De heer Van ’t Eind (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Dank aan het college ook voor de halfjaarrapportage. Wij zijn blij met de positieve ontwikkelingen ten aanzien van de gemeentefinanciën. We hebben een paar vragen. Er zijn al een hele hoop vragen gesteld en we sluiten ons aan bij de vragen van de VVD over in welke mate we ook kijken naar besparing als het gaat om energieverbruik bij verlichting, maar ook bijvoorbeeld bij rioolgemalen, vooral omdat we als GroenLinks het ook erg belangrijk vinden om zuinig om te gaan met energie. We vragen het ook aan onze bewoners. Ten aanzien van het gebruik van energie zijn we blij om te lezen dat er aandacht is voor de energielabels van kantoorgebouwen en dat ondernemers een Quick scan wordt aangeboden om te kijken hoe ze dat kunnen aanpakken. Wij vroegen ons alleen af in hoeverre bedrijven hier ook actief op benaderd worden, om te stimuleren dat er ook daadwerkelijk iets gedaan wordt, temeer we eerder ook hebben kunnen lezen in de media, dat we nogal achterlopen als het gaat om het realiseren van die label C bij onze kantoren. Er is ook al gevraagd naar de subsidie van Welzijn Rijswijk. Ja, ik wilde daar toch nog een vraag aan toevoegen. We begrijpen op zich de vragen van de andere fracties ook en tegelijkertijd maken we ons zorgen dat dit leidt tot een keiharde bezuiniging op de activiteiten die Welzijn Rijswijk uitvoert. Ik haalde dat ook een beetje uit de tekst zoals het in de halfjaarrapportage staat opgeschreven. Is dat ook de richting waar de gesprekken met Welzijn Rijswijk dan heengaan? Tot slot nog één vraag: er wordt gesproken over innovatieve toepassingen voor illegale afvaldumpingen en bij plaatsingen. Wij vroegen ons af wat voor innovatieve toepassingen dat zijn. Tot slot wil ik toch nog wat zeggen over die financiële trend, die ziet er positief uit en de rapportage geeft ook al aan dat die wel omgeven is met allerlei onzekerheden, want we weten niet precies hoe de ontwikkelingen de komende jaren lopen. We zien tegelijkertijd ook dat er druk op staat en daar is ook al aan gerefereerd. Net als op het uitvoeren van de projecten die we plannen. Je kunt daar heel zenuwachtig van worden, maar wij willen toch benadrukken dat we vooral ook voor ogen moeten houden dat de echte onzekerheid bij de bewoners van onze stad ligt. Dat vraagt, wat GroenLinks betreft, om een keihard werkende overheid die haar verantwoordelijkheid neemt en haar bewoners zoveel als mogelijk beschermt en helpt in onzekere tijden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik, gezien de hoeveelheid vragen, even naar het college. Behoefte aan een korte schorsing, of gelijk van start? Wie mag ik als eerste het woord geven? Gaat uw gang, wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Ook hartelijk dank voor de constructieve bijdrage vanuit de fracties en de vragen die zijn gesteld. De miljoenen vliegen om onze oren, gaf de heer Weterings aan van Rijswijks Belang. Ja, dat is natuurlijk ook wel zo en op het moment dat ik de begroting naar de raad stuurde, kwam tegelijkertijd het bericht van BZK dat ze een rekenfout hadden gemaakt. Ik heb u daar dus inmiddels via een raadsinformatiebrief een update over gegeven en die correctie die geldt vanaf 2023, 720.000 euro minder. Dat betekent dat we niet meer 7 miljoen plus zitten de komende jaren, maar 6 miljoen plus. Maar goed, dat is voor de begroting. Voor de tweede halfjaarrapportage betekent dat feitelijk niets, want we komen ongeveer uit op een overschot van 400.000 euro. Zo zie je ook maar dat je flexibel en wendbaar moet zijn omdat ook BZK in zo'n circulaire fouten maakt. Een andere minister kondigde afgelopen vrijdag dus aan dat de omgevingswet met een half jaar wordt uitgesteld. Dan ga ik even naar de vragen van ook Rijswijks Belang, die had heel veel vragen, over de accountantscontrole inderdaad. In dat halfjaarrapport wordt een aantal oorzaken daar al van genoemd en ja, hiervan is ongeveer 10.000 euro structureel aan te merken. Dat heeft betrekking op de toename van het aantal specifieke uitkeringen en ook de TONK-regelingen. Het grootste deel van die overschrijding heeft echter betrekking op het meerwerk dat is geleverd door de accountant. Dat was voor het eerst dat we met die accountant om tafel zaten. Daar hebben we een meerjarig contract mee. Dat heeft een lange doorlooptijd gekend en inmiddels zijn we met de afdelingen financiën en control ook concrete nadere afspraken aan het maken om dat proces spoediger te laten verlopen waardoor die deels daarvan dus een incidentele overschrijding is in die halfjaarrapport. Dan even over economische zaken en het niet uitputten van het budget. Ja, het budget van het team economische zaken is uitgeput en de coronamiddelen ook. De raad heeft een bedrag toegekend om ondernemers tegemoet te komen in tijden van corona. Daar hebben ze in 2021 geld voor gebruikt en ook in 2022. Dat wordt volledig uitgeput alleen met mutaties in die tweede halfjaarrapportage. Het lijkt alsof er heel veel geld over is. Maar dat is dus niet zo. Dat wordt allemaal uitgeput. Promotieactiviteiten die zijn ontwikkeld door ondernemers zelf in de winkeliersverenigingen en ook bijvoorbeeld ook nog een bijdrage voor de Energy Cave. Dus dat nog even op dat punt. Dan, even kijken waar ik ben gebleven in mijn betoog, maar dat is de ChristenUnie, zie ik, en CDA die wilden nog wat meer toelichting hebben op de reserveonttrekking en vonden dat wat onduidelijk. Nou ja, goed, wat u zegt, mijnheer Knigge (CDA), dat is goed om die mutaties wat beter toe te lichten zodat dat wat transparanter en inzichtelijk wordt. Als u de percentages van de afwijking ten opzichte van de begroting wil, de heer Van der Baan (CU), dan is dat ook mogelijk, alleen het kost wel weer behoorlijk wat extra capaciteit. Dus ik denk dat het goed is dat we gezamenlijk nog eens een keer met de raad kijken naar de financiële verordening en de afspraken die we daarin hebben gemaakt om het proces van begroten nog transparanter te maken. Tegelijkertijd, richting mevrouw Woudstra (D66), rapporteer ik u binnenkort over het grote projectorganisatie en zijn we natuurlijk bezig met een lange termijn investeringsplan wat ook één van die verbetertrajecten is. Dit in antwoord op de vragen die daarover gingen. Dan moet ik eens even kijken, transparant begroten gaan we gewoon mee door, eens even kijken. Ik denk dat ik voor mijn deel hier wel ben, dus ik kijk even naar de andere wethouders die volgens mij …

De voorzitter: Ja, dank u wel, wethouder. Ik wil met de fracties eigenlijk afspreken, als u een vraag mist van de betreffende wethouder, als het enigszins kan nu gelijk de gemiste vraag of een vervolgvraag kunt u dan nu stellen, dan gaan we een voor een alle portefeuilles langs. De volgorde heb ik een beetje gemist. Ik begin hier bij mevrouw Woudstra, ga uw gang.

Mevrouw Woudstra (D66): Nou, als ik dan die uitnodiging krijg. Mijn heel korte vervolgvraag aan de wethouder, wanneer kunnen we de afspraak verwachten om over die financiële verbetering door te praten?

De heer Van Damme: Nou, ik informeer u binnenkort eens over het grote projectorganisatie en dan denk ik begin volgend jaar die afspraak kunnen maken om samen ook met de accountantscommissie daar afspraken over te maken. Begin volgend jaar, is dat goed?

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Woudstra, ik zie u nog popelen voor een korte reactie.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, want ik zou hem dan wel graag meenemen in de volgende P&C cyclus, dus ik wil dan wel de afspraak maken dat dat januari is en niet begin volgend jaar maart.

De voorzitter: Tot slot de wethouder.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, prima.

De voorzitter: Dat hebben wij genoteerd. De heer Van Dam, meen ik, gaat uw gang.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Ja, dank. Ja, ik had nog drie vragen en ik meen dat dat in deze portefeuille gewoon zit. Hoe zijn de ramingen geborgd bij aanbestedingen, is hier een vast proces voor om de opdrachtwaarde vast te stellen dat wordt uitgevoerd bij elke aanbesteding en is dit opgenomen in het inkoopbeleid? Hoe vaak komt het dan voor dat het ingeschatte bedrag wordt overschreden? De laatste vraag, wat is volgens u de voornaamste reden voor overschrijdingen van budgetten en valt hier wellicht nog wat aan te doen?

De voorzitter: Dank. De wethouder.

De heer Van Damme: Nou, ik denk dat als budgetten zijn overschreden, zijn ze overschreden, valt er op dit moment niks meer aan te doen. Tegelijkertijd is het voor nu lastig in te schatten waar dat precies aan ligt en hoe vaak we nu precies iets overschrijden of niet ja, dat kan ik u niet helder aangeven. Tegelijkertijd merk ik wel op dat we een begroting maken en dat we dus de eerste en tweede halfjaarrapportage hebben om juist te rapporteren over de afwijkingen daarop. Ja, als je vooraf begroot, kan je niet tot op de punt komma natuurlijk uitrekenen hoe dat precies zit. Dat geldt voor aanbestedingen ook, u zit zelf in die wereld. Ja, dat betekent dat er een aanbestedingsprocedure ook nog wel eens, dat er gedurende het traject extra kosten aan verbonden zijn of dat een aannemer het niet kan regelen. Maar als u er op staat, kan ik het laten uitzoeken wat het percentage is van de aanbestedingen die te maken heeft met een overschrijding.

De voorzitter: Dank, de heer Van Dam.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Het was meer een suggestie om te bekijken bij de begroting voor eventuele overschrijdingen en dat misschien voor de volgende cyclus te kunnen verbeteren. Maar ik laat het aan uw expertise over of dat nodig is ja dan te nee.

De voorzitter: Kort nog de wethouder.

De heer Van Damme: Voorzitter, als ik daar de expertise van de heer Van Dam mag bij betrekken, dan doe ik dat graag.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik ook nog een teken van de heer Van ‘t Eind. Gaat uw gang.

De heer Van ’t Eind (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het wel in de portefeuille van de heer Van Damme hoort. Ik had een vraag gesteld over in welke mate we actief ook bedrijven benaderen voor die Quickscan den aanzien van het energielabel C.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, dat is deels ook de portefeuille van mijn collega de heer Wit en tegelijkertijd hebben wij via de bedrijvenbelangenvereniging Rijswijk natuurlijk contact met de ondernemers, ook in de Plaspoelpolder. Die voeren ook dat gesprek samen met de ondernemers daar. We bieden ook een duurzaamheidsscan aan. Dus dat gesprek wordt gevoerd en tegelijkertijd moeten we ook constateren, in de Plaspoelpolder, dat er heel veel van die kantoren leeg staan. Dus die worden ook getransformeerd of wachten om getransformeerd te worden, dus die hebben op dit moment niet het energielabel C. Ten slotte wil ik daar nog wel bij benadrukken dat het natuurlijk de verantwoordelijkheid is van de vastgoedeigenaren om aan dat energielabel C te voldoen. Dus dat is wel een punt; We kunnen het gesprek wel aangaan, maar we gaan zeker niet de verantwoordelijkheid van die eigenaren overnemen.

De voorzitter: De heer Van ‘t Eind.

De heer Van ’t Eind (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Nee, mijn suggestie is ook niet om de verantwoordelijkheid weg te halen bij die vastgoedeigenaren, zeker niet, maar het ging mij er meer om of we ook dus actief wijzen op die verantwoordelijkheid bij die vastgoedeigenaren door middel, onder andere van het aanbieden van zo’n Quick scan, maar ook echt wijzen op de verantwoordelijkheid dat te gaan doen.

De voorzitter: Nog kort de wethouder?

De heer Van Damme: Ja, nee, zeker. Dat doen we altijd vanuit een positieve instelling met ondernemers, want die ondernemen en die doen dat graag. Vanuit de rijksoverheid worden daar ook campagne op gevoerd, overigens.

De voorzitter: Dan zie ik een teken van de heer Braam. Ga uw gang.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Voorzitter, dank u wel. Ik kan het misschien mis hebben, maar de kwart miljoen voor de ex wethouders, daar heb ik volgens mij het antwoord nog op gemist.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Damme: Ja, dat klopt, voorzitter. Ik zou tegen de heer Braam willen zeggen dat ik wellicht in de veronderstelling zou zijn dat het ook in de portefeuille van de burgemeester is, maar ik zou hem hier ook wel kunnen beantwoorden. Het betreft natuurlijk gewoon ook een voorziening, want dat betekent nog niet dat het uitgegeven wordt en terecht constateert u dat er mogelijk niet heel erg van gebruik wordt gemaakt. Tegelijkertijd moet je voldoen aan de regels van de besluit begroot verantwoorden. Die voorziening moet gevuld zijn. Dus dat die op enig moment weer vrij komt te vallen, dat denk ik, die acht ik wel aannemelijk, maar ik kan natuurlijk niet kijken in het carrièrepad van de aangewezen wethouders op dat punt.

De voorzitter: Dat is voldoende, zie ik, de heer Braam? Nog andere vragen aan wethouder Van Damme? De heer Sleddering, gaat uw gang.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank u. Ik denk dat mijn vragen bij het vak gemeente wethouders wel zullen beantwoorden. Ik mis er een en dat is hoe het college aankijkt tegen het fenomeen dat we dus een heel budget reserveren maar het niet uit kunnen geven of niet weg kunnen zetten in de organisatie. Betekent dat niet dat je daar heel erg terughoudend mee moet zijn, dat als je niet zeker weet dat je iets kunt uitvoeren, dat je het dan niet in je begroting moet opnemen?

De voorzitter: Dank. De wethouder.

De heer Van Damme: Ja, daar wil ik ook nog wel op reageren. Ik denk dat je toch altijd, voorzitter, via u, een goed ambitieniveau moet hebben om die plannen te realiseren. En zoals de GroenLinks fractie voorzitter al aangaf, moet je je maximaal inspannen, zeker in deze tijd voor je inwoners. En ja, laat je niet door angst regeren; dat heb ik de heer Weterings horen zeggen. Ja, we moeten wel reëel begroten, niet te zuinig zijn met ambities en tegelijkertijd ons stinkende best doen om de projecten ook gewoon voor elkaar te krijgen.

De voorzitter: De heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja, helemaal eens natuurlijk, we moeten allemaal ambities hebben. Maar ik heb liever ambities gekoppeld aan feitelijke realisatie van de successen, want alleen met ambities, daar heb je niks aan.

De voorzitter: De wethouder, tot slot.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, volledig eens.

De voorzitter: Dank, waarvan akte. Dan gaan wij naar de portefeuille en de beantwoording van alle vragen waarop van mevrouw, pardon, wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik de jackpot vanavond. Ik ga het rijtje af en ik beging gewoon bij Rijswijks Belang, want die heeft de meeste vragen gesteld en ik denk ook dat daar dubbelingen inzitten voor andere fracties, dus ik ga er vanuit dat ik dan ook een hele hoop meeneem. De heer Weterings heeft gevraagd: hoe zit het met die 46.000 euro voor het onderwijs op de AZC locatie? Dat is enerzijds hogere kosten voor de verwijdering van het schoolgebouw en anderzijds meerkosten vanwege vervangend onderwijs op de AZC locatie en dat heeft alles te maken met uw eigen besluit in uw eigen gemeenteraad van mei vorig jaar of mei 2022, moet ik zeggen, waarin de bestuursovereenkomst verlengd is tot op aankomende 1 december, omdat Librijn geen onderwijs meer kon geven op die locatie en daarmee moest de gemeente vervangend onderwijs inkopen voor die leerplichtige kinderen die daar op de locatie zaten. Dus daar zit die 46.000 euro in. U heeft mij gevraagd, hoe zit dat met die 210.000 euro rijkssubsidie voor de ventilatie van de school, van het Van Vredenburch College. Dat is rijkssubsidie, dus het staat inderdaad in onze begroting, maar als er al bonnen ingeleverd moeten worden, dan moet dat richting het rijk en niet richting de gemeente, zover mij bekend. Volgens mij worden daar, inderdaad, geen bonnen door de gemeente Rijswijk gevraagd of daar dan daadwerkelijk exact 210.000 euro wordt afgerekend voor ventilatiemiddelen. U heeft mij gevraagd, en meerdere fracties hebben mij gevraagd hoe het nou zit met die

onderhoudscontracten van de verschillende sportzalen, hallen. Het is zo dat, voor De Altis er initieel te weinig middelen zijn opgenomen. Ervaring leert ons dan uiteraard dat we daar beduidend meer voor moeten opnemen, dat is ook een beetje de rode draad voor ons vanavond. De stijging van de onderhoudskosten van de sportparken in de algemene zin van het woord hebben te maken met het feit dat er in januari 2022 een nieuwe aanbesteding heeft plaatsgevonden en ik hoef u niet te vertellen dat alle prijzen momenteel de pan uit rijzen en zijn verhoogd. Dus ook die onderhoudscontracten zijn verhoogd en dat heeft niets te maken met wat A of B beter doet dan het een of het ander, maar degene die het beste scoort op de aanbestedingen en wat daar aan vasthangt, die wint, om het zo maar te noemen en daarmee is er dus een verhoging. De onderhoudscontracten voor Sportpark Irene zijn in die aanbesteding meegenomen, zeg ik tegen mijnheer Van der Veer die daar volgens mij naar heeft gevraagd. En inderdaad, voor de Van Zweedenhal en de Marimbahal worden momenteel geen onderhoudscontracten er aan gehouden. Dat neemt niet weg dat ik wel bezig ben met een stuk naar u toe te brengen, naar de raad, voordat ik daar een vervolgvraag op krijg, aangaande de Marimbahal, dat staat ook in het collegewerkprogramma, het coalitieakkoord. En wat we daarmee gaan doen in de toekomst. Er is mij vervolgens gevraagd naar de initiatieven van het innovatiefonds en de tussentijdse evaluaties. Die kan ik toezeggen, de heer Weterings. We zullen daar tussentijds de balans opmaken als het gaat om die initiatieven. Er is bijvoorbeeld, u noemde ook bijvoorbeeld de proeftuinen van buurtgezinnen. Dat is een motie geweest in de begrotingsraad van november vorig jaar. Die is aangenomen, daar zijn we mee gestart en het is afgesproken dat we dat twee jaar doen. Ik denk dat het goed is dat we na een jaar kijken van, hoe staan we ervoor, wat hebben we met elkaar bereikt en moeten we dat dan wel of niet voortzetten, na die periode. Dus die toezegging die krijgt u van mij mee vanavond. U heeft mij nog gevraagd, die zorg in natura. Daar staat 580.000 euro verhoging van budget. Nou, ik moet u zeggen, ik schrok daar net zo van als u, dus ik heb daar navraag naar gedaan van joh, hoe zit dat? En die 580.000 euro verhoging van dat budget, dat heeft grotendeels te maken met, schrik niet, met maar twee dossiers, waarvan een dossier inderdaad 350.000 euro bedraagt. Het gaat om een jongere die hier tussentijds is komen wonen, dan heb je het woonplaatsbeginsel, dan krijg je te maken met dat de gemeente Rijswijk daarvoor aan lat staat als het gaat om zorg en de persoon in kwestie die is meervoudig gehandicapt met allerlei zorgen van dien. Die kost ons dus 350.000 euro per jaar. Dan hebben we nog één dossier, die kost ons ook twee ton per jaar en dan hebben we nog een klein bedrag over, dat heeft te maken met een verhoging van onze budgetten in de jeugdbescherming en de gecertificeerde instellingen. Dat doen we natuurlijk met de H10 breed en Rijswijk moet daar ook een aandeel in aanleveren. We hebben daar te maken met situaties van wachtlijsten et cetera waar we proberen met middelen personeel te werven daar een slag in te slaan, maar daar zit dat budget in zijn geheel in van 580.000 euro. Ik hoop dat ik u daar voldoende antwoord nu voor heb gegeven. Dan is er nog een vraag gesteld over De Steenvoordeschool en de 4,5 miljoen, hoe kan dat? Nou, er wordt enerzijds een sporthal gebouwd met allerlei afmetingseisen et cetera zodat die ook voor meerdere doeleinden gebruikt kan worden, bijvoorbeeld basketbal, ik noem maar een sport waar de locomotief dan bijvoorbeeld weer heel blij van wordt. Er is een bouwkostenstijging van 22 procent geweest dit jaar, dat is natuurlijk gigantisch. En we hebben tijdelijke cabins moeten plaatsen voor het feit dat De Steenvoordeschool wel heeft uitgebreid maar nog geen gebruik kan maken van de nieuwe school of van de nieuwe gebouwen die gebouwd moeten worden. Voorzitter, de VVD heeft mij ook gevraagd naar de onderhoudscontracten, maar daar heb ik volgens mij antwoord op gegeven. Het CDA heeft mij nog gevraagd: hoe zit het nou met die 14.000 bijvoorbeeld vanuit de woonzorgvisie? Nou, daar is een innovatiefonds opgericht, dat is in de vorige raadsperiode gebeurd, dat vloeit voort uit de Eneco middelen. Er is 1 miljoen geraamd, toen de tijd, voor het sociaal domein, innovatiefonds waar we zaken uit kunnen putten waarin we verwachten dat als je daar de input van bijvoorbeeld 14.000 euro, dat de output ook maatschappelijk gezien veel oplevert. Daar is onder andere deze 14.000 euro op berust, dus vandaar dat het

onttrokken wordt uit die reserve innovatiefonds van vorig besluit van de vorige gemeenteraad. De fractie van Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid heeft mij gevraagd naar onder andere de buurtgezinnen en dus ja, daar komt een tussentijdse evaluatie voor en u heeft mij gevraagd naar de opleiding van mbo en schoolverlaters. De accountmanagers die matchen de capaciteit die er is met de mogelijkheid van de vacatures en werkgevers, dus er wordt naar gekeken ook als daar potentieel zit voor boa-opleiding. Tegelijkertijd geldt dat ook voor de Oekraïners en daar is nog een extra spoor in richting de tuinbouw, dus daar wordt ook veel samengewerkt met werkgevers in het Westland, zonder uiteraard in uitbuitingsituaties terecht te komen. Dus daar wordt goed naar gekeken en goed op gelet. Voorzitter, dan zou het me heel erg spijten als ik een vraag gemist heb. Ik heb mijn best gedaan, maar volgens mij ben ik er.

De voorzitter: Dank, wethouder Bentvelzen. Dan gaan we kijken of dat ook zo is. Zijn er nog vragen die open zijn blijven liggen? De heer Van der Veer, Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik had nog gevraagd naar de verhuur van de Marimbahal. De vorige verhuur aan de GGD heeft ons meer gekost dan het heeft opgeleverd. Hoe hebben we dat nu afgesproken, nu we vanaf maandag weer gaan verhuren?

De voorzitter: Dank. De wethouder.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dat antwoord ga ik uw hele raad per mail toezenden, want dat weet ik echt niet. Ik ga er vanuit dat als er een kostenstijging is voor onder andere het licht aan zetten, dat dat wordt doorgerekend, maar daar durf ik nu geen ja of nee op te zeggen. Dus voordat ik mezelf met de keel aan de kapstok hang, hou ik het hier even bij. Het antwoord houdt u van mij tegoed.

De voorzitter: Duidelijk. Dat antwoord komt op een andere wijze naar ons toe. Nog andere vragen die niet zijn beantwoord? Zo niet, dan gaan we naar de volgende wethouder, wethouder Van der Laar. Gaat uw gang.

De heer Van der Laar: Voorzitter, dank u wel. BVR over lijn 1, heeft dat te maken met de Hoornbrug, nee. De werkzaamheden zijn pas voorzien in 2025. Dit gaat specifiek over het verbreden van de tramrails en de bovenleidingen et cetera. Dat ontwerp, dat zal definitief medio 2023 bekend zijn. Dat wordt niet voorgelegd aan de raad, maar de werkzaamheden starten dus pas in 2025. Tijdens de Hoornbrug overigens wordt tram 1, meen ik, een bus tijdens periode dat de Hoornbrug wordt vervangen. Dan ten aanzien van de omgevingswet, daar waren we donderdag hartstikke goed gestart met een heel leuke avond en een grote opkomst en een mooie presentatie en de dag daarna wordt die door de minister vertraagd met een halfjaar. Maar dat betekent dat wij in Rijswijk gewoon in de volle vaart doorgaan. Dus 20 oktober hebben we weer een bijeenkomst en ik wil graag 1 november met de woordvoerders rond de tafel om te bespreken van hoe gaan we dit in Rijswijk, al die presentaties gehoord hebbende, nu aanpakken? Feitelijk betekent het, nog niks voor de invoering. We gaan er gewoon vanuit dat hij wordt ingevoerd en dat we daar dus organisatorisch alles voor klaar maken, ook voor de begroting heeft dat, verwachten we, geen effect, ervan uitgaande dat de rijksbijdrage voor de uitvoeringskosten wel hetzelfde blijft, daar is niets van gezegd dat die niet zouden worden betaald. Het heeft ook wel een effect op het vaststellen van de leges, maar daar zou de wethouder financiën nog iets over kunnen zeggen. En de PvdA vroeg 18.000 euro voor verkeersveiligheid campagne, kan dat uit het coronamaatregelenpakket? Ja. Dat is op 6 juli 2021 vastgesteld. In het pakket waarin juist verkeersveiligheid is gelabeld met een hele paragraaf en onderbouwingen daarbij. Dat waren mijn vragen, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog vervolgvragen? Nee. Dan gaan we naar de volgende wethouder en dan geef ik het woord aan wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Een hele lijst vragen. Ik begin even bij Rijswijks Belang. 50.000 euro voor innovatieve toepassingen tegen bijplaatsingen. Ja, dat heeft te maken met een papierhulp voor kartonnen dozen, kartonnen dozen die worden vaak ook naast de containers gezet, om die makkelijk kapot te kunnen snijden. Daarnaast ook met camera detectie, daar is ook een deel van het geld voor bedoeld. U heeft vragen gesteld over de tribune op het Bogaardplein. Die tribune die moet boven op het dek van de entree van de parkeergarage komen, dus dat is zeg maar voor de loopentree bij het winkelcentrum. Ja, dit is altijd opgenomen geweest in het plan, maar is door vergunningen et cetera nog eventjes uitgesteld. We zijn er wel mee bezig en dat is ook gedekt vanuit subsidiemiddelen, dus dat hoeft niet verder, daar hoeft geen extra geld bij. U heeft een vraag gesteld over de skatebaan, 50.000 euro extra. Ja, dat was een aanzienlijk bedrag. Wij zijn daar ook nog over in gesprek met de aannemer, we vinden het ook een hoog bedrag, dertig procent is wel iets hoger dan wat de gemiddelde bouwkostenstijgingen zijn. Dus dat gesprek loopt nog. Maar het heeft wel te maken, volgens argumentatie van de aannemer vooralsnog te maken met gestegen bouwkosten. Maar zoals gezegd, daar gaan we nog wel even over in gesprek. De lokale culturele infrastructuur, wat is dit? Ja, ik heb die vraag een beetje wel verwacht, want toen ik hem las dacht ik ook, dat is inderdaad wel een beetje een vreemde omschrijving. Het is op zich wel een normale omschrijving, maar feitelijk gaat het gewoon om de gebouwen met een culturele functie of die een culturele taak vervullen. Even kijken, en het kan ook nog gaan om bijvoorbeeld structurele activiteiten of uitingen. Dus eigenlijk overal op elke manier waarop je cultuur tot je komt, de gebouwen, stichtingen en noem maar op, dat is die infrastructuur. Die inflatie die u noemt, het Wilhelminapark onder andere, ganzen, blokhut. Ja, ik begrijp dat dat … Het is een groot bedrag. Die blokhut, of hoe ze het noemen, de natuurtuin, dat is het nieuwe natuur milieu educatie centrum. Ja, dat heeft gewoon ook echt met bouwkosten te maken. Dat is stevig tegengevallen. Het is natuurlijk aanbesteed, ongeveer twee jaar geleden zijn die plannen begonnen en dat is toch aanzienlijk gestegen. De ganzen, dat gaat om maatregelen om de ganzen uit het zwemwater te houden en ook ervoor te zorgen dat ze niet in de bocht van het fietspad de boel onderschijten, zodat we daar met de fiets onderuitglijden. Dus extra kosten, maar wel goed besteed. Even kijken, ik ga er even kriskras doorheen. D66 heeft vragen gesteld over de boomspiegels. Ja, ik ben het met u eens dat dat had wel wat sneller gekund. We hebben dat een beetje onderschat, de tijd die het kost om dit in te voeren het komende jaar gaan we daar zeker wel wat mee doen. U heeft ook een vraag gesteld over de pollers in de Herenstraat en eventuele kentekendetectie. Dit is aanbesteed en het wordt op dit moment voorbereid. Dus de planning is dat het systeem voor de kerst gereed is. Dus ik hoop dat u daarmee voldoende informatie heeft. Even kijken, hoor, dan ga ik verder naar de VVD. De investeringskredieten, lopen wij niet achter de feiten aan? Maar ja, investeringskredieten worden niet automatisch geïndexeerd en in die zin lopen we wel achter de kostenontwikkelingen aan, en natuurlijk, die tweede halfjaarrapportage, die halfjaarrapportages zijn ervoor bedoeld om daar die wijzigingen, zoals mijn collega Van Damme net al aangaf, met u te delen. Voor langlopende projecten kan dit dus betekenen dat er dan bijstelling nodig is. Nou, dat heeft dus te maken met het Wilhelminapark 200.000 euro extra, extra budget voor de skatebaan die ik net al noem. Dat zijn dat soort projecten. Dus zijn ze up to date? Ja, op het moment dat wij begroten zijn ze up to date, maar door wijzigingen en veranderingen in het traject kan dat veranderen en dat betekent dat we daar deze zullen moeten herzien. Dan de vraag over energie die u had. Gaan we achterover hangen? Nee, dat gaan we niet. We zijn met verlichting en openbare ruimte al jaren bezig om dat energiezuiniger te maken, ledverlichting waar het kan. We kijken echter ook bijvoorbeeld bij lichtmasten, als we die vervangen of ze wel vervangen moeten, er zit ook een duurzaamheidsvraagstuk in. We gaan natuurlijk

niet vervangen als het nog niet hoeft. We kijken wel hoe we dat slim kunnen doen. Even kijken, hoor, wat had ik nog meer? De vragen van de VVD heb ik dan wel. De Partij van de Arbeid had vragen over investeringen en vertragingen daarop en of dat gevolgen heeft voor de gemeente Rijswijk en of we extra risico's lopen qua onderhoud en kosten voor deze technische projecten. Nou, het verschuiven van de planning dat levert momenteel geen problemen op qua veiligheid in het onderhoud of onderhoud zelf, maar we hebben natuurlijk uiteindelijk wel de zorg dat we een stuwmeer aan werkzaamheden gaan krijgen. Dus we hebben daar zeker aandacht voor en dat proberen we zoveel mogelijk te voorkomen. Ja, volgens mij heb ik dan alle vragen gehad, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag gedurende uw betoog al een melding van mevrouw Woudstra. Is dat nog actueel, mevrouw Woudstra? Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra (D66): Met dank. U had het over de pollers. Ik denk dat dat ook een voorbeeld is van waar u eerder op doelde, want inmiddels zijn ze een jaar vertraagd in totaal ten opzichte van eerdere uitlatingen van eerdere wethouders tot wanneer ze zouden komen en moet ik elke keer vragen voor de bewoners en bedrijven, komen ze of komen ze niet? Omdat er geen berichten over komen. Dus ik wil u toch dringend verzoeken om bewoners en bedrijven beter mee te nemen bij de planning en die planning ook van aanbestedingen toch echt ook op de agenda te zetten bij de wethouder financiën, want we krijgen er geen informatie over en het loopt steeds uit. Dat wordt zo echt irritant, ze zijn kapot, al een jaar bijna. Het wordt elke week gemeld en elke keer is het: er komt nieuw, er komt nieuw. Maar het komt niet.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Wit: Ja, voorzitter, die toezegging doe ik zeker.

De voorzitter: Die toezegging is ook genoteerd. Zijn er nog andere vragen die niet of niet voldoende zijn beantwoord? De heer Van 't Eind, gaat uw gang.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Nou, nog even een verhelderingsvraag of een verdiepingsvraag op het vraagstuk van het energiegebruik. De wethouder heeft het over ledverlichting en vervangen, hartstikke goed. Maar ik vroeg me af of er ook gekeken wordt naar, dat is in het kader van dierenwelzijn, zeker voor wilde dieren ook goed, of je kijkt, en ik snap dat daar ook nog altijd iets speelt als sociale veiligheid, maar gekeken wordt naar waar je lichten kan dempen of eventueel verlichting op bepaalde delen niet nodig hebt en uitdoet.

De voorzitter: Kan de wethouder zijn licht daarover laten schijnen?

De heer Wit: Ja, voorzitter, dat kan ik. We hebben in het verleden zelfs, dat weet u misschien, maar ook als fractie GroenLinks, daar nog een motie voor ingediend, 'donker waar het kan'. Dus we zijn er zeker naar aan het kijken waar de mogelijkheden zijn om dat te doen, maar u heeft ook wel gelijk en geeft gelijk een deel van het antwoord voor de sociale veiligheid; mensen willen toch ook 's avonds hun hond uitlaten, dan moet er wel verlichting aanwezig zijn. Dus uitzetten is lastig, we kijken in het algemeen niet alleen naar straatverlichting, maar ook naar ons eigen pand hier, heb ik ook opmerkingen over gehad het daar nog de verlichting vaak 's avonds aan is. Ook daar zijn we naar aan het kijken waarom dat zo is en of dat niet anders kan.

De voorzitter: Hartelijk dank. Verder geen vragen? Ja, gaat uw gang.

De heer van der Baan (CU): Ja, ik zit toch nog even te reflecteren op het antwoord dat ik kreeg van de wethouder. Ik heb wel wat gedacht van ik wacht even op misschien dat andere partijen er ook zijn, die iets vragen over de uitvoering en of we dat nog voor elkaar krijgen met elkaar met al die miljoenen die ons om de oren vliegen. Dat punt zal ik bewaren voor de pauze of een schorsing. Maar even dat algemene punt van een percentage noemen. Ik dacht ja, bij mij thuis gaat het niet heel veel anders. Je denkt aan het begin van het jaar, waar ga ik mijn geld en uitgeven? Ergens halverwege het jaar denk je, hoe staat het ermee? En zo werkt het bij bedrijven ook. Dus ik vroeg me af of dat toch niet gewoon genoemd kan worden. Het sluit ook aan, denk ik, bij het punt van de VVD van, als je zaken meevallers noemt als je zaken niet uitnut, dat zie je dan ook meteen terug. Dus mijn vraag is aan de wethouder, volgens mij kreeg ik de toezegging dat er goed naar gekeken zou worden, maar dat het ingewikkeld zou zijn. Dat kan ik me bijna niet voorstellen. Is dat zo, ja of nee?

De voorzitter: Dit is min of meer toch een vraag … Ja, gaat uw gang, wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, ik wil hem wel beantwoorden. Het is natuurlijk een vervolgvraag op. Het is eigenlijk een soort tweede termijnvraag, zou ik haast denken. Sorry, ik ben nou even uw vraag ook kwijt.

De heer …: We kunnen hem ook bewaren voor de tweede termijn. Dat is mijn fout dan.

De heer Van Damme: Oké, doe dat maar.

De voorzitter: Afgesproken. Dan gaan we nu naar wethouder Van Malsen voor de beantwoording van alle vragen in zijn portefeuille voor de eerste termijn.

De heer Van Malsen: Ja, dank, voorzitter. Even beginnen ook weer bij Rijswijks Belang over het tekort van Welzijn Rijswijk. De vraag was: kun je met een tekort beginnen het aankomende jaar? Nou, dat kan, maar dat betekent in het geval van Welzijn Rijswijk dat ze, het eerste wat ze moeten doen in het aankomende jaar is personeel ontslaan, want de tekorten die zitten met name op de vaste lasten en de personeelskosten. Welzijn Rijswijk is de afgelopen twee jaar niet geïndexeerd, althans, subsidie is niet geïndexeerd, waardoor ze tegen een kostenstijging van 5,2 procent aanlopen. Nou hebben ze 1,4 procentpunt daarvan zelf weten te dekken, maar die overige 3,8, te weten 85.000 euro dus niet. Daarom hebben ze in 2021 een subsidieaanvraag gedaan voor een verhoogd bedrag. Dat is toen niet toegekend, toen is er naar dekking gezocht binnen het sociaal domein voor dit bedrag. Die is niet gevonden en Welzijn Rijswijk heeft het geld wel nodig om de dienstverlening zoals ze die doen en het personeel zoals ze dat hebben te continueren. Daarbij wil ik ook even antwoord geven op de vraag van de VVD: is het nog mogelijk om binnen het activiteitenaanbod van Welzijn Rijswijk te bezuinigen? Dat is er dus nauwelijks en waar er wel bezuinigd zou kunnen worden, zou dat ook lang niet tot een groot genoege bezuiniging leiden om dit tekort op te lossen. Dan de tweede vraag van Rijswijks Belang over het tegen de lamp houden van de dienstverlening van Welzijn Rijswijk. In navolging van dit hele verhaal zijn we een traject gestart met Welzijn Rijswijk waarin we een aantal werksessies hebben opgezet. De eerste hebben we inmiddels gehad met de nieuwe directeur en ik weet uit betrouwbare bron dat ze vanavond meekijkt, waarin we het over enerzijds de relatie tussen de gemeente, Welzijn Rijswijk en andere partners gaan hebben. Want daar valt nogal wat te verbeteren, dus daar gaan we nu een plan voor opzetten en anderzijds ook bezien hoe we die monitoring van de dienstverlening van Welzijn Rijswijk gaan doen en gaan verbeteren. En ook hoe we Welzijn Rijswijk in de toekomst meer als strategische partner neer gaan zetten of elkaar meer als strategische partners gaan behandelen, want er zijn nogal een aantal ambities die wij ook in

het coalitieakkoord verankerd hebben zoals wijkgerichte aanpak, preventie, armoedebestrijding, waar wij Welzijn Rijswijk hard voor nodig zullen hebben. Daarmee wil ik ook antwoord geven, ja, ik ga er een beetje links en rechts doorheen, op de vraag van GroenLinks of de gesprekken met Welzijn Rijswijk in eerste aanleg over bezuinigingen gaan. Dat gaan ze dus niet. Ze gaan in algemene zin over de relatie tussen de gemeente, Welzijn Rijswijk en andere partners en hoe we die kunnen verbeteren en hoe we elkaar kunnen versterken om onze ambities en doelstellingen te halen. Dan de volgende vraag van Rijswijks Belang, ik ga weer terug naar Rijswijks Belang, over of er ook andere subsidieaanvragers zijn geweest die met vergelijkbare vragen bij ons hebben aangeklopt. Het korte antwoord daarop is ja. Ik kan zo niet een hele sluitende lijst geven van welke partners dat allemaal zijn, maar er zijn inderdaad andere organisaties die om vergelijkbare redenen bij ons hebben aangeklopt. Dan de vraag van Rijswijks Belang over de Oekraïners en de vergoedingen voor Oekraïners. De vergoeding die wij krijgen voor de Oekraïense ontheemden, die is in de loop van 2022 pas vastgesteld. In de tussentijd betalen wij hotelopvang, dus wij betalen kosten voor hotels om Oekraïners op te vangen, maar de vergoeding zelf moeten wij nog ontvangen. Dus we lopen wel enigszins op de zaken vooruit. De vergoeding is overigens al verlaagd naar 83 euro, ik geloof dat de heer Weterings het over 100 euro had. Dus er zit al wat minder lucht tussen. Bovendien fluctueert het aantal bedden dat we door het jaar heen daadwerkelijk nodig hebben, dus het gaat hier ook om prognose. Dus het eindsaldo, hoeveel we daadwerkelijk nodig hebben en nodig hebben gehad en hebben betaald, zal pas in januari 2023 kenbaar zijn. Dan voor wat betreft de VVD, ook over Welzijn Rijswijk. Ik heb, denk ik, die vraag al beantwoord in mijn beantwoording zojuist. Het CDA over de energietoeslag werden een aantal vragen gesteld. Loopt men nog achter? Het korte antwoord daarop is nee, we lopen weer bij met het behandelen van de aanvragen. Ik werd er wel heel vriendelijk door één van uw raadsleden op geattendeerd dat er nog een melding op de website stond dat we wel achter liepen, maar die is, als het goed is, inmiddels verwijderd. Ik zie de voorzitter knikken, dus ik neem daaruit aan dat het klopt. Het zoekraken van aanvragen dat is iets wat wij niet herkennen. De teamleider van het team dat de aanvragen behandelt zegt hier niks van af te weten, dus als u daar concrete bewijzen voor heeft, dan zou ik zeggen, stuur die vooral door. En de vraag, wanneer zijn alle aanvragen behandeld, alle energietoeslagaanvragen? Zoals u zelf ook al opmerkte is de indieningstermijn, de aanvraagtermijn is verlengd tot 31 december dit jaar. Dat betekent dat mensen tot dat moment hebben om de aanvraag in te dienen en dat we daarna pas kunnen zeggen wanneer alle aanvragen zijn afgehandeld. Maar de verwachting is dat het dus acht weken na de sluitingstermijn zal zijn. Dan even kort nog de vragen van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid over Welzijn Rijswijk, ben ik er toch eentje vergeten, de verhuizing van Welzijn Rijswijk. Het gaat alleen over Rijswijk Doet, dus niet heel Welzijn Rijswijk zal verhuizen naar het Huis van de Stad. Voor zover die verhuizing, of in hoeverre heeft die verhuizing te maken met dat tekort? Zoals ik al zei, het gaat hier vooral om personeelskosten en een deel huisvesting. De verhuizing is daar niet een onderdeel van. Het leefgeld voor Oekraïners, dat is ook een vraag van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid. Helpen wij Oekraïners niet met het vinden van werk? Dat doen wij wel. Het werkgeversservicepunt wordt daarvoor benut, die helpt Oekraïense ontheemden met de zoektocht naar werk en we hebben ook een aantal bedrijven uitgenodigd bij het Best Western om een presentatie te geven en dat heeft er ook daadwerkelijk toe geleid dat een aantal Oekraïense ontheemden aan het werk zijn gegaan. Dus daar doen wij wel degelijk dingen voor. Dan heb ik, volgens mij, al mijn vragen gehad. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u. Zie ik nog vragen die onvoldoende zijn beantwoord? Zie ik daar nog meldingen van? De heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Het is meer een verduidelijking. Hoor ik nou de wethouder zeggen dat Welzijn Rijswijk niet naar het Huis van de Stad verhuist?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van Malsen: U hoorde mij zeggen dat Welzijn Rijswijk deels naar het Huis van de Stad verhuist. In eerste instantie alleen het Rijswijk Doet deel van Rijswijk.

De voorzitter: De heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Maar het is wel, zoals afgesproken, dat ook bepaalde gebouwen leeg worden opgeleverd na verhuizing naar het Huis van de Stad, zodat die ook verkocht kunnen worden door de gemeente?

De voorzitter: Tot slot de wethouder.

De heer Van Malsen: De heer Sleddering verwijst naar de Admiraal Helfrichsingel, Studio Welzijn. Hofrust, ja. En nee, de bedoeling is nog steeds dat die opgeleverd zal worden en niet meer in gebruik zal zijn. Niet meer in gebruik genomen wordt door Welzijn Rijswijk.

De voorzitter: Duidelijk. Dank u vriendelijk. Tot slot naar de burgemeester voor de beantwoording van de vragen in zijn portefeuille. Gaat uw gang.

De heer Verkerk: Voorzitter, dank u wel. Ik dank de raad voor de diepgang en de interesse om dit jaarverslag door te nemen. U hebt inderdaad wel een paar punten naar voren gehaald. Ik vond vooral het betoog van mijnheer Sleddering wel sterk, om te zeggen, niet geld uitgeven is geen maatregelen nemen, geen beleid nemen, dat is eigenlijk tekort. Dat is niet een meevaller. Ik vind dat eigenlijk wel een hele juiste, hoe zal ik het zeggen, waardering en taxatie van wat hier nou gebeurt in de stad en hoe de gemeente daar met z'n geld omgaat. Daarin spreekt ervaring van de heer Sleddering en zijn vrijmoedigheid. Nee, maar daar heeft hij gewoon gelijk in. Voor de rest werken we keihard aan de stad en met de stad. En dat binnen de budgettaire kaders waarin we af en toe erover heen schieten en af en toe het gewoon niet redden door dingen. Als ik zelf mijn oordeel mag geven, dan vind ik dat Rijswijk goed wordt bestuurd, dat er netjes met de centen wordt omgegaan en dat we ook effect hebben. In de twee jaar dat ik hier zit, zie ik de vooruitgang op een heel aantal gebieden. Ik zie de stemming van de Rijswijkers en tot mijn niet geringe verbazing, zie ik ook waardering in de regio wat wij doen en dat is veel waard. Dat is veel waard. Dat gaat ook zeker helpen bij de arbeidsmarkt positie waarin een zelfbewuster Rijswijk met aansprekende verhalen, krachtdadig besturen een punt maakt naar de regio. Dat gaat ook helpen bij de arbeidsmarktproblematiek en onze arbeidsmarktpositie. Ja, we zijn er tegenaan gelopen. Ik kan het nog wel een keertje herhalen, we hebben corona gehad met ziekteverzuim waardoor er werk is blijven liggen en de organisatie ook niet afdoende kon functioneren. We hebben last van de cao grenzen omdat we gewoon niet meer kunnen betalen dan cao technisch mag. Daarbij zitten we in de categorie gemeenten van 40.000-60.000; zit je nog structureel een schaal lager. Ik herhaal het nog maar een keertje, daar heb je last van als je in een omgeving zit waar de meeste gemeenten groter zijn, zelfs 2 G4 steden een hele rijksoverheid. Daar heb je dus op te concurreren, maar dat moet je dus doen via de middelen die je hebt en die je kunt bieden. Dus veel zelfstandigheid, een breed bereik en werken bij een leuke organisatie en een heel mooie stad. Dat moeten we verder uitbouwen. Dus dat ben ik aan het implementeren

met de organisatie om daar beter op te staan. Het is heel spijtig dat we om die reden ook geen mensen kunnen krijgen voor de aanpak van de ondermijning. Ook bij communicatie was het balanceren op een smal koord, kan ik u zeggen. Ik ben heel blij dat deze raad en dit college heeft besloten voor een substantiële, structurele uitbreiding om ondermijning aan te pakken en dat gaat helpen. Want nu zijn er ook middelen, je kan ook dingen doen. Wat dat betreft had ik een heel leuke week van de veiligheid, dat zie je daar in terugkeren met activiteiten als cybercrime en voor senioren en wat ik erg mooi vond was ook de roadshow ondermijning waar ik een heel aantal raadsleden heb gezien. Kijk, dat is de goeie weg en dat kan je doen met wat budget. Dus dat is een beetje de analyse en de aanpak van het arbeidsmarktprobleem. Ik denk dat we het gaan overkomen omdat we het beter doen dan de concurrentie. Moet je maar een beetje bijhouden wat je in advertenties leest en wat je zo aan reputaties van gemeentes ziet. Daar zeg ik verder maar even niets over. Dus dat is, denk ik, het antwoord op de vragen die verschillende fracties hebben gesteld.

De voorzitter: Hartelijk dank. En is deze beantwoording naar wens van de raad? Ja. Dan ga ik met u kijken of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik heb in de eerste termijn behoorlijk wat ruimte gegeven. Ik zie al een aantal handen, dus we gaan een tweede termijn doen, maar ik wil u wel vragen wat kort te zijn, gezien ook de klok.

De heer Weterings (Rijswijks Belang): Voorzitter, ik zou graag even een paar minuten willen schorsen.

De voorzitter: Dat vind ik een goed plan, gezien de tijd.

De heer Wetering (Rijswijks Belang): Kijken of alle vragen beantwoord zijn en even de balans willen maken van, het is best wel door elkaar heen geschoten, dus ik wil even het lijstje af.

De voorzitter: Om meerdere redenen is het een goed moment om even te schorsen. Tot tien voor tien. Dus 21:50 hervatten we deze vergadering.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen deze vergadering en we gaan even met elkaar kijken hoe we het gaan doen met de tweede termijn. Ik heb begrepen dat er behoefte is bij enkele fracties aan een tweede termijn. Dat is prima. We gaan het wel kort doen en geen nieuwe vragen en nieuwe onderwerpen, zoals u weet. U kent de regels, u mag doorgaan op uw eerste termijn als het net niet voldoende was, maar aangezien we behoorlijk wat ruimte hebben gegeven in de eerste termijn, wil ik u vragen of af te zien van de tweede termijn, als het allemaal beantwoord is, of echt nog een paar vervolgvragen op uw eerste onderwerpen te stellen in uw korte tweede termijn. Dan kijk ik als eerste naar de fractie van Beter voor Rijswijk. Is daar behoefte aan een tweede termijn? Dank u. Fractie Rijswijks Belang. De heer Weterings, gaat uw gang.

De heer Weterings (Rijswijks belang): Yes, voorzitter, dank u wel. Wij misten in de eerste termijn de kosten van de naheffingen die hoger uitvielen voor het afhandelen van de bezwaren, structurele invulling van 105.000 euro, of de leverancier van de software geen aansprakelijkheidsverzekering heeft of het niet daar verhaald kan worden. Dat is vraag één. Vraag twee met betrekking tot welzijn. Nou goed, daar komen we terug mee in de raad, want wij vonden het antwoord niet bevredigend van die 85.000 euro. Dus we zullen daar zelf een voorstel voor doen. Puntje drie, de opvang van Oekraïners op de GOO, gemeentelijke opvang Oekraïners. De wethouder gaf aan niet precies de kosten te weten en dat de vergoedingen al lager waren dan voorheen. Ik

heb op schrift dat de vergoedingen voor minimaal zes maanden waren, voor 100 euro. Daar staat ook in dat u dus 77 euro per dag uitgaf. Dan maak ik een rekensom van 1,2 miljoen. Die 1,2 miljoen had ik wel graag in deze halfjaarrapportage willen zien, want voor ons is dat natuurlijk wel gewoon een dikke plus. Het zou de gemeente geen geld moeten kosten. Dus als je dan toch praat over een bedrag rondom een miljoen wat wij hieraan overhouden, zouden wij dat wel graag nog wat beter uitgewerkt willen zien. De reden dan eigenlijk waarom het wel vast is gelegd op mail, maar niet in deze rapportage. Want ik praat over een dikke plus. Voorzitter, als laatste eigenlijk hadden wij een vraag, een na laatste, de ondersteuning voor de lokale culturele infrastructuur. De wethouder gaf aan, het heeft te maken met culturele instellingen en het heeft er allemaal wel mee te maken maar ook graag daar een betere onderbouwing van die 142.000 euro, want we vinden dat een hoop geld en graag iets concreter over wat voor soort infrastructuur dat dan is. Dan als laatste, voorzitter, het verhaal met betrekking tot de zorg in natura. De wethouder gaf aan, ja, het heeft inderdaad te maken met één dossier, een zorgdossier. Ja, bij ons roept dat toch wat vragen op of dat waarschijnlijk niet onder een zorgverzekering zou vallen, want je praat over mogelijk 24 uur zorg op een bedrag van ruim 958 euro per dag. Op welke grond zou dit op de gemeentelijke verantwoordelijkheid moeten vallen? Als dit een heel gevoelig onderwerp is, mag de wethouder er ook bij ons schriftelijk of via de mail of persoonlijk op terugkomen, want ik weet niet of daar enige prudentie op zit. Maar mocht het wel zo zijn, dan is dat geen probleem, dan hebben wij daar begrip voor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Heeft de VVD behoefte aan een tweede termijn? De heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Dank, voorzitter. Ik kom even terug op de opmerking van de wethouder over Welzijn Rijswijk. Ja, dit verhaal heb ik nu toch altijd al een paar keer gehoord. Het is kenmerkend dat sommige gesubsidieerde instellingen geen eigen verantwoordelijkheid nemen voor beheersing van hun kosten. Dat is hier ook het geval, voor de zoveelste keer. Ik zou een dringend beroep willen doen op de wethouder om de verhouding tussen de gemeente als opdrachtgever naar Welzijn Rijswijk te verzakelijken. Dat is hard nodig. Men moet echt verantwoordelijkheid nemen en tijdig aan de bel trekken als er bepaalde zaken financieel niet goed komen. Het kan nooit zo zijn dat wij aan het eind van het jaar geconfronteerd worden met iets van, we komen geld tekort, of je maar even bij wil plussen. We moeten echt naar een meerjarige en zakelijke verhouding, professioneel, met Welzijn Rijswijk. Ik hoop dat u dat met ons eens bent. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Knigge van het CDA. Gaat uw gang.

De heer Knigge (CDA): Ja, ik wil nog graag terugkomen op het punt van de parkeerontvangsten van 775.000 euro. Daar is antwoord op gekomen, dat loopt natuurlijk deels mee in de transparantie waar ook wethouder Van Damme mee aan de slag gaat en waar in januari dan een bericht over komt. Maar over dit specifieke punt, dat is een opbrengst van acht ton, dat is, in percentages, heb ik gemeten, is bijna 30 procent meer dan de begroting, ben ik toch benieuwd van hoe daar op dit punt de afweging gemaakt is of is daar intern ook over geëvalueerd van gaan we dat bij wijze van spreken teruggeven via lagere prijzen van vergunningen of lagere kosten van vergunningen?

De voorzitter: Mijnheer Knigge, een moment, ik zie een melding van de heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja. Hartelijk welkom voor de eerste keer in deze raadsvergadering, maar nog even wat geschiedenis van de parkeergelden. Er is gewoon in deze raad afgesproken dat de opbrengsten van het

parkeren in de parkeerreserve wordt gestopt. Kosten voor het parkeren worden daaruit betaald, zo hebben we dat afgesproken en het lijkt me goed dat de wethouder dat bevestigt en ook zegt dat hij dat niet wil veranderen.

De voorzitter: Dat gaan wij straks zien. De heer Knigge, wilt u uw betoog nog afmaken?

De heer Knigge (CDA): Nou ja, als dat inderdaad de historie is, maar het gaat ook inderdaad om de vraag over de tarieven van de vergunningen en of die afweging gemaakt is. Maar als dat hier bestaand beleid is, dan is dat zo.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Knigge, we gaan het zo horen nog van de wethouder. Dank u. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter. Dank voor de beantwoording en het waren ook bevredigende antwoorden. Alleen ik heb een aantal vragen gesteld die hebben een bepaalde samenhang tussen drie portefeuillehouders, sociaal domein, armoedebestrijding en openbare orde en veiligheid. Dat is meer een voorstel niet in de vraagstelling van joh, waarom vinden deze portefeuillehouders niet een onderlinge verbinding om te kijken van, waar ligt het rendement? Wat kunnen we nog meer doen om hier rendement, een win-winsituatie uit te halen en dat vertalen naar buiten toe, dat daar weer die match kan plaatsvinden. Dus ik begrijp, ik denk dat u de vraag wel begrepen hebt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de ChristenUnie. Heeft u behoefte aan een tweede termijn? Gaat uw gang.

De heer Van der Baan (CU): Ja, maar ik heb de eerste termijn al licht gebruikt daarvoor, dus ik zal het extra kort houden en ik wil ook geen percentage drammer worden vanuit de eerste termijn, dus mijn korte vraag is, kan het originele budget ofwel een percentage genoemd worden bij de volgende halfjaarsrapportage?

De voorzitter: Dank u wel. De Partij van de Arbeid. Gaat uw gang, de heer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Nee, dank u, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra dan als D66.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, kort nog heel even naar aanleiding van de opmerking van mijnheer van de ChristenUnie net. Ik zou graag willen vragen of dat mee kan in de voortgang die we krijgen over de verbetering in financiën en of het daar ingezet kan worden, want volgens mij is net duidelijk aangegeven dat het werk vraagt en dus laten we daar ook even aandacht aan besteden voordat we het doorduwen. De andere vraag is, en de burgemeester noemde het daarstraks en gaf complimenten aan de heer Sleddering, dat is heel mooi, dat we geld als raad neerzetten, maar niet uitgeven. Maar daar vraag ik me dan toch van af, dit hebben we nu een aantal keer gezegd en we zijn er een aantal keer op terug gekomen en onze vraag is: welke acties gaan we doen om het te verbeteren en als daar nu geen antwoord op is, dan zien we die ook graag terug in de verbeteracties voor het personeel, voor de verbetering van de organisatie. Daar staat het nu niet in. Ik wil toch even zeggen, wij trekken daar nu al jaren hard aan, dus van zo'n antwoord worden we niet heel gelukkig.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van Wij Rijswijk, de heer Van Dam behoefte aan een tweede termijn? Nee. GroenLinks.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Nee, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de beantwoording door het college. Wie mag ik als eerste antwoord geven op de vragen in tweede termijn? Wethouder Van Damme, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Ja, dank, voorzitter. De heer Van der Baan had een korte vraag of het percentage kon worden weergegeven. Het formele antwoord daarop is nee, want in de financiële verordening uit 2016 hebben we dat zo niet afgesproken. Maar in het verbetertraject dat we in gaan, zullen we daar zeker aandacht voor hebben. Maar dan moeten we ook kijken, niet alleen naar het meerwerk dat het oplevert, maar ook wat het voor meerwaarde heeft voor de raad als dat percentage wordt genoemd. Want het moet ook wel iets zeggen. Maar in alle openheid zullen we daar mee omgaan dan. Over de parkeerreserve en het tarief. Dat tarief is eigenlijk het volgende agendapunt, het belastingtarief. Ja, we gaan dat verhogen, de parkeervergunningen, het tarief daarvoor. Daar hebben we ook concrete afspraken over gemaakt in het coalitieakkoord. De derde vergunning gaan we nog meer verhogen op termijn. Want we moeten het wel goed kunnen uitvoeren en mensen moeten het ook kunnen voorzien. Dus de voorzienbaarheid is belangrijk. Dus het geld staat nu in de reserve parkeren. Die reserve die neemt ontzettend toe en ik denk dat we op enig moment wel even goed moeten kijken hoe we de reserve goed kunnen inzetten en het geld teruggeven aan de burgers, ja, daar ben ik natuurlijk altijd voor, maar bij agendapunt 6 heeft u vast gelezen dat we dat ook van plan zijn te gaan doen.

De voorzitter: Ik ga even u onderbreken, want ik zie eerst nog een melding van de heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank, voorzitter. Ja, ik miste eigenlijk in het antwoord, maar ik zal bijna het in de mond leggen van de wethouder. Als het gaat om de reserve parkeren en er ligt natuurlijk nog wat geld vanuit de Eneco gelden, om uiteindelijk te komen tot het realiseren nog van een ondergrondse garage bij het Huis van de Stad. Daar hebben we straks het geld hard voor nodig.

De voorzitter: Wethouder Van Damme, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Ik heb u gehoord. Ja, de 150.000 euro van de heer Weterings over het parkeren. Ja, dat staat ook toegelicht, dat is eigenlijk een tijdelijke uitbreiding van het team PAF geweest om dat te verbeteren en het proces ook. Dus of je het kan verhalen op degene die de naheffingen uit het bezwaar uitvoert, dat zou ik niet willen zeggen. Die 150.000 euro is in ieder geval gebruikt voor tijdelijke uitbreiding van het team PAF.

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Wetering (Rijswijks Belang): De vraag was, tenminste, er staat omschreven in de stukken, kosten van de naheffingen die vallen hoger uit door de meerkosten van de afhandeling van de bezwaren. De bezwaren zijn ingediend door een scanwagenfout. Dus het gaat om naheffingen van een scanauto fout.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van Damme: Dat klopt, u heeft daar nog schriftelijke vragen over gesteld. Die worden ook zeer spoedig beantwoord. Niet alle bezwaren die gegrond worden verklaard of ongegrond worden verklaard, die zijn toe te wijzen aan fouten bij die organisatie. Het merendeel is ook gewoon dat een inwoner bijvoorbeeld een verkeerd kenteken invoert, dus dan heeft hij gewoon recht op een teruggave. Dus het is voor de foutmarges die er op zijn, zou ik eens kunnen kijken of je daar in het contract, degene die voor ons het bezwaar en beroep uitvoert, aansprakelijk zou kunnen stellen, of dat hij daarvoor verzekerd is. Dat ga ik voor u uitzoeken, ja.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik dat er nog vragen zijn gesteld aan de portefeuille van de wethouder Bentvelzen, gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Zeker, voorzitter, dat is Rijswijks Belang geweest in het grootschalige budget van 350.000 euro. Daar kan ik wel wat over zeggen want dat is niet per se geheime informatie of lastige informatie. De reden dat dat verhaald wordt op de gemeente heeft te maken met de Jeugdwet. Dat is waar dit kind in verkeert. De persoon in kwestie, of de jongere in kwestie, moet ik zeggen, wordt einde van dit jaar 18 jaar, dus dat zou betekenen dat diegene vanaf januari gaat vallen onder de zorgverzekeringswet. Dat betekent dat het volgend jaar weer vrijvalt. Dat betekent natuurlijk niet dat we misschien volgend jaar wel weer met zo'n soortgelijk kind te maken gaan krijgen in onze gemeente. Maar daar zit het hem in. Dus het heeft te maken met leeftijd. De Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid heeft ons een vraag gesteld die ik graag beantwoord over de integrale samenwerking in het college. Daar doen we momenteel heel veel aan. We proberen portefeuille overstijgend te werken, het is zelfs een speerpunt uit het coalitieakkoord. Zoals u heeft kunnen lezen is armoede een van de rode draden die door alle portefeuilles heenloopt, dus ook bij mij, ook bij openbare orde en veiligheid en ook zeker bij mijn collega Van Malsen als het gaat om armoedebestrijding an sich, maar ook in het sociaal domein.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere leden van het college die nog een antwoord willen geven op de gestelde vragen in tweede termijn? Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Heel graag. Even beginnen met de VVD die ons een dringend beroep doet om de verhouding met Welzijn Rijswijk te verzakelijken. Dat gaan we ook doen. Zoals ik in de eerste termijn al aangaf, we hebben een traject ingezet met Welzijn Rijswijk om de relatie te verbeteren en te verzakelijken, en ik weet ook dat Welzijn Rijswijk daar zelf ook heel positief tegenover staat, we hebben namelijk allebei belang bij heldere verwachtingen en resultaatsturing. Het gaat om ook het effect van het welzijnsbeleid. Dan nog even kort over de opmerking dat we dan niet weer aan het einde van het jaar geconfronteerd worden met dit soort begrotingsvragen. Wat ik in eerste termijn ook al zei, de begroting voor Welzijn Rijswijk was in 2021 al ingediend ter hoogte van dit bedrag en is toen niet toegekend. Dan de 1,2 miljoen die we mogelijk overhouden van de opvang van Oekraïners die de heer Weterings van Rijswijks Belang zo netjes voor ons heeft nagerekend. Waarom staat deze niet op de halfjaarsrapportage? Dat komt omdat we dat geld nog niet hebben. Dat krijgen we pas vergoed achteraf. Mocht het inderdaad zo zijn dat daar een plus uitkomt en ik kan op dit moment nog niet zeggen hoe groot die plus is, om dat wat ik zei, dat normbedrag is gewijzigd en het is sowieso voor een deel een prognose, dan komt 'ie uiteraard wel terug.

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Weterings (Rijswijks Belang): Waarom begint dan de halfjaarsrapportage met de miljoenen die om je oren vliegen tot 2026, 2023. Dit had er dan toch ook in verwerkt kunnen worden?

De voorzitter: Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Wat ik al zei, dit is nog niet een tegenstelling, ik kijk ook even naar mijn collega hiernaast die van de miljoenen is die ons om de oren vliegen. In tegenstelling tot die miljoenen is dit nog geen bedrag dat in dergelijke mate is toegezegd. Wat ik zei, we krijgen het achteraf verrekend en die zekerheid is er niet. Tenminste, niet in zoverre als die andere miljoenen die ons om de oren vliegen.

De voorzitter: Tot slot de heer Weterings.

De heer Weterings (Rijswijks Belang): Ik kan misschien de wethouder op weg helpen, er is een heel leuk mail contact geweest op dinsdag 10 mei waarin staat omschreven dat de commissaris van het Rijk voor een zekerheid is voor de eerste zes maanden en daarna zal die aflopen, gegarandeerd, 100 euro per dag per persoon voor zes maanden. Dus dat is ongeveer dan die 1,2 miljoen. Dus we kunnen toch even een kleine juiching maken. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen nog behoefte om te reageren?

De heer Van Malsen: Niet bepaald, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u. Dan gaan we naar wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik had nog een vraag openstaan van Rijswijks Belang. Ik had in de eerste termijn even niet in de gaten dat de vraag ook ging over de inhoud van deze 141.800 euro, 142. Ja, dat gaat echt om extra rijksmiddelen die beschikbaar zijn gesteld vanwege corona. Deze ondersteuning dienen we dan ook in 2022 toe te kennen, dat is een onderdeel van een breder subsidiepakket. Die aanvraag is van de afgelopen maand. Culturele instellingen hebben daar een aanvraag voor kunnen doen. We hebben aanvragen binnen gekregen, die worden momenteel beoordeeld. Dus het gaat om extra rijksgelden die vanuit de overheid zijn gekomen, de rijksoverheid, en die gaan wij binnenkort bekijken welke aanvragen daarvoor in aanmerking komen.

De voorzitter: Dank u wel. En daarmee zijn, denk ik, alle vragen, zowel uit eerste en tweede termijn, beantwoord en gaan we dit agendapunt afronden. Ik denk te concluderen dat dit als een bespreekstuk naar de raad moet tenzij u dat niet met me eens bent. Het mag van mij ook als een hamerstuk. Ik bedoel, dat is alleen maar prima. Duidelijk, het wordt een bespreekstuk.

6. Raadsvoorstel Verordeningen voor gemeentelijke belastingen en heffingen voor het jaar 2023 (RV 22-018)

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt, agendapunt 6, het raadsvoorstel verordeningen voor gemeentelijke belastingen en heffingen voor het jaar 2023. Ik ga de ronde nu andersom maken, dus als fracties willen inspreken dan ga ik via die zijde. Ik begin bij mevrouw Van Maarseveen namens de GroenLinks fractie. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Maarseveen (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal vragen over de verordening, ik hoop dat ik het goed uitspreek, precariobelasting. Want voor de precario wordt voorgesteld om de tarieven voor het terras en uitstallingen vast te zetten op nul. Dat is conform het streven van Rijswijk om een gunstig vestigingsklimaat te creëren voor bedrijven. Nou, dat begrijp ik. Alleen mijn vraag is: waarom naar nul procent en niet een andere verlaging? Mijn volgende vraag is: is dit een structurele verlaging? Ik vroeg me af, kan er wellicht een voorwaarde gekoppeld worden aan het nultarief? Dus bijvoorbeeld dat de ondernemers de omgeving van het terras schoonhouden, zuinig zijn met energie, geen terrasverwarming gebruiken, zuinig zijn met licht en bijvoorbeeld de sigarettenpeuken opruimen? De volgende vraag gaat over de parkeerverordening, over de verordening parkeerregulering. In het coalitieakkoord staat dat de kosten voor de derde, vierde en de volgende vergunning progressief verhoogd worden. Ik zie in de verordening staan dat de eerste bewonersvergunning 46,20 gaat kosten en de volgende ook 46,20. Nou, ik begrijp dat we nog moeten wachten op de onderbouwing omdat die gebaseerd moet zijn de reële kosten en u gaf net ook al aan dat de mensen het moeten kunnen voorzien. Maar ik vroeg me af wanneer het is afgerond en wanneer het college met een voorstel komt voor een progressieve verhoging van parkeervergunningen? Is dat pas weer in de volgende verordening? Dat is het, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Namens de fractie van Wij Rijswijk geef ik het woord aan de heer Van Dam.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Ja, dank. Mijn collega Anthony Zoghbi is helaas verhinderd, dus ik zal het woord voor hem doen. Nou is gelukkig de bijdrage ook niet al te ingewikkeld. De inhoud van het stuk is voldoende, vinden wij. We hadden alleen een enkele vraag over bijlage 3B, dat heeft te maken met de leesbaarheid. Bijlage 3B is, voor ons, in ieder geval een heel handig hulpmiddel om een goed overzicht te krijgen van hoe het was en hoe het nu is, alleen heb je een Pritt stift en plakband nodig om het goed te kunnen lezen, want alle tabellen die staan her en der. Dus we vroegen ons af of daar misschien voor het vervolg een toch wat leesbaarder document van gemaakt kan worden, want dat maakt onze taak ook een stuk makkelijker. Maar daarbij wil ik het laten, bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Namens D66, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Ik sluit me graag aan bij mevrouw Van Maarseveen over de vragen over de parkeervergunningen. Ik wil daar graag nog wel aan toevoegen: andere gemeenten en andere systemen kun je bij het belastingplan dat zonder uitvoeringsproblemen elk jaar bijstellen. Dus hier ook refererend aan de eerdere bijdrage, wat zijn dan die uitvoeringsproblemen waardoor wij dingen bedenken en daar niet eerder op terug krijgen hoeveel tijd het gaat kosten of dat er uitvoeringsproblemen zijn en het alleen horen nadat we het vast willen stellen, of als we het al vastgesteld hebben. Op andere plekken is er gewoon elk jaar een tarief en wordt het tarief vastgesteld op reële kosten. Je moet de rest ook op reële kosten bepalen, dus de verhoging ook. We zien niet dat dat niet van andere gemeenten of ergens anders geleend kan worden en hier een heel apart eigen onderzoek nodig voor zou zijn. Verder dank voor alle moeite en al het werk aan het mooie belastingplan. Maar ja, weet dat het belastingen zijn die mensen betalen, dus ze mogen er ook iets voor terugverwachten.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven namens de Partij van de Arbeid? Gaat uw gang.

De heer Van der Veer (PvdA): Voorzitter, dit is een duidelijk stuk en wij hebben geen vragen.

De voorzitter: Kort en krachtig, dank u wel. Namens de ChristenUnie.

De heer Van der Baan: Dank u wel, voorzitter. Dat geldt ook voor ons.

De voorzitter: De Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb maar één vraag met betrekking tot de afvalstoffenheffing. Er staat dat er nog steeds de € 12,50 per 3 m³ geheven wordt bij het aanbieden van grof vuil. De vraag behelst, heeft er een evaluatie of een tussenevaluatie plaatsgevonden, zo ja, wanneer en zo niet, wanneer gaat dat plaatsvinden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens het CDA, de heer Van Enk.

De Van Enk (CDA): Ja, voorzitter. Het gaat hier over heffingen en belastingmaatregelen en we weten dat we afgelopen jaar ervoor hebben gezorgd dat de meeste heffingen ook langzaam richting kostendekkend zijn gegaan. Dat heeft ervoor gezorgd dat het gemeentelijke huishoudboekje er een stuk beter uitziet. Het is natuurlijk wel zo dat we heffingen normaal nooit hoger maken dan de kosten die de burger moet maken, de kosten die wij voor de burger moeten maken. De enige uitzondering, zo blijkt vanavond wel, zijn dus die parkeerheffingen, want daar wordt meer uit ideologisch oogpunt in het coalitieakkoord afgesproken om die langzaam toch te gaan verhogen ondanks het feit dat de kosten daar achterblijven. Dat betekent dus dat we langzaam de reserve voor parkeren opbouwen en, zoals we net met behulp van de heer Sleddering nog een keer hebben gehoord, willen we die reserve ook altijd apart houden. De oorspronkelijke bedoeling was om alleen maar de kosten te bestrijden, maar nu die reserve dus langzaam groter zal gaan worden, vraag ik me af of het college ook een plan heeft gemaakt wat we straks met die enorme opbrengst gaan doen. Ik heb de heer Braam al een suggestie horen doen, maar ik zou ook graag vanuit het college horen wat de plannen zijn met die straks enorm toenemende reserve zal gaan worden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Namens de VVD, de heer Sleddering.

De heer Sleddering (VDD): Ja, dank, voorzitter, en om maar meteen even over de parkeerbelasting te gaan. We gaan het voorstel van het college zien die de afspraak uit het coalitieakkoord gaat invullen. Wat ik ook wel even wil zeggen, dat de parkeerreserve al lang niet meer alleen de reserve is die gebruikt gaat worden voor het parkeren, maar al lang is omgeturnd tot een mobiliteitsreserve en daar worden allerlei nuttige dingen voor fietsen en voor bussen uit betaald. Dus ik zou daar heel voorzichtig mee omgaan om daar iets aan te veranderen. Verder kom ik, wat betreft de belastingen, op een specifiek ding, de toeristenbelasting, altijd een boeiend onderwerp. Vorig jaar hebben wij in de corona de toeristenbelasting kwijtgescholden aan de hotelondernemers met name in onze stad. Hij is er nu weer. Ik blijf persoonlijk het altijd een heel ingewikkelde belasting vinden omdat de hoteleigenaar en de pensioneigenaar eigenlijk een soort incassobureau voor de gemeente is. Ik vind dat buitengewoon bureaucratisch en ouderwets. Maar goed, wat het belangrijkste kritiekpunt op de toeristenbelasting is, dat grote hotels meerjarige afspraken hebben over kamerprijzen en dat wij één per jaar in november even bepalen wat de hotelbelasting is. Ik zou het college willen vragen om samen met de hoteleigenaren in onze stad even de garantie te krijgen dat het bedrag dat we nu afspreken, dat dat de komende twee jaar geldt. Het is maar een vraag, ik hoor graag het antwoord. Dan een opmerking van algemene aard. Het praten over belasting en heffingen is altijd vervelend, want dat vinden we eigenlijk helemaal niet leuk, want we vinden het helemaal niet leuk om zelf, maar ook onze burgers te betalen. Maar je

moet er wat voor terug krijgen en als dat van goede kwaliteit is, dan is dat prima. Nu zitten we natuurlijk in een heel lastige tijd waarin burgers het moeilijk hebben, gelet op de financiën. Nou, de ChristenUnie zei het net al van, je ziet aan de ene kant een financieel sterke gemeente met mooie cijfers en je ziet burgers en bedrijven die een groot probleem hebben. Dat wringt een beetje. Ik zou het college, en daar komen we in de begroting nog op terug, toch eens de overweging mee willen geven: er is maar een goede manier om burgers en bedrijven te willen te komen om het minder zwaar te krijgen en dat is algehele lastenverlichting. Lastenverlichting is het antwoord op het verminderen van de pijn bij burgers en bedrijven. Als je dan zegt: nou, we zitten goed in de slappe was en we verhogen alle belastingheffingen met twee komma zoveel procent, dan zou ik zomaar eens op het wilde idee kunnen komen, gelet op de bijzondere omstandigheden, goh, zullen we dat niet 2,4 doen, maar laten we 1,2 nemen, we geven een korting van 50 procent. Het is maar een idee, ik weet ook dat er afspraken over zijn gemaakt, maar de wereld is werkelijk heel erg in beweging en als je recht wil doen aan de goede cijfers van de gemeente en je wilt burgers en bedrijven helpen, dan is een algehele lastenverlichting het beste en dat komt ook bij iedereen, in tegenstelling tot een onderwerp waar we het straks nog over gaan hebben, dat je allerlei lastenverlichtingen geeft aan mensen voor een bepaalde groep alleen. Deze crisis kenmerkt zich dat die door alle mensen wordt gevoeld en niet alleen door de mensen tot 130 procent van het minimum. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Dan gaan we naar de fractie Rijswijks Belang. Ja, gaat uw gang. Mevrouw De Haan-Niesen.

Mevrouw Ten Brummelaar (Rijswijks Belang): Nee, mevrouw Ten Brummelaar in dit geval, maar het geeft niet.

De voorzitter: Nou, dat geeft wel. Mevrouw Ten Brummelaar, excuus, gaat uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. We hebben de verordening afvalstoffenheffing gelezen. Vooropgesteld dat wij als partij natuurlijk onwijs blij zijn met de verlaging van zes procent, hebben we wel gelezen dat de kwijtschelding gebaseerd is op 100 procent en wij vragen ons af of het college nog nagedacht heeft over een lastenverlaging van bijvoorbeeld 80 procent om deze doelgroep ook probleemeigenaar te maken. Verder sluiten we ons aan bij de woorden van de heer Sleddering voor wat betreft de algehele lastenverlichting. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Tot slot de fractie van Beter voor Rijswijk, de heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. Allereerst in ieder geval complimenten voor de overzichtelijke wijze waarop alle stukken beschikbaar zijn gesteld. Wat we wel kwijt willen is, het woordje kwijt, kwijtschelding, dat daar feitelijk dus nu al op vooruit wordt gelopen, eigenlijk een wens die al jaren uitgesproken is door de VVD en dus nu feitelijk al wordt doorgevoerd, om dus dat buiten deze getallen te laten. Dus om de ozb en de reinigingsrechten en noem maar op, om daar niet de kwijtschelding in te verwerken. Daarmee zou ik willen vragen in de richting van het college om toch ook na te denken om direct voor te sorteren, om dus per 1 januari aanstaande twee keer per jaar het ophalen van het grofvuil gratis te maken. Daarmee hoef je de tarieventabellen feitelijk niet echt te veranderen, het is slechts een stukje tekst wat je hoeft toe te voegen en daarmee is dus een stukje lastenverlichting ook direct op die manier verwerkt. Tot slot, de was-wordt tabel, daar zijn we altijd erg blij mee. Die is onleesbaar. Het is als pdf-bestand beschikbaar gesteld, maar echt, hij is niet te lezen. Hij zou feitelijk, ja, dat noemen ze landslides, volgens mij,

op die manier moeten presenteren, dan wordt hij wel leesbaar. Dus, voorzitter, we zouden graag daar een nieuwe vergelijkingstabel willen hebben, het gaat om bijlage 3B. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we direct door met de eerste termijn van de kant van het college en dan geef ik het woord aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel en dank aan de raadsleden ook voor hun constructieve vragen. Allereerst, over de algehele lastenverlichting, ik denk dat wij als college de woonlasten, is het voorstel om die 2,5 procent te laten dalen, dus zes procent afvalstoffenheffing en 1,6 procent gemiddeld dan genomen. Dus ik denk dat we daarmee ook tegemoetkomen aan wat iedereen dus in ons land voelt. Dus die inflatie, dat is een soort spook wat achter ons aanrent en dan hebben we ook nog te maken met een energiecrisis die dan weliswaar per individu of per bedrijf verschillend uitpakt. Ik denk dat we met de afvalstoffenheffing vermindering en de rioolheffing zowel ondernemers als huishoudens daarin tegemoet kunnen komen. Dus daar ben ik ontzettend blij mee. Tegelijkertijd, als het dan gaat om nog verdere belastingverlaging, ja, goed, het Centraal Planbureau heeft in maart de inflatiecijfers gepresenteerd van 2,4 procent die zijn gehanteerd in de kadernota. Gelet op de voorzienbaarheid hebben we die 2,4 procent ook gewoon gehanteerd en doorgevoerd. Dus voor nu zie ik geen, ziet het college in ieder geval geen reden om daarvan af te wijken. Maar als u dat anders ziet, dan is dat natuurlijk ook mogelijk. Dan heb ik nog wel een mededeling eigenlijk ook over de legesverordening, want het kwam al even ter sprake dat de ene week meldt BZK dat er een fout zit in de meicirculaire en een week later meldt BZK, andere minister weliswaar, dat de omgevingswet een half jaar is uitgesteld. Dat betekent dus dat de titel twee van de legesverordening moet veranderen. Gelukkig is daarin voorzien in artikel 13 van de legesverordening in overgangsrecht, zodat dan in ieder geval de tarieven weer gelden zoals ze begin dit jaar golden, want we hadden namelijk alles al doorgerekend met het oog op 1 januari als die omgevingswet van kracht is. Goed, dat levert ook weer extra werk op, maar dat voeren we graag uit. Die omgevingswet, zoals mijn collega Van der Laar al zei, we blijven daar niet mee stilstaan en t.z.t. komt er natuurlijk in februari dan wel weer een nieuw voorstel, als die dan 1 juli weer van kracht zal worden. Maar we houden het allemaal goed bij en we laten ons ook graag altijd informeren door BZK op dat punt. De toeristenbelasting, ja, hij is inderdaad kwijtgescholden, de heer Sleddering, als corona maatregel en nu brengen we hem weer terug. Ik heb ook verschillende hoteliers gesproken en die zouden inderdaad heel blij zijn met ook die voorzienbaarheid, dat ze gewoon een paar jaar, dat dat hetzelfde is en dat je gewoon op tijd en niet twee maanden voor aanvang van een nieuw jaar, gewoon zegt wat het tarief is. Ik ondersteun uw suggestie om dat meerdere jaren vast te zetten. Die toezegging kan ik nu doen. Dan de leesbaarheid. Het gaat echter om bijlage 3B, daar gaan we wat aan doen. Dat moet gewoon duidelijk zijn als u de volgende keer het vooraf al ziet dat het niet leesbaar is, geef even een seintje, dan zorg ik dat dat wel leesbaar tot u komt. De precariobelasting of de terrassen en de uitstallingen, die staat op nul, inderdaad. Daar zijn voorwaarden aan gekoppeld, maar die voorwaarden zitten niet aan de belasting voorwaarden gekoppeld, maar aan de vergunning voorwaarden die daar zijn gesteld voor een bepaalde inrichting of een café. Tegelijkertijd staat ‘ie eigenlijk al jaren op nul. Dus het is eigenlijk het voortzetten van reeds staand beleid. Dat in antwoord daarop. De parkeerregulering, ja, hij gaat dus met die 2,4 procent omhoog omdat je eigenlijk dit in totaliteit moet zien, dus dat progressieve vergunningstelsel, zoals ik al zei. Dat komt, maar tegelijkertijd is geconstateerd hier door de organisaties die het moeten uitvoeren, dat er iets meer aanlooptijd voor nodig is om dat ook echt in te regelen. Dus als het dan wordt verhoogd en progressief wordt gemaakt, de derde, vierde en vijfde vergunning, dan is dat dus gewoon bij de volgende belastingverordening en dat is volgend jaar rond deze tijd weer. De kwijtschelding, ja. Of die niet tot 80 procent kan. Ja, uw raad heeft ooit besloten dat daar 100 procent wordt

kwijtgescholden, dus we doen wat de raad daarin vindt en is afgesproken, dus er wordt gewoon 100 procent kwijtgescholden voor de personen die daarvoor in aanmerking komen. Als uw raad zegt, een ander percentage, ja, dan gaan we daarmee aan de slag. Wat ik u wel kan zeggen, we hebben nu de kwijtschelding uit de toerekening aan het tarief van die belastingen gehaald. Tegelijkertijd zie je wel, met die kwijtscheldingen, dat we misschien toch eens moeten gaan kijken of er niet een kwijtscheldingsverordening moet komen. Ik heb de mensen ook gesproken van het team die dat doet en ook uitvoert en ja, dat zijn echt bevlogen mensen die echt mensen in paniek ook wel aan de lijn krijgen en die worden ook echt wel goed geholpen hier door de organisatie. Ik denk dat een kwijtscheldingsverordening misschien ook wel kan helpen bij het makkelijker maken van procedures voor die groep waarvoor het bedoeld is. Ik denk dat ik dan er ben, want de vragen over de eigen bijdrage, die geef ik toch even door aan mijn collega.

De voorzitter: Dank u wel zover. Ik zie ook nog wel een melding van mevrouw Ten Brummelaar. Gaat uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar (Rijswijks Bealng): Nu wel goed, voorzitter, dank u wel. U heeft het over de kwijtscheldingsverordening. Onze vraag is: wat houdt u nu tegen om daar alvast mee aan de gang te gaan? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Bentvelzen, gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, in kort overleg, met uw goedvinden, geef ik graag antwoord op die vraag, want op 18 oktober 2021 ben ik de persoon geweest die een stuk naar de raad heeft gestuurd als het gaat om kwijtschelding en wat er kan en wat er mogelijk is, 100 procent, 90 procent, 75 procent. Er is een hele scenarioanalyse naar de raad gestuurd, toen was er geen meerderheid. Er is toen ook aangegeven dat als je gaat verlagen van 100 procent naar 90 of 75 procent, dat kan. Daar moet je een meerderheid voor vinden in de raad. Die was er vorig jaar niet. Misschien met de nieuwe raad wel, dan kunt u dat altijd via een motie of een amendement opnieuw proberen. Tegelijkertijd geef ik u mee dat dat een effect zal hebben op de bezwaarschriften, want er zullen dan meer een bezwaar gaan indienen waarom ze geen 100 procent kwijtschelding krijgen, maar 90 of 75 procent. Dat kost mankracht, dat kost weer extra uren. Dus uiteindelijk, broekzak vestzak, gaan we daar dan meer geld aan kwijt zijn. Maar het is een keuze en het is aan de raad om daar eventueel, wat ik aangeef, alsnog met een amendement of een motie of een motie aan te komen, maar tot op heden was er geen meerderheid in de raad te vinden om de kwijtscheldingspercentages verlaging te doen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Damme, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Nee, ja, een correcte aanvulling, dat heb je als je de voorgaande periode nog niet in de raad hebt gezeten, dan heb ik dit historisch besef even niet, maar de keuzes liggen dus klaar, eigenlijk. Dus we zijn er al mee aan de slag, ja.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel voor alle antwoorden en ik heb twee toezeggingen genoteerd rondom de toeristenbelasting, de ene, en de andere rondom de leesbaarheid van de bijlage, dus die gaan goed geadministreerd worden. Dat is ideaal, al die non-verbale signalen, als je aan het praten bent, want de heer Wit, wethouder Wit wil ook nog een antwoord geven. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had nog een vraag gekregen over het grof vuil en over het gratis ophalen. Ik weet dat daar sprake van is. We zijn daar ook druk mee bezig hoe we dat moeten gaan doen, Avalex is dat aan het onderzoeken, dat heeft namelijk nogal wat gevolgen voor A, dienstregeling, dat moet wel kunnen, de extra ritten of de verandering in ritten. Maar tegelijkertijd, dat heeft gewoon gevolgen ook voor de financiële afhandeling. Dat wordt geëvalueerd, momenteel zijn wij aan het kijken hoe we daarmee omgaan en aan het eind van het jaar komen we met een besluitstuk naar de raad daarover.

De voorzitter: Dank u. Nog andere leden van het college die willen antwoorden? Ja, wethouder Van de Laar, gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Ja, nog een korte reactie op de parkeerreserve. Daar heeft de heer Sleddering al een volledig antwoord op gegeven dat die parkeerreserve inderdaad al wordt gebruikt voor de afschrijvingen van de kapitaallasten die in de investeringen zitten, voor allerlei diverse mobiliteitsprojecten en investeringen.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik met deze antwoorden dan concluderen dat wij dit agendapunt voldoende hebben behandeld en derhalve geen tweede termijn? Ja, die conclusie is terecht. We hebben de antwoorden gehad, we hebben de toezeggingen genoteerd en dan ronden we dit agendapunt af. Als hamerstuk richting de raad? Of wilt u het als bespreekstuk richting de raad?

Mevrouw Koegler Böhm (Rijswijks Belang): Graag als bespreekstuk, voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik hoor het van diverse kanten, het gaat als bespreekstuk naar de raad van 8 november dit jaar.

7. Raadsinformatiebrief aanpak bestrijding energiearmoede

De voorzitter: Dan gaan we naar het laatste agendapunt van vandaag, de raadsinformatiebrief aanpak bestrijding energie-armoede. De raadsinformatiebrief 22074. Als ik goed ben geïnformeerd, is het een initiatief geweest van de CDA fractie om dit vanavond nog te agenderen en derhalve geef ik de heer Van Enk als eerste het woord en voor de andere fracties, dan weten ze wanneer ze aan de beurt zijn, dan maak ik de ronde die kant op. De heer Van Enk, gaat uw gang.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het prima dat het college snel met deze brief gekomen is en met de plannen om het tijdelijk geld in aanloop naar 1 januari van het Rijk alvast te gaan besteden aan de problemen die de energielasten met zich meebrengen. We hebben twee prangende opmerkingen over deze brief, vandaar dat we die graag vanavond willen agenderen. Ten eerste willen we vragen aan de wethouder om de reikwijdte van de regeling wat op te rekken qua niveau van inkomens. Het gaat hier alleen om het echt minimumniveau en dan nog 130 procent daarvan. Wij denken dat de problemen die mensen hebben met die stijgende energietarieven, dat die echt nog wel flink wat meer doorwerken ook bij de iets hogere inkomens. Dus laten we zeggen, de lage middeninkomens, mensen die misschien net wel een eigen huis hebben, mensen die zelf verantwoordelijk zijn voor hun energiemaatregelen thuis. Die kunnen door die cumulatie van problemen enorm in de problemen komen en we willen de wethouder vragen om, voordat dit gaat beginnen, ook de komende twee maanden al te kijken of we die grens wat kunnen oprekken. Ik ben ook benieuwd of andere fracties ons daarin willen steunen. Desnoods dienen we daar in de komende raad bij de begrotingsbehandeling een motie over in, maar misschien is het helemaal niet nodig, blijkt vanavond. Het

tweede punt is dat we willen vragen aan de wethouder om de ingewikkelde regeling wat betreft het uitkeren van gelden en bonnen voor witgoed en voor voorzetramen, om die uit het plan te halen. Waarom? Het kost best wat moeite, ook als het om gewoon geld gaat, om toeslagen, om die op tijd vanuit het stadhuis naar de burgers te krijgen die daar recht op hebben. Dat hebben we vanavond eerder gehoord, ik heb het ook in mijn eigen netwerk gehoord, dat mensen soms maanden hebben zitten wachten nadat ze de aanvraag hebben ingediend. En ook al zou het nu allemaal zijn opgelost, ook voor de komende twee maanden levert dat weer een enorme inspanning op, ook op het stadhuis. Als dat al zo lastig is, dan denken we dat je daar niet nu nog een heel ingewikkelde een arbeidsintensieve regeling aan moet toevoegen. Dat is het eerste. Ten tweede is dat de mensen omgekeerd, zo blijkt uit persberichten, ook de gemeente nog niet voldoende weten te vinden. Zo'n 20 procent, lezen we, heeft nog steeds geen aanspraak gemaakt op die toeslag waar ze wel recht op hebben en dat is waarschijnlijk niet omdat de mensen het niet nodig hebben, maar omdat ze er toch niet van weten. Wat dus allemaal goede zaken zijn die in deze brief staan, is om veel te communiceren over deze regeling, om voorlichting te geven over energiebesparende maatregelen, vroegtijdig signaleren van problemen bij huishoudens als het gaat om schulden. Het sluit allemaal aan op het reguliere armoedebeleid en dat vinden we ook prima dat dat in dit kader ook wordt meegenomen. Prima. Maar die witgoedregeling om mensen van koelkasten en vrieskasten zelfs te voorzien, afwasmachines, voorzetramen, dat is dus veel te begrotelijk qua ambtelijke inzet, dat kunnen we volgens mij niet waarmaken de komende twee maanden en daarnaast denken we dat het ook fraudegevoelig is. Het is weer een regeling van wie het eerst komt, die het eerst maalt. Dus, laat ik zeggen, de meest slimme mensen in dit opzicht, die kunnen hier profijt van krijgen en andere mensen die het juist heel erg nodig zouden hebben, vissen achter het net. Ook dat is een reden om te zeggen: doe het nu alleen financieel en geef voorlichting en help mensen om het goed te besteden als het nodig is. Ten derde, het is bevoogdend. Wij vinden dat we hier een beetje de geur weer van de jaren zeventig krijgen dat wij gaan bepalen wat goed is voor de burger tot en met de winterjas, de wasmachine, de afwasmachine aan toe, terwijl mensen daar ook van kunnen zeggen: ja, als ik afhankelijk ben van mijn inkopen van een voedselbank, wat zou ik me dan bekreunen om een vrieskist thuis? Ik vind dat we daar te ver in doorschieten en om die drie redenen die ik heb genoemd, zou ik de wethouder willen vragen om dit ingewikkelde onderdeel uit het voorstel te laten. Voor de voorzetramen geldt wat mij betreft exact hetzelfde en dan heb ik het nog niet eens over het feit dat we de afgelopen jaren juist de woningcorporaties hebben gevraagd om vooral prioriteit te geven aan het achterstallige onderhoud. En dan zouden we nu via een achterdeur daar als gemeente zelf weer de problemen voor moeten gaan oplossen. Nog dat daargelaten, het is te ingewikkeld en graag een reactie van de andere partijen in de eerste plaats en daarna de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. De VVD, mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Dank u wel, voorzitter en ik ben het, om maar meteen met de deur in huis te vallen, geheel eens met mijn collega van het CDA. Ik heb er nog een iets andere lading bij. We hebben al eerder in deze raad gediscussieerd over stapeling van regelingen voor bepaalde inkomensgroepen. Dat verhindert dat mensen uit die uitkeringssituatie naar een werksituatie willen komen. Men moet gestimuleerd worden om naar het werk te gaan en iedere keer als dat gebeurt als men naar het werk gaat en men raakt allerlei voorzieningen kwijt, dan geeft dat dus een probleem en dat werkt dus niet. Wat in deze brief staat, is, overigens toegezegd is dat het college daar ook onderzoek naar doet, naar dat effect van die stapeling. Dan krijgen we deze regeling en het is een en al gestapel wat er in zit. Je krijgt een nieuwe koelkast, je krijgt een nieuwe koel-vriescombinatie, wasmachines, afwasmachines. Dat is echt een stapeling, daar moeten we niet aan gaan. Het is niet alleen bevoogdend, het neemt ook een stuk weg van de zelf verantwoordelijkheid die

mensen hebben, dat ze zelf de afwegingen maken of men überhaupt een koel-vriescombinatie moet. Daar moeten we ons als overheid helemaal niet mee bemoeien. Dat is niet de juiste weg, los van of het allemaal uit te voeren is en of het niet fraudegevoelig is. Maar het is politiek gezien echt de verkeerde weg, volgens ons. Dan de isolatie van de woningen. Ik vind het echt, wie heeft het bedacht dat wij als gemeente huiseigenaren, want dat zijn corporaties, die huiseigenaren die er niet in slagen om hun huizen op tijd goed geïsoleerd te hebben, dat wij dat nu voor ze gaan doen via deze regeling. U moet de verantwoordelijkheid van de corporaties serieus nemen, u moet ze erop aanspreken dat isolatie van de woningen in hun belang is en kosten voor isolatie van hun woningen kunnen verdeeld worden tussen de corporaties en de huurders, want het kan natuurlijk niet zo zijn, als de corporatie investeert in isolatie en de bewoners krijgen minder lasten, daar kan je best een deal over maken. We moeten niet als gemeente op die stoel van die corporaties gaan zitten, dat is absoluut de verkeerde weg en is een weg terug naar de vorige eeuw. Dit is niet de juiste weg, nog los van het feit dat er natuurlijk landelijk ook van alles gebeurd. We hebben de energietoeslag, we hebben het energieplafond wat de regering heeft afgesproken waarvan men al die uitwerkingen nog moet zien en wat dat gaat betekenen voor de mensen? Intussen gaan wij gauw even aan de slag. Dit is niet goed, wij gaan, kortom, veel te veel op de stoel van de individuele burger zitten, we nemen de corporaties niet serieus in hun werk en we zitten een beetje inkomenspolitiek te doen op gemeentelijk niveau en dat moeten we niet willen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens Rijswijks Belang, mevrouw Koegler, gaat uw gang.

Mevrouw Koegler (Rijswijks Belang): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik sluit me aan bij de woorden van de heer Sleddering dat werken moet lonen. Dat vindt ook Rijswijks Belang en toch is het ook goed om tegemoet te komen aan de mensen die het lastig hebben, maar het zijn ook juist de mensen die ook werken, die het momenteel ook lastig hebben en daarvoor zijn we ook zeker een voorstander van het oprekken van die grens van 130 procent van het minimumloon. Bij ons in de fractie komen veel signalen binnen van mensen met een AOW en een klein pensioen of alleenstaanden die alleen wonen en een laag salaris hebben, die komen er gewoon niet uit. Er is altijd een groep van onder de 130 procent die dan geholpen wordt met toeslagen, kwijtschelding en dat soort dingen, dus ook wij zouden graag die grens opgerekt zien. Op bladzijde 8 van het plan van aanpak lezen we dat er nog gewerkt wordt aan een regeling voor MKB. Wij vragen ons af, moet dat ook uit dit budget komen of wordt daar nog apart budget voor vrij gemaakt? We hebben niks in de begroting kunnen vinden van 2023 en verder. En wanneer komen die plannen dan naar de raad? Want dan hebben we, neem ik aan, net zo veel haast mee. En wij vragen ons af hoe dat zit met verenigingen en stichtingen. Dus ook daar horen we graag de plannen voor en wanneer dat dan concreet komt. Verder zien we, als we naar het budget gaan kijken, dat er heel veel geld op gaat aan informeren, adviseren, organiseren, promotie. Op zich is dat natuurlijk goed als je gedragsverandering wil gaan bewerkstelligen. Tegelijkertijd, als we dan ons vasthouden aan die groep van 130 procent van het minimum, dan vragen wij ons echt af wat ze met al die goede adviezen moeten doen als ze vervolgens geen geld hebben om dat ook daadwerkelijk uitvoering te geven. De thermostaat laag en een warme trui aan, dat weten we volgens mij allemaal en korter douchen. Zelfs waxinelichtjes die mensen tegenwoordig aandoen in plaats van licht. Dus waar gaan we dan echt het verschil mee maken met het communiceren? Dan hebben we de witgoedregeling. Ook dat vinden wij wel een beetje een tricky regeling, want op is op. Is dat nou wel zo eerlijk? Wat betekent dat als je nu al goed geïnformeerd bent, dat je die aanvraag al hebt gedaan, want je kan sinds 6 oktober die aanvragen al doen. Wij zouden toch liever zien dat het gelijkmatig verdeeld wordt over de mensen waar wij dan van vinden dat het nodig hebben in plaats van zo'n op is op regeling. En ik ben het helemaal met mijnheer Van Enk en mijnheer

Sleddering eens dat je eigenlijk niet in koelkasten en vaatwasmachines en dat soort dingen moet gaan handelen. Dat het veel beter is om te kijken hoe we die mensen nu gewoon met geld kunnen vergoeden voor dat soort dingen. Dan hebben we nog project olievlek. Ja, ik verbaasde me een beetje, toen ik dat project een beetje door ging lezen bij het plan van aanpak, want dat draait op jonge vrijwilligers. Nu ken ik het vrijwilligersbestand van Rijswijk en er zijn maar heel weinig jonge vrijwilligers te vinden in Rijswijk. Dus ik vraag me af, hoe gaat u die vinden en hoe haalbaar en realistisch acht het college dit project? Dan tot slotte, voorzitter, komt de raadsinformatiebrief, daar mogen wij nu het woord over voeren en daar mogen wij u wat kanttekeningen meegeven waar u wat mee kan doen. Ik vraag me echt af waarom er niet gewoon een raadsvoorstel ligt, zodat wij als raad ook de mogelijkheid hebben om aanpassingen te doen in het raadsvoorstel en voor of tegen te stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie Beter voor Rijswijk, mevrouw Prenger, gaat uw gang.

Mevrouw Prenger (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. De meeste vragen zijn al door mijn voorgangers gesteld, daar sluit ik me ook heel graag bij aan. Ik wil toch nog graag het college benadrukken om goed te kijken naar, zoals wij de werkende armen noemen. Dus de mensen die het echt net aan niet redden, om daar goed naar te kijken bij die 130 procent regeling. Verder heb ik nog een vraag over de quickscans voor de VVE panden. Daar trekken we nu 100.000 euro voor uit en daarmee kunnen we tien panden voorzien, voor een quickscan. Hoeveel VVE panden hebben we eigenlijk in Rijswijk? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Dan gaan we naar de fractie van GroenLinks, mevrouw Oude Alink. Gaat uw gang.

Mevrouw Oude Alink (GroenLinks): Ja, bedankt, voorzitter. Nou, we kijken hier best wel naar een grote impactvol probleem, dus we zijn ook blij dat er nu een plan ligt waarmee de gemeente snel aan de slag kan. Dat komt, wat ons betreft, ook geen dag te vroeg. Over de gekozen grens van 130 procent, soms wordt er in de tekst gesproken over 130 procent van het minimumloon en soms over het bestaansminimum en wij vroegen ons af, wat wordt er precies mee bedoeld? Wij vinden het wel een goed idee om energiecoaches in te zetten, net als in Den Haag. Ik ben dan benieuwd hoe effectief dat project olievlek is en mocht het heel effectief blijken bij de moeilijk te bereiken doelgroep, kunnen we dan een soortgelijk team misschien ook voor andere issues inzetten in de toekomst? Nog een vraag van ons is, gaat de gemeente ook verhuurders aanspreken om in dit probleem verder te helpen, ook particulier? Want wat ons betreft moeten zij hun panden ook toekomstbestendig maken en hun huurders ondersteunen. Want wat ons betreft is de energietoeslag natuurlijk heel belangrijk om uit te voeren, maar het blijft natuurlijk een structureel probleem. Wat GroenLinks betreft richten wij ons niet alleen op de energierekening maar ook op het verminderen van gasgebruik en energiegebruik en daarom moeten we op de langere termijn denken en nu vast vaart maken met bijvoorbeeld isolatie. Dan heb ik het ook niet alleen over tochtstrips. Dus wat ons betreft pakken we de woningen aan die het het hardst nodig hebben, dus waar zowel sprake is van een laag inkomen als van een slecht geïsoleerd huis en we weten ook waar die huishoudens zijn. Dus gebruik die informatie. Nog een vraag is: hebben wij al een plan voor de aangekondigde bijdrage vanuit het rijk voor de wijkgerichte aanpak van volgend jaar? De energiebesparende maatregelen in dit plan zijn, zoals genoemd, voor de korte tot middellange termijn. Wij vragen ons af, wat zijn de plannen voor de langere termijn? Onderschrijft het college de noodzaak om dit snel aan te pakken en ziet zij nog verdere mogelijkheden om verhuurders, corporaties en vve's hierin verder te ondersteunen? Dan heb ik nog twee losse vragen over de energietoeslag. We hebben

signalen uit de stad gehoord dat er mensen zijn die hun energietoeslag eigenlijk niet nodig hebben en liever zouden zij hun toeslag doneren aan mensen die het wel goed kunnen gebruiken. Zou het dan mogelijk zijn dat de gemeente dit faciliteert, of moeten zij dan ergens anders zijn? Ook hebben we in de stad gehoord dat er mensen zijn die voor het eerst een energiecontract afsluiten. Dat gaat dan bijvoorbeeld over mensen die uit huis gaan of statushouders die geen keuze hebben in hun keuze voor een energiecontract en zij krijgen heel dure jaarcontracten aangeboden. De beste optie zou kunnen zijn om dit via Gezond Verzekerd te doen, gemeentelijk, maar ook dat is, zelfs met de energietoeslag heel erg duur. Onze laatste vraag is, heeft de gemeente deze doelgroep ook goed in het oog en wat zijn de plannen om hun verder te helpen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens de fractie van Wij Rijswijk geef ik het woord aan mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Dank u wel, voorzitter, en dank ook voor het agenderen van deze brief door uw fractie. Wat Wij Rijswijk betreft kunnen we het namelijk niet vaak genoeg hierover hebben. We ondersteunen de motie van de PvdA. Vorig jaar bij de begrotingsbehandeling in november, waarin we om een proactieve houding van de gemeente vroegen, als het gaat om energiearmoede. Helaas is de realiteit nog harder dan we hadden gedacht. Dus voor ons ligt een uitgebreid pakket met maatregelen waar we een flinke groep Rijswijkers warm de winter door willen gaan helpen. Maar er vallen voor ons toch wel een aantal dingen op. We sluiten ons in eerste instantie aan bij de woorden van de fractie van het CDA als het gaat om de reikwijdte van deze maatregelen. Laten we hier bijvoorbeeld het advies van de adviesraad ter harte nemen om te kijken naar mensen die minstens tien procent van hun inkomen kwijt zijn aan energiekosten. Die zullen er ongetwijfeld zijn. Zouden we bijvoorbeeld ook rekening moeten houden met een doelgroep die wel misschien in een lagere energieklasse woning woont en nu wel de energierekening kan betalen, maar misschien wel weer moeite heeft om de energietransitie in het huis door te voeren. Wordt hier naar gekeken en rekening mee gehouden? Ik hoorde mijn collega van GroenLinks vertellen over de gemeentelijke wijkaanpak, wijkgerichte aanpak. Een gemeente kan daar een aanvraag voor indienen en mijn vraag daarbij is: gaat de gemeente Rijswijk dit doen? Goed om te lezen dat er ook gebruik gemaakt wordt van good practices. Ik ben daar altijd een groot fan van. Ook in dit geval bij het project olievlek waar deze wordt toegepast. En om meteen Koegler tegemoet te komen, volgens mij maken ze gebruik van zelfs de jongeren uit Den Haag, dat meen ik gelezen te hebben in de stukken. Dus dat is misschien al goed dat we daar een aanvulling op hebben en misschien kunnen we daardoor ook andere jongeren motiveren om mee te doen. Ik heb daarbij ook meteen een vraag: gaat de gemeente dan ook gebruik maken van ervaringsdeskundigen op dit project en kunnen we misschien met deze actie ook andere vormen van armoede boven tafel krijgen? Zijn dan de vrijwilligers erop getraind om signalen van andere vormen van armoede te signaleren en weten zij goed te adviseren welke instanties benaderd kunnen worden om hulp te krijgen? U concludeert ook zelf dat de actie rondom de energie tegoedbonnen niet altijd even voorspoedig verliep. Daar hebben hier al meerdere fracties over gezegd om het dan maar helemaal niet te doen. Daar ben ik het niet helemaal mee een, maar ik zou wel willen vragen aan u hoe u de actie rondom de witgoed en voorzetramen anders zou communiceren of invullen, dan de tegoedbonactie eerder dit jaar. Zijn er bijvoorbeeld lessen getrokken uit deze actie en welke u dan daardoor niet gaat doen of anders zou gaan doen? Tot zover.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Dan gaan we naar de fractie van D66, mevrouw Van der Weij. Gaat uw gang.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Allereerst even complimenten voor de leesbaarheid van het stuk, want het was heel prettig. Inhoudelijk zijn er al heel veel vragen gesteld, dit onderwerp zal dan ook,

denk ik, nog wel even op de agenda blijven. We sluiten ons bijvoorbeeld aan bij Rijswijks Belang: werken moet lonen. We sluiten ons ook aan bij de werkende armen en de zorgen daarover van Beter voor Rijswijk. En er gebeurt dus eigenlijk al best wel veel. Er is veel aandacht voor. We hebben specifiek ook wel gezien dat er heel veel aandacht is voor de doelgroepen. Dat steunen wij ook. We hopen dan ook van harte dat bijvoorbeeld cadeaubonnen voor de verhuurders worden uitgereikt en ook daadwerkelijk worden benut. Een zorg die we wel even willen uiten, is de wijkgerichte aanpak. Want zoals de wijken nu ingedeeld zijn, zoals je ook aan de tabel kunt zien, lijkt die niet vrijmazig genoeg en we zouden daar wel even aandacht voor willen vragen omdat we, als we naar de aanpak kijken, er ook vaak wordt gerefereerd naar de wijken van wijk 8, wijk 9. Ik noem er maar even eentje. In wijk 8 zit bijvoorbeeld Stervoorde en Eikelenburg en dat lijken me niet echt vergelijkbare wijken. Dus ik wil echt even mijn zorg daarover uiten dat we iets fijnmaziger moeten gaan kijken dan de wijken an sich. Met betrekking tot de VvE's zijn we dan ook wel benieuwd bijvoorbeeld, welke wijken, de complexen die zijn aan aangereikt, staan en hoe dat dan zich ook verhoudt tot de energie-armoede daar. We zijn ook, in lijn met GroenLinks, benieuwd naar de lange termijn oplossing, maar volgens mij zijn we daar allemaal wel benieuwd naar en ook misschien de suggestie van iets doen in die energietransitie op de huishoudens zien we graag tegemoet. We wachten het verder af en zijn benieuwd naar de antwoorden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van de Partij van de Arbeid, de heer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Blij dat er werk is gemaakt van de breed gesteunde motie van vorig jaar 9 november 2021, overgenomen door de wethouder Keus toen de tijd. Goed dat we aansluiten op maatregelen die het Rijk al neemt en dat Rijswijk daar een vervolg aangeeft. Er staan heel veel maatregelen in. Gaat het college hiermee direct aan de slag? Wij kunnen aansluiten bij wat Wij Rijswijk, mevrouw Jansen heeft gezegd over meer op maat en de adviezen te volgen die de adviesraad heeft genoemd. Een vraag over de vier ton witgoedregeling. Waar komt dit terecht? Komt het bij de mensen terecht waar die terecht moet komen? We zijn als PvdA geschrokken over een ton communicatie en 75.000 euro aan de projectleider. Zijn die kosten zo hoog omdat de doelgroep zo moeilijk te bereiken is waardoor een speciale manier van communicatie nodig is of zijn dat gewoon de communicatietarieven? Zijn er al ideeën voor of kunnen wij die op voor korte termijn met z'n allen gaan aandragen? Er worden nog maatregelen aangekondigd in de IB brief. Wanneer kunnen we maatregelen verwachten? De energiecoaches, heb ik gezien, die zijn inmiddels aan de slag gegaan. Heel goed. Mijn vraag is: komen deze energiecoaches dus of kunnen die in de toekomst uit onze kaartenbak komen, om het te zeggen? We hebben ooit een project gehad, de energiebox. Er werden tien mensen opgeleid vanuit het werkcentrum met een combinatie van Mondriaan en die gingen bij de mensen langs om die tips te geven en de energiebox. Win win situatie, mensen aan het werk en de energiemaatregelen worden aan de deur gebracht. Goed dat er rekening wordt gehouden met die 130 procent, de werkende armen, want veel werkende armen zitten rond die grens van die 130 procent. Even kijken, de energiebronnen, daar had ik nog wel een vraagje over. Er blijkt uit de brief dat er nog zo'n 2900 bonnen beschikbaar zijn, dat is toch een bedrag van 232.000 euro ongeveer, bestaat er een mogelijkheid dat de gemeente dat bedrag, die bonnen op een of andere manier zelf kan incasseren waardoor onze energiecoaches die langs de deuren gaan, specifiek de maatregelen bij die mensen brengt? Dan gebruiken we het geld waarvoor het bedoeld is, anders blijft het wellicht liggen. Dus een idee zou kunnen zijn, incasseer het zelf en laat onze energiecoaches dat geld en de goederen, energiebesparende goederen brengen. Even kijken. Volgens mij is dit het even voor de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar de fractie van de ChristenUnie, de heer Van der Baan.

De heer Van der Baan (CU): Ja, dank u wel, voorzitter en dank ook voor het agenderen van dit punt. Een goed punt ook, belangrijk. En ik sluit me aan bij heel veel van de vorige sprekers, ik ben ook dankbaar dat het genoemd wordt. Goede leesbare stukken, ook daarvoor dank. Tegelijkertijd best wel een opgave, dus mijn buurman hoor ik net iets zeggen over misschien kunnen we de bonnen met de buurtcoaches meegeven, want ik denk dat een van de conclusies in ieder geval mag zijn dat de mensen moeilijk te bereiken zijn. Daarom keek ik door de stukken heen en zag ik in de begroting twee heel concrete acties die op korte termijn echt meteen zouden helpen en tegelijkertijd ook een hoop punten die meer communicatie gericht zijn, meer coördinatie gericht zijn, maar niet meteen een besparing voor deze winter opleveren. Mij bekroop een beetje het gevoel van hé, het Nederlandse weer is nogal onvoorspelbaar, over twee weken valt misschien de eerste sneeuw, misschien is dat vroeg, maar in ieder geval, het tempo moet er echt op als je concrete maatregelen wil treffen. Daarom was vanuit onze fractie de gedachte, een tweesporenbeleid in dit geheel te gaan hanteren, als suggestie. Eén is op heel korte termijn heel concrete maatregelen, dus ik ben benieuwd wat er in de volgende stukken komt te staan daarover. En meer een middellange termijn, waar ik bijna alle maatregelen die ik nu zie, onder zou willen scharen omdat een hoop dingen gewoon veel tijd kosten om te implementeren waarvan het maar de vraag is of dat lukt voor eindejaar. Dus dat even qua suggesties. En inderdaad, de energiecoach is wel iemand die over de vloer komt en die ook goed kan weten wat er nodig is bij bepaalde huishoudens. Waarbij we ook gedachtes hadden over isolatie, maar of een box meenemen, een energiebox dat je ook meteen de burger wat geeft. Want we zien dit als ChristenUnie ook wel als een kans om ook het vertrouwen in de politiek weer te herstellen, mits je maar heel concreet met spullen komt er niet alleen met advies, advies, advies. Dus daar nodigen we ook andere partijen voor uit om daarover mee te denken. Een goede suggestie is welkom en een paar al hier gehoord. Wij dachten aan radiatorfolie, gewoon douchetimers, warmteverklikkers op radiatoren. Nou, allemaal dingen die niet zoveel kosten, maar die best wel kunnen helpen op korte termijn, structureel. Het tweede spoor van zo'n plan zou dan gericht zijn meer op de periode van een jaar. Ja, we lopen wel het risico dat we deze winter niet al te veel voor elkaar krijgen, doordat we dan toch te veel blijven hangen in verkenningen, gesprekken, oriëntatie, coaching, communicatiecampagnes, inloopspreekuren. En dat terwijl het resultaat van een aantal toegepaste energiebesparende maatregelen in Rijswijk, misschien als voorzetramen of een paar wasmachines, maar ook daar heb ik twijfels bij, inderdaad, of dat de weg vooruit zou moeten zijn. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we tot slot naar de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid, de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardiheid): Dank u wel, voorzitter. Ik dank ook het CDA die dit onderwerp heeft geagendeerd, want het heeft toch een maatschappelijke lading, een heel belangrijk onderwerp. Het leeft op dit moment vooral nu met de ontwikkelingen wereldwijd van oorlogen en de prijsstijgingen en de gasvoorraden die steeds opraken en uiteraard ook het broeikaseffect. Dus ik vind het een heel belangrijk onderwerp en ik ben ook blij dat er heel veel maatregelen inmiddels zijn getroffen, die ook genoemd zijn in de raad. Ook voldoende. De energietoeslag is ook een van die maatregelen, alleen wat ik vind, is het maar een pleister op de wond, want het is maar heel tijdelijk en incidenteel van aard. Ik pleit er meer voor om de woningbouwcorporaties, de verhuurders in deze, op hun zorgplicht aan te spreken. Ze hebben een plicht om de woningen te onderhouden, te beheren dan wel te verduurzamen. Daar ligt de kern om op een duurzame wijze het probleem op te lossen. En die woningen zodanig te isoleren, onder andere, en ook te voorzien van zonnepanelen en wellicht WKO systemen, collectief. Dat vind ik van belang en daar kan je gewoon een winst in slaan. Dat vind ik van belang dat primair de huurders die getroffen zijn met torenhoge

kosten, dat die dan als eerst door de verhuurders door middel van deze maatregelen gecompenseerd kunnen worden. Dus in die zin is de vraag aan de wethouders of aan het college specifiek om op dit punt gewoon een verplichting te stellen en ook vaart er achter te zetten, zo snel mogelijk bij alle woningbouwvoorraden daarmee aan de slag te gaan. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we deze eerste termijn aan de kant van de raad afronden en dan kijk ik naar wethouder Van Malsen of hij bereid is om de beantwoording te starten. Ja, gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Ja, zonder meer. Dank u wel, voorzitter. Even bij het begin beginnen, het CDA. Ten eerste ook dank voor het agenderen hiervan. Ik vind het hartverwarmend om te horen dat zoveel mensen zich bekommeren om deze problematiek, zo ook ikzelf. Om meteen met de eerste vraag te beginnen, de reikwijdte oprekken van 130 procent naar hoger. Om een beetje een kijkje achter de schermen te geven en ook aan te sluiten bij de vraag van de ChristenUnie over het tweesporenbeleid. We zijn naast dat we deze maatregelen nu hebben ontwikkeld, bezig met nog een aantal andere maatregelen die we aan u gaan presenteren onder de norm van intensivering armoedebeleid voor aankomend jaar. Daar kijken we ook naar deze inkomensgrens en een van de zaken die we nu aan het onderzoeken zijn is of we die niet kunnen verhogen. Er zijn gemeenten in Nederland waar men tot 140, 150 procent van het sociaal minimum gaat. Het risico dat we daar nu in zien is dat wij die groep op dit moment niet voldoende in beeld hebben en bij tot 130 procent hebben we daar beter zicht op want dat is de groep die we ook bedienen met andere maatregelen. Daarmee wil ik meteen ook even stilstaan bij wie deze groep nu is, want er werd door een aantal mensen gesproken over werkende armen. Als je 130 procent van het sociaal minimum verdient, dan verdien je op jaarbasis zo'n 30.000 euro en dat is hoger dan het gemiddelde inkomen in Nederland, dus over de opmerking werken moet lonen, de mensen die in deze groep zitten of een deel van deze mensen in ieder geval, die werkt al en die heeft alsnog last van deze problemen. Dat wil ik wel even benadrukt hebben. Dan over het de bevoogdende hiervan, van deze regelingen. Wij maken gebruik van rijksmiddelen om dit plan van aanpak uit te voeren, rijksmiddelen die specifiek aan ons toegekend zijn om energie-armoede aan te pakken. Dus om ook nog even terug te komen op de heer Sleddering van de VVD, dat zijn dus ideeën die vanuit de rijksoverheid het kabinet komen waar ook onder andere uw eigen partij in zit. Dus dat over het bevoogdende ervan. Dan over de woningcorporaties, dat is een opmerking die …

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): De term bevoogding was van mij. Ja, het CDA zit ook in het kabinet, maar daar gaat het helemaal niet om. U zegt, een deel is specifiek, moet worden aangewend voor de energiemaatregelen. Dat heb ik ook gelezen in het stuk, maar als we dat geld gewoon doorsluizen aan de mensen met die voorlichting en begeleiding daarbij, dan doen we dat nog steeds binnen de rijksregeling. Dus dat lijkt me geen argument om deze hele specifieke maatregelen alleen daarom overeind te houden. Zeker niet voor de komende twee maanden.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank voor de toelichting. Kijk, in ieder geval in de witgoedregeling geven wij niet koelkasten en koel-vriescombinaties en wasmachines aan de mensen. De mensen krijgen een vergoeding

waarvan ze zelf de apparaten aan kunnen schaffen. We hebben deze aanpak gekozen omdat dat er eentje is die in de praktijk effectief blijkt te zijn, samen met alle andere maatregelen en ook een deel van de begroting overgehouden om te kijken welke maatregelen het effectiefst zijn en daar verder op te bouwen. Dan over de woningcorporaties en de voorzetramen. Wij hebben 50.000 euro in dit plan begroot voor de voorzetramen. De woningcorporaties zijn ook betrokken bij dat project, maar het is zeer zeker niet de bedoeling dat wij de isolatiemaatregelen van de woningcorporaties gaan bekostigen en dat zit dan ook niet in dit bedrag. De woningcorporaties zijn er zelf bij aangesloten en die zullen in zoverre als ze uitvoering geven aan voorzetramen, die kosten daar ook zelf voordragen. Bovendien, als je kijkt naar de enorme verduurzamingsopgave die de woningcorporaties sowieso hebben, dan is dat iets dat voor de lange termijn uitgevoerd zal worden en dit zijn vrij laagdrempelige maatregelen die op korte termijn geïmplementeerd kunnen worden. Dus dat zit elkaar niet in de weg in die zin. Dat betekent niet dat woningcorporaties nu ineens niet meer hoeven te verduurzamen. Dan twee vragen van Rijswijks Belang over één, de regeling MKB en twee, verenigingen en stichtingen. Daar laat ik mijn collega's Van Damme en Bentvelzen straks voor aan het woord. Even kijken nog, dan nog bij BVR over het vooraf aanvragen van de witgoedregeling. Dat kan niet en we zijn ook nog de uitvoering van de witgoedregeling vorm aan het geven en het idee is om de meest schrijnende gevallen als eerste aan de beurt te laten zijn. Dus ook op die manier de meeste hulp te bieden daar waar het nodig is en ook mogelijk misbruik te voorkomen. Dan nog van GroenLinks de vragen over project olievlek. Mocht dit effectief zijn, kunnen we dan ook dezelfde aanpak gebruiken voor andere initiatieven? Dat is een interessante, die nemen we mee in de evaluatie. Het aanspreken van verhuurders op hun verantwoordelijkheden evenzo. Dan, wat zijn onze plannen voor de lange termijn? Om even terug te komen op de ChristenUnie die het had over een tweesporenbeleid. Ik zou daar eigenlijk een spoor aan toe willen voegen. Het feit dat we nu al dingen doen, dus de energiecoaches die bijvoorbeeld al van start zijn gegaan, de energietoeslag, die keren wij nu al uit tot een niveau dat hoger is dan wat het rijk ons opdraagt, namelijk die 120 procent van het bestaansminimum; wij zitten daar al boven. Dat is het eerste spoor. Het tweede spoor is de aanvullende maatregelen die hier instaan, evenals de extra maatregelen waar we nu nog aan werken. Het derde spoor, staat ook in het collegewerkprogramma, dat is onze visie op integrale armoedebestrijding waarin veel meer in zal worden gegaan op oorzaken en lange termijn duurzame oplossingen die verder reiken dan de aankomende maanden of het aankomende jaar. De vraag van GroenLinks over het doneren van de energietoeslag, kan de gemeente daarin faciliteren? Nou, bij dezen, dit is een openbare vergadering, dus ik zou iedereen van harte oproepen die zijn of haar energietoeslag wilden doneren omdat men hem niet nodig heeft; doe dat vooral! Verder lijkt het me niet nodig dat de gemeente dat gaat faciliteren. Maar hartstikke goed dat mensen dat willen doen en laten ze vooral anderen aansporen. Even kijken, dan vragen van Wij Rijswijk. Zijn de energiecoaches in staat om de andere vormen van armoede te signaleren? Wij zijn energiecoaches aan het werven die ook werkzaam zijn bij andere maatschappelijke instellingen, dus ja, het is expliciet ons doel om ook de energiecoaches in te zetten om andere vormen van armoede te signaleren en problematiek achter de voordeur en ook te helpen die te bestrijden. Dan D66 over het fijnmazig kijken naar wijken. Het is niet zo dat wij alleen maar op wijk nummer niveau kijken en dan de hele wijk dezelfde maatregel op dezelfde manier uit gaan rollen. We kijken daarnaast ook nog wat fijnmaziger op postcode, zonder huisnummer, dat wel, anders krijgen we problemen met de AVG. Dus er wordt fijnmaziger naar gekeken dan wellicht uit het stuk in eerste instantie blijkt. D66 stelde ook vragen over lange termijn oplossingen. Daar ben ik al op ingegaan. Dan de PvdA met waar komen de kosten voor de communicatie vandaan, dat is een post, die is vrij ruim genomen, dus dat zal wat omlaag gaan. Maar dit zijn de kosten voor de communicatie, de kosten die we gaan/moeten maken om deze doelgroep goed te bereiken en om de maatregelen effectief te laten zijn. Het werven van energiecoaches uit de kaartenbak. Daar zou ik bij u op terug moeten komen, dat weet ik zo niet. Dat is op zich een interessante suggestie. Voor wat betreft het meegeven van de bonnen aan de energiecoaches, als ik de vraag goed begreep, is dat iets wat we kunnen doen? Dat is inderdaad iets wat we kunnen doen en dat is ook iets wat ze gaan doen. De energiecoaches krijgen naast een aantal isolerende middelen die men direct al kan implementeren, zoals bijvoorbeeld radiatorfolie en dergelijke krijgen ze ook een flyer mee waar mensen geattendeerd worden op de bonnen, want die kunnen ze online verzilveren. Dan tot slot de oproep van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid om vaart te zetten achter de gesprekken

met de corporaties ten aanzien van de verduurzaming aan hun zijde. Dat gebeurt al volop. Sterker, de urgentie vanuit de corporaties wordt ook onderkend en daar zijn we, voor zover ik weet, heel goed over in gesprek. Desondanks zal ik het nog een keertje melden. Dat waren alle vragen en antwoorden die ik had en dan zijn er volgens mij nog een aantal collega's aan de beurt. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dan is het woord nu aan wethouder Van Damme, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Ja, dank, ik kom nog even terug op de vraag van mevrouw Koegler Böhm over pagina 8 van de bijlage. Ja, die gaat specifiek in op de inzet van het rijk en ik moet er wel bij zeggen dat MKB natuurlijk ook deels hard wordt getroffen. Ik heb laatst nog een noodkreet ontvangen van een lokale bakker bij wie de maand rekening van 1200 euro naar 12.000 euro ging. Dan hebben we het niet eens over een verdubbeling, maar je kan je voorstellen wat voor impact dat heeft. Ja, die man, die bakker had gewoon echt slapeloze nachten. Dus ik ben er meteen langs gegaan, ik heb het meteen geagendeerd landelijk en om terug te komen op uw vraag, wanneer kan de raad dan een brief verwachten of een plan? Ja, dit is dus de inzicht van het rijk, die paragraaf. Dus die regeling die is er gekomen, die tek-regeling, de tegemoetkoming energiekosten. Dus daar doelt die passage precies op. Dus het is niet zo dat we vanuit Rijswijk nog een extra maatregel gaan nemen om het MKB te ondersteunen. U heeft kunnen volgen in het nieuws hoe lastig dat is, met zo'n tek-regeling, want die moet ook genotificeerd worden bij de Europese Unie in verband met concurrentievervalsing et cetera. Dus dat nog even ter toelichting of als antwoord op uw vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, mij is nog een vraag gesteld, ik denk in het kader van maatschappelijk vastgoed, want er werden verenigingen en stichtingen in één zin genoemd, maar ik neem hem maar als maatschappelijk vastgoed. In ieder geval voor de sport en de verenigingen en stichtingen zou er per half november duidelijkheid moeten komen vanuit de rijksoverheid. Zodra er informatie over beschikbaar komt, zal ik dat uiteraard zo snel mogelijk naar de gemeenteraad brengen. En om ook maar een voorbeeld te geven, mijn collega neemt het voorbeeld van de bakker, ik heb Optisport op de lijn gehad. Optisport heeft niet alleen het zwembad De Schilp, maar meerdere zwembaden. Ik weet niet hoeveel het er exact zijn, maar die zwembaden hebben opgeteld in onze regio, als er niks gebeurt op rijksoverheid, volgend jaar een energierekening van 30 miljoen en dat betekent dat alle zwembaden zullen moeten sluiten. Dus laten we hopen dat dat niet de uitkomst gaat zijn waar we mee van doen krijgen. Daarnaast is me nog een vraag gesteld over de energiecoaches door de heer Van der Veer. Kunnen we die zelf opleiden? Ik denk dat dat lastig gaat, we kampen namelijk met een probleem dat we de afgelopen decennia, de afgelopen veertig jaar zo verschrikkelijk geïnvesteerd hebben in de prestatiemaatschappij van universitaire en hoger opgeleide mensen dat de praktisch geschoolde mensen schaars zijn. We hebben een afname van 26 procent landelijk als het gaat om mbo-ers en een warmtepomp bestellen duurt momenteel een jaar tot anderhalf jaar eer je die überhaupt krijgt en dan vervolgens moet laten plaatsen door mensen die er niet zijn. Dus we zitten in een giga-crisis, wat mij betreft, en ik hoop dat we daar wat licht in de duisternis kunnen krijgen vanuit onder andere het rijk.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dank, voorzitter, en dank voor de interesse van de raad in de steun ook van de raad die ik gevoeld heb, ook voor de kritische kanttekeningen. Mijn collega Van Malsen heeft al heel veel vragen beantwoord, dus vergeef me als ik sommige iets dubbel, maar ik wil nog wel wat aanvullingen geven. De

witgoedregeling, onder andere, daar zijn veel vragen over geweest. Op zich loopt die witgoedregeling goed, ook in andere gemeenten. We haken aan bij cadeaubonnen binnen de RES en daar zijn al 5000 bonnen verspreid zonder problemen. Het gaat natuurlijk om een omruilregeling. Met andere woorden, het is minder fraudegevoelig als dat je zegt, je gaat mensen geld geven. Je krijgt een bon om een koelkast of andere witgoed te kopen en vervolgens moet je ook het apparaat wat je thuis hebt staan weer inleveren. Dus het is niet zo dat je er eentje naast gaat zetten en daarmee de energierekening alsnog veel hoger gaat worden. Dat zouden we ook niet willen. Die witgoedregeling, dat moet u niet vergeten, dit is natuurlijk juist de regeling die niet ten goede komt aan de corporaties maar aan de huurders. Juist met deze regelingen bereiken wij iedereen. Niet alleen de mensen die in een particuliere woning zitten en het moeilijk hebben en die ook onder deze regeling kunnen vallen, maar ook de huurders van de corporatiewoningen. Ja, en dan de vraag van de heer El Majjaoui over verduurzaming van het vastgoed van de corporaties. Ja, dat is natuurlijk een vraag naar mijn hart, daar maak ik me al jaren hard voor, verduurzaming van het vastgoed van corporaties. We weten ook dat de corporaties daar een flinke achterstand in hebben. We zijn daar uitgebreid mee in gesprek om die stappen te zetten. Er was een vraag over de hoeveelheid VvE's vanuit GroenLinks. Ja, er zijn ruim 1200 VvE's. Ik weet even niet, was het GroenLinks of was het Beter voor Rijswijk? Sorry. Ja, ik haal ze allemaal door elkaar, het is toch wat. 1200 VvE's, maar dat wil natuurlijk niet. In die vve's zit heel veel, dat is niet zozeer een pand, sommige vve's zijn vrij groot, dan hebben we het echt over een 100 woningen. Er zit vrij veel verschil in. Die vve's die wij gaan benaderen voor die Quickscan, is een combinatie van vve's met particulieren en ook waar woningen in zitten van corporaties. Dus het is een Quickscan waarmee wij vrij uitgebreid kijken naar het pand en het wordt ook echt gezien als pilot binnen Rijswijk om te kijken hoe we daar in de toekomst mee verder kunnen gaan, vandaar dat de kosten ook op deze manier geraamd zijn. Het project olievlek loopt goed. Ik heb met die mensen zelf meegelopen en ik wil ook even duidelijk aangeven, ook richting de ChristenUnie, korte termijn maatregelen, ze lopen echt met een pakket, een krat met middelen, folie, waterbesparende douchekop, ledlampen. Dus echt een pakket waarmee ze direct dingen kunnen doen. Tochtstrips die ze ook direct helpen aanbrengen als de vraag daarnaar is. Het loopt zo goed dat in de wijken die ze nu hebben gedaan 80 procent van de mensen in die woningen ook bereikt hebben. Dat komt omdat ze niet één keer aanbellen, maar dat ze gewoon meerdere weekenden terug gaan om er ook voor te zorgen dat je ook echt iedereen bereikt. Dus dat is wel een vrij uitgebreide regeling. Die mensen die dat doen vanuit project olievlek, dat is een regeling die in Den Haag gestart is, die werkt ook goed. De mensen die daarvoor werken, zijn op dit moment ook geen vrijwilligers meer, laten we wel wezen, die doen dit betaald. Dus dat is echt commitment. Het zijn jonge mensen die gelukkig nog wel een aantal mensen die we kunnen vinden om dat te doen.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank, voorzitter, even een verhelderende vraag: energiecoaches lopen deur aan deur langs dus daar is tussen hun activiteiten en het inkomen van de desbetreffende personen is geen relatie? Je kan ook die energiecoach krijgen als je een ruim inkomen hebt?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Wit: De energiecoaches die lopen natuurlijk wel in wijken waarvan we weten dat het inkomen niet heel hoog is. We hebben ze niet in Leeuwendaal ingezet. Dus er is wat dat betreft wel degelijk een verschil.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, bij interruptie, wij hebben toch …

De voorzitter: De heer Van Enk, gaat uw gang.

De heer Van Enk (CDA): Heel gedifferentieerde wijken? Dat is toch ook altijd het streven geweest hier in Rijswijk?

De heer Wit: Dat klopt, maar we gaan dus ook niet alle woningen in een wijk, zoals net ook al gezegd is, we gaan fijnmaziger kijken naar een wijk, we gaan niet generiek een hele wijk benaderen. Even kijken, dan nog even een opmerking over de energiebonnen. Dat ging op zich best goed toen het eenmaal ingericht was. We weten inderdaad dat er vanuit de huurwoningen wat minder interesse is Of misschien is de interesse er wel, maar dat het moeilijker is om mensen te bereiken. Er wordt nu wel gekeken of we een deel van die bonnen eventueel weer over kunnen zetten zodat we daar de mensen met een particuliere woning, een eigen woning, daar nog voor zouden kunnen bereiken. En inderdaad, even aanvullend nog, de optie om die bonnen zelf te innen, waar de Partij van de Arbeid mee komt, dat is zeker het onderzoeken waard. Dus dat gaan we ook zeker doen. Even kijken, hoor. Ja, nog even over die corporaties, dat is natuurlijk in lange termijn om aan te spreken op verduurzaming. Dat is niet een korte termijn iets wat wij gaan doen, dat zijn langjarige trajecten, daar blijven we ons hard voor maken. Ja, voor nu is dat eventjes mijn beantwoording in eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u vriendelijk voor alle antwoorden. Dan gaan we snel beginnen, met het oog op de klok, met de tweede termijn. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Van Enk namens de CDA fractie.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel, voorzitter. Het was niet mijn bedoeling om vanavond een heel technisch debat te voeren. Ik heb inmiddels begrepen, dat had ik niet verwacht, dat er vier portefeuillehouders betrokken zijn bij deze raadsinformatiebrief, dus we hebben heel veel reactie gekregen. Het gaat me toch vooral om het wat meer politieke punt en ik heb daar in mijn eerste termijn een duidelijke grens getrokken. Ik heb twee punten genoemd, de inkomensgrens verruimen en anderzijds de uitvoering van de regeling veel minder ingewikkeld maken omdat we dat gewoon, naar mijn idee, niet aan kunnen, zeker niet de komende twee maanden waar de regeling, de brief, in eerste instantie voor bedoeld is. De overbrugging naar de periode van 1 januari, wanneer het Rijk met verdere maatregelen komt. En ik denk dat op zijn minst je kunt zeggen dat die uitgewerkte regelingen over witgoed, voorzetramen in deze raad, als ik het zo hoor, zeer controversieel liggen. Dan denk ik dat we niet alleen met technische antwoorden kunnen volstaan, dan verwacht ik eigenlijk van het college gewoon een toezegging dat we dat al of niet gaan uitstellen of gewoon niet gaan doen, maar het gewoon beperken tot het overbrengen van het geld, het doorsluizen van het rijksgeld naar de mensen en de inkomensgroepen die het nodig hebben, met daarbij alle maatregelen die erin staan over voorlichting, coaches en noem maar op, maar niet het uitdelen van witgoed, niet het uitdelen van ramen. Als ik aan de overkant bijvoorbeeld reacties hoor om het nog fijnmaziger te doen en nog eerlijker en nog meer op de persoon toegespitst, dan denk ik dat met alle goeie bedoelingen, we in een moeras lopen. Want als we energiecoaches die bonnen mee gaan geven en die gaan een wijk in en die gaat dan bepalen welk huis wel of niet geschikt is om daar naar binnen te gaan en die raden bij zichzelf een beetje wat mensen qua inkomen hebben, dan gaat het helemaal de verkeerde kant op. Dat riekt naar willekeur, terwijl er een transparante regeling nodig is als je dit soort rijksgelden wil uitkeren aan onze Rijswijkse burger.

De voorzitter: Een ogenblik, mijnheer Van Enk, ik zie een interruptie van mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, ik geloof dat die met de overkant naar mijn fractie verwijst en volgens mij …

De heer Van Enk: Nee, ik bedoelde de ChristenUnie.

Mevrouw Woudstra (D66): Dat wilde ik dan heel even gecorrigeerd hebben, want dat was niet de fijnmazigheid waar wij het over hadden.

De heer Van Enk (CDA): Maar nogmaals, met alle goede bedoelingen werd dat door de ChristenUnie geponeerd en dat is meteen het risico waar ik op wil wijzen. Als we dit geld netjes, rechtmatig, efficiënt en ook nog snel, wat ons tot nu toe niet gelukt is, dat snelle, als we dat willen doorsluizen naar die mensen die het zo hard nodig hebben, laten we het dan simpel houden. En als we deze goedbedoelde weg opgaan om per individu en per woning een beetje gokken door een risico dan vervolgens ook een heel rare relatie krijgen met zo'n bewoner die ze bezoeken, want die bewoner wordt op dat moment gewoon afhankelijk van een beslissing van iemand die daar aan de deur komt. Ik moet er niet aan denken. Dit is niet alleen bevoogdend, het strijdt met de beginselen van behoorlijk bestuur, als we het zo gaan aanpakken.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, als interruptie.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, ik wil toch even afstand nemen van het idee dat energiecoaches niet zouden werken of mensen iets opdringen. Er zijn prachtige rapporten over wat ze voor mensen kunnen doen. Eens dat dat netjes moet gebeuren met een bepaalde mate van distantie, om het moeilijk te zeggen, maar met een afstand tot mensen en ze niet er in moeten dringen. Maar dat energiecoaches zomaar wat zouden doen aan maatregelen of de rest. Nee, er zitten echt gewoon gedegen dingen tussen. Dus ik zou de eer voor die mensen ook willen houden.

De voorzitter: Ter afronding de heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Als we de grens maar niet overschrijden dat we hun middelen meegeven om uit te delen aan inwoners. Dus geen uitdelen van koelkasten, geen uitdelen van voorzetramen. Daarmee maak je de functie van een energiecoach anders, dan overschrijd je de grens. Daar heb ik op willen duiden en u kent denk ik, net zoals ik, de beginselen van behoorlijk bestuur en waar we daar de schreef overgaan. U knikt. En ik denk dat we dat dus zeker op deze korte termijn, daar niet eens mee moeten beginnen. Dus ik had eigenlijk gehoopt op een toezegging van de wethouder Van Malsen, hoofdportefeuillehouder, om hier voorlopig niet aan te beginnen. Daar eerst beter over na te denken of het überhaupt kan en primair te zorgen dat het geld de komende twee maanden snel, efficiënt komt op de juiste plek en bij de juiste doelgroep van de mensen die dat aanvragen. Daar wil ik het ook bij houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. De heer Sleddering namens de VVD.

De heer Sleddering (VVD): Ja, als je zo de verhalen hoort, dan word je toch wel teleurgesteld, teleurgesteld in onze eigen daadkracht omdat we het allemaal snel willen doen en dat we allemaal een goed hart hebben voor de mensen die het heel zwaar hebben, gaan we hem in een regeling schieten die gewoon de plank mis slaat. Die heel veel risico's neemt en die, nogmaals, wel heel erg ingaat om echt te penetreren diep in de spelonken van de huizen van mensen. Daar voel ik me gewoon niet senang bij. Wat ik eigenlijk ook vind, is over 130 procent of 150 procent, de werkende en niet-werkende. De wethouder zegt van, wij weten die groep tot 130, die weten we, want die krijgen ook andere uitkeringen, die zijn bekend bij ons. Maar het moet toch zo zijn dat u pas als u de belastingaangifte van burgers krijgt, kunt zien of ze tot die groep van 150 procent behoren of

130? Als ze niet bij u in het systeem zitten, dan weet u dat niet. Dus u gaat een aantal mensen missen, dat blijf ik van mening. Dus, ik zeg het nogmaals, een algemene lastenverlichting voor iedereen is vele malen beter en gaat vele malen sneller. Dan de energiecoach. Ik ben het met de heer Van Enk eens, hier moeten we heel erg voorzichtig mee zijn. Suggesties die hier werden gedaan dat als een soort, ik durf het bijna noemen, maar als een soort Sinterklaas de meneer door de straat loopt en de bonnen loopt uit te delen, dat moeten we echt vermijden. Energiecoach is een fantastische objectieve adviesfunctie voor mensen die wat aan hun huis willen doen en ze geven daar hulp bij. Fantastisch initiatief, moet voor iedere Rijswijker beschikbaar zijn. Maar ga niet die man of vrouw met geld op straat sturen, want dat gaat echt niet goed. Nogmaals, de woningbouwcorporaties zijn aan de bak voor voorzetramen, dat gaat de gemeente niet doen, wat ons betreft. En ja, ik blijf ook nog, ik geef het gewoon maar mee aan u, heeft u er over nagedacht dat er misschien in die doelgroep wel mensen zijn die dat allemaal wel netjes hebben gedaan op tijd afgeschreven hebben op hun machine en zo. Die krijgen dus niks, want die hebben de boel op orde, maar die vallen wel in die doelgroep. Ik krijg daar een heel naar gevoel bij, omdat mensen die het wel goed gedaan hebben, gestraft worden voor hun duurzaamheid. Ik vind dat niet goed. Heeft het college daarover nagedacht?

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de fractie van Rijswijks Belang.

Mevrouw Ten Brummelaar (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ja, de eerste termijn gehoord hebbende, denk ik eigenlijk dat we het als raad er allemaal wel mee eens zijn dat we zo snel mogelijk de mensen willen ondersteunen en ik snap ook wel dat daar haast bij is. Tegelijkertijd besef ik me ook dat als we folie gaan plakken en allerlei besparende maatregelen nemen, dat dat nog helemaal niet maakt dat het termijnbedrag van onze inwoners gelijk omlaag gaat. De energieleveranciers die staan dat op dit moment niet toe, dus voordat we effect sorteren, zitten we toch volgend jaar. Ik zou wethouder Van Malsen echt willen vragen om met een raadsvoorstel naar de raad te komen. Hij heeft wel wat vragen van mij beantwoord in de eerste termijn, maar het merendeel niet en u geeft dan vooral een toelichting waarom u vindt dat uw plan goed is, maar ik als raadslid sta eigenlijk schaakmat op dit moment. Dus ik zou eigenlijk u willen verzoeken om gewoon met een raadsvoorstel naar de raad te komen zodat we dat op die manier met elkaar kunnen bespreken. Verder sluit ik aan bij de heer Van Enk en de heer Sleddering. Ik denk niet dat het gezien het tijdstip nodig is om dat nog te herhalen. Een opmerking heb ik nog wel, er lopen energiecoaches door de wijk. Ik vind het heel knap dat energiecoaches aan de buitenkant van een woning kunnen zien hoe de situatie vanbinnen is, laat staan wat het inkomen van iemand is. Volgens mij is dat handelen op basis van vooroordelen en is dat nou juist iets wat bij de overheid heel gevoelig ligt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de fractie van Beter voor Rijswijk, mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger (Beter voor Rijswijk): Beter voor Rijswijk sluit zich geheel aan bij de VVD. Algehele lastenverlaging.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van GroenLinks, mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink (GroenLinks): Ja, dank u wel. Als eerste nog wat vragen voor de wethouder die ik nog niet helemaal duidelijk heb. De vraag van 130 procent van het minimumloon of het sociaal minimum, wat wordt er dan precies mee bedoeld? Ik neem aan het laatste. Ook inderdaad, fijn dat de oproep ondersteund wordt om het te veel ontvangen energietoeslag te doneren. Wij vragen ons af, heeft u daar misschien zelf een idee bij, want anders dan moeten die bewoners dat inderdaad zelf gaan regelen. Dat is dan maar zo. En onze

vraag die nog niet beantwoord was, was dat er groepen mensen zijn die hun eerste energiecontract afsluiten wat soms echt 700 euro in de maand kan zijn waar ze dan een jaar aan vast zitten. Ze hebben geen keus hier in en er is dus een heel groot risico dat die groep mensen in een heel ernstige armoede situatie terechtkomt en ik vraag me af of u dat weet en zicht op hebt en of u die ook kunt helpen. Met aanvullende vraag: is het maatwerkbudget volledig afkomstig uit de bijzondere bijstand? Verder in reactie op de vorige sprekers lijkt het ons heel onverstandig om maatregelen uit te stellen omdat ze misschien niet bij iedereen terechtkomen. Deze zaken zijn voor heel veel huishoudens nu heel hard nodig, dus ik ben bang dat als je over dat soort dingen gaat twijfelen, over die kleine zaken, dat het allemaal te lang gaat duren en het kan echt een verschil maken voor huishoudens die het zwaar hebben. Verder zijn we gewoon op zoek naar een structurele oplossing, vandaar ook de nadruk op isolatie die ik noemde. Want ja, een energietoeslag is natuurlijk fijn, maar dat is incidenteel. En je weet niet of het in de toekomst niet nog een keer voor gaat komen, nog erger gaat worden. Dat kunnen we niet voorspellen, dus het handigste is, denk ik, zo snel mogelijk verduurzamen. Ja, wat mij betreft is de nood bij heel veel mensen nu gewoon te hoog om dit uit te stellen of om maar af te zien van bepaalde maatregelen. Het gaat ook niet alleen om mensen die in woningcorporaties wonen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van Wij Rijswijk, mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik moet heel eerlijk zeggen dat ik, ik maak me een beetje zorgen over die witgoed actie, want ik krijg niet echt een bevredigend antwoord over, wat hebben we nu geleerd van die tegoedbonnenactie en wat doen we dan anders. Ik heb het gevoel van, we doen maar wat. Dat maakt me inderdaad wel een beetje terughoudend, dat moet ik heel eerlijk zeggen. Maar mijn vraag is daar wel direct achteraan: als we dit dan twee maanden on hold zetten, wat betekent dit dan voor, zoals GroenLinks zegt, voor de mensen die het zo hard nodig hebben? Dus kunt u daar misschien inzicht in geven? Plus dus het feit van, wat is nu daadwerkelijk hetgeen wat u gaat doen en wat is er dan anders, dat u gaat doen, wat betreft deze tegoedbonnen actie, die we al eerder hebben gehad, waar dus blijkbaar nog twee ton, geloof ik nog, van op de plank ligt? Daar wil ik wel graag wat duidelijkheid over, want het kan niet waar zijn dat we mensen niet weten te bereiken die het heel hard nodig hebben. Ja, het gebeurt, ik weet het, maar we moeten daar echt wat mee. Dus laten we daar in ieder geval duidelijk over zijn. Dan heb ik nog een andere vraag openstaan …

De voorzitter: Ik zie een interruptie, een moment, van de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, misschien mag ik daarop reageren, want mevrouw Jansen stelt een vraag aan de wethouder, dat snap ik, maar is het niet zo dat als we die regeling niet uitvoeren of uitstellen, dat dat geld wat daar nu voor begroot staat, een half miljoen, waarvan een groot deel ook aan organisatie en ambtelijke kosten wordt besteed, niet alleen maar die ene projectleider die net werd genoemd. Dat geld kunnen we dus gewoon meenemen in het uitkeren van de rijksgelden aan de mensen om zelf die energiebesparende maatregelen te nemen of hun energiekosten te dekken met behulp van de coaches, et cetera, die we al hebben. Dat is denk ik het antwoord op uw vraag, dus mijn antwoord zou zijn, er gaat helemaal niks mis.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Kan, maar dat zou ik dan inderdaad graag van de wethouder horen of dat inderdaad de oplossing is. Want als we inderdaad op een andere manier energiebesparende maatregelen kunnen

nemen, dan is daar zeker over te praten, absoluut. Daar ben ik het met u eens. Ik had nog een andere vraag, want als we het hadden over de reikwijdte waar het CDA ook nog weer aan refereerde en ik ben het ermee eens dat we daar goed naar moeten kijken. Ik vroeg aan u, via de voorzitter, aan de wethouder: hebben we een doelgroep die mogelijkerwijs nu wel de energierekening kan betalen, maar in een energiearm huis woont met een lagere klasse en die niet die energietransitie kan maken. Dus die mensen kunnen dan niet hun huis isoleren en dergelijke. Is daar rekening mee gehouden, met die doelgroep en wat doen we voor die groep? Dat wil ik graag nog horen van de wethouder. En als laatste, volgens mij had ik nog een vraag. Ik heb niet direct een antwoord gekregen op de vraag of Rijswijk inderdaad, een aanvraag gaat doen bij de overheid voor die wijkgerichte aanpak. Ik ga er vanuit van wel, maar ik zou graag dat nog bevestigd zien worden. Volgens mij was dat het. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van D66, mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, geen verdere aanvullingen.

De voorzitter: Dank u. Partij van de Arbeid, gaat uw gang.

De heer Van der Veer (PvdA): Ja, dank u wel voor de beantwoording van de verschillende wethouders. Betreft de energiecoaches, de vraag die wethouder Bentvelzen heeft beantwoord. Waarschijnlijk heeft u mijn vraag niet helemaal goed begrepen. De energiecoaches die wij voor ogen hebben, hoeven niet hoog opgeleide mensen te zijn, kunnen gewoon mensen zijn die langs de deuren gaan met de energiebox en die afgeven bij de groep die bij ons bekend is. Het gaat erom dat wij die mensen kunnen bereiken die het nodig hebben. We nemen eigenlijk een beetje afstand van de woorden van het CDA, onder andere, dat het allemaal bij de verkeerde mensen terecht zou komen op het moment dat we zomaar konden gaan uitdelen. Dat is ook niet het idee er achter, bonnen uitdelen. Het idee van het voorstel van de bonnen wat ik opperde, de 2900 bonnen die nog niet zijn geïncasseerd, juist de mensen te bereiken, die zijn niet zo slim waren om die bonnen aan te vragen. Mijn idee was, of ons idee was om zelf die bonnen te incasseren, daar de energieboxen desnoods via het energieloket, want die hebben standaardboxen, voor aan te schaffen en die mee te geven aan de energiecoaches. Want project olievlek, werd ons verteld deed ook al artikelen uitdelen. Zit dat in dat bedrag of zijn dat de kosten voor de energiecoaches die langs de deuren gaan? Wellicht is het nog goed voor sommige partijen om het coalitieakkoord te bekijken op de maatregelen die er staan over de aanpak van de energietransitie en de energie-afspraken. Ja, dat was het even, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft de fractie van de ChristenUnie behoefte aan een tweede termijn?

De heer Van der Baan: Ja, alstublieft.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van der Baan (CU): Dank u wel, voorzitter. Ik zou ook graag even het beeld willen herstellen dat wij zojuist in de eerste termijn gepleit zouden hebben voor koelkasten uitdelen en dergelijke, richting VVD en CDA. Dat was niet meteen een suggestie, maar mijn grote zorg, voor onze grote zorg zit vooral, hoe bereiken we de mensen terwijl we weten dat er heel veel op de plank blijft liggen voor onze gemeente en hoe doen we daar wat aan op een heel korte termijn? Dat is waarschijnlijk niet met de koelkast onder de arm, dus daar zullen we naar moeten kijken, maar daar zijn we ook benieuwd naar de beantwoording van de wethouder en

het plan wat nog volgt. Maar hoe doe je het wel? Dat is nog een open vraag voor onze fractie. Goede ideeën zijn daarin welkom, dus we zien uit naar het plan. Tot zover, denk ik.

De voorzitter: Dank u. Tot slot de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid, de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank voor de beantwoording, voorzitter. Ik heb verder geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn van de kant van het college en geef ik het woord aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank. Ten eerste proefde ik bij … Oh, de heer Van Enk is weg. Ik wilde hem net een compliment geven. Nou, die heeft hij dan gemist, helaas.

De voorzitter: Hij kan het allemaal terug kijken, wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja, maar dan houd ik hem lekker voor me. Ik proefde bij een aantal partijen, het CDA voorop, dat er weinig vertrouwen is in onder andere de witgoedregeling. Ik denk dat de heer Wit de witgoedregeling, grappig genoeg voldoende heeft uitgelegd en ook even benadrukt waarom deze effectief is. Het gaat hier inderdaad om een regeling waarbij witgoed omgeruild wordt en niet zomaar weg gegeven. Bovendien is de energiebesparing die behaald kan worden door het vervangen van witgoed vrij aanzienlijk en dat is een heel effectieve regeling gebleken in de praktijk. Dan nog even over, terugkomend op wat de VVD zei over het uitdelen van bonnen. Wat de energiecoaches meekrijgen zijn flyers met daarin aanvullende informatie over hoe energie te besparen op hoe te verduurzamen en een van de aanvullende zaken zijn de bonnen die online aangevraagd kunnen worden. Het is dus niet zo dat men met de bonnen zelf rondloopt en die uit gaat delen aan mensen. Ook over het punt dat mensen gestraft worden omdat ze verduurzamen. De mensen die al verduurzaamd hebben en daar de vruchten van plukken, die worden daarvoor beloond door lagere energiekosten bijvoorbeeld. Ik heb dat zelf namelijk ook, ik heb zonnepanelen op het dak liggen en mijn huis is geïsoleerd, dus ik ben eigenlijk wel heel erg tevreden over de energiebesparende maatregelen die ik zelf al heb genomen en het gaat hier om de mensen te helpen die daar zelf niet altijd toe in staat zijn om uiteindelijk een haalbare en betaalbare energietransitie te bewerkstelligen. Dat zijn woorden die volgens mij uit het verkiezingsprogramma van de VVD komen.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja, u kunt nou wel doorgaan, voorzitter, de wethouder kan wel doorgaan met iedere keer het VVD landelijk programma, maar geen donder mee te maken, we zitten hier in Rijswijk en u heeft met mij te maken en niet met de heer Rutte. Dus wat u hier in Rijswijk doet, dat bespreken wij met elkaar. Dus ik zou u willen verzoeken om de verwijzing naar de landelijke politiek weg te laten hier, het gaat hier om Rijswijk. Ik hoop dat u dat ook echt meent.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Genoteerd.

De voorzitter: Ik geef het woord aan het raadslid namens de CDA fractie, de heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ja, ik wil op de interruptie van de heer Sleddering aanvullen wat ik de tweede termijn ook heb gedaan, dat de regering niet voorschrijft hoe we die middelen wegzetten, dus het moet aan energiebesparing worden uitgegeven. Dat kunnen we prima aan de burger overlaten, dat is waar we het hier over hebben. Daar wil ik dan graag een reactie op en als het zo is, dan staat het ons dus vrij om het gewoon in een toelage aan de burgers beschikbaar te stellen en dan vermijden we alle problemen die hier vandaag aan tafel zijn, over tafel zijn geweest. Dus ik verwacht nu een antwoord van de wethouder, prima, gehoord de raad, laten we het zo doen. Het is een regeling die nota bene in november, december tot uitvoering moet komen. Nou, we hebben de tijd echt niet om ons te vermeien met dit soort details. We moeten nu zorgen dat dat geld op de goede plek komt. Zeker gelet op de ervaringen van de afgelopen maanden. Waarom zegt u dat niet gewoon toe?

De voorzitter: Nog een interruptie van de heer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Voorzitter, denkt mijnheer Van Enk dat, als we op een moment een toelage uit gaan delen, dat die ook aan deze energiebesparende kosten worden uitgegeven en is er niet eerder gesproken over, we moeten niet gaan stapelen met allemaal verschillende toelages?

De voorzitter: Ter afronding de heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ik denk dat de mensen dat heel goed zelf aan die energiebesparende maatregelen kunnen uitgeven. Een deel moet daaraan worden uitgegeven, een deel gewoon aan het dekken van je energielasten en ik denk dat de mensen daar groot genoeg voor zijn en verstandig genoeg voor zijn in Rijswijk om dat zelf te doen. Daarnaast hebben we dan alle flankerende maatregelen nog van coaches et cetera. We hebben het armoedebeleid wat staat in de nota. Dat wordt gewoon uitgevoerd zoals we dat gewend zijn te doen en waar we succes mee kunnen behalen. Dus ik heb daar alle vertrouwen in.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de beantwoording van wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja, dus terugkomend op de woorden van de heer Van Enk, we hebben deze middelen gekregen met een zekere beleidsvrijheid. Binnen die beleidsvrijheid hebben wij ervoor gekozen om deze maatregelen verder uit te werken en te gaan implementeren en dat is wat het is.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Maar, voorzitter, dat is wat het is wat betreft het college, maar we debatteren hier nu toch over en u hoort toch dat dit op zijn minst zeer gevoelig ligt, het onderdeel van de witgoed en de voorzetramen. Dus de vraag is, ligt hier levensgroot op tafel, bent u bereid om te doen wat ik net vroeg, de regels simpel uit te voeren en de witgoed en de voorzetramen tot nader orde uit te stellen?

De voorzitter: Dank u. Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: De heer Van Enk, dank voorzitter, vraagt hier om een toezegging om een van de regelingen uit dit plan aanpak bestrijding energie armoede te halen. Die toezegging ga ik u niet geven. Dat leek me vrij duidelijk uit mijn beantwoording en bij dezen heb ik hem nog even geëxpliciteerd. Dan verder met de vragen van GroenLinks over, we hebben het over het sociaal minimum, bestaansminimum. Het gaat inderdaad

over het sociaal minimum, 130 procent daarvan. Dat is, wat ik zei, zo'n 30.000 euro op jaarbasis, zo'n € 2200 in de maand. De vraag over mensen die hun eerste energiecontract afsluiten voor heel hoge tarieven en in hoeverre we daar rekening mee houden. We zijn al aangesloten bij Gezond Verzekerd en ik weet niet uit mijn hoofd in hoeverre wij daar nog mensen niet in het zicht hebben. Dus dat is eentje waar ik op terug zou moeten komen. Ook de vraag over of het maatwerkbudget uit de bijzondere bijstand wordt betaald, kom ik nog op terug. En om aan te sluiten bij, om even een koppeling te maken tussen de vraag van GroenLinks en de vraag van Rijswijks Belang over het veranderen van deze raadsinformatiebrief in een raadsvoorstel. Ten eerste, mevrouw Oude Alink van GroenLinks benadrukte dat het belangrijk is dat we op korte termijn zaken gaan doen. Daarvoor hebben we als college de bevoegdheid om deze maatregelen uit te gaan voeren en dat kunnen we nu gewoon gaan doen, dat zijn we al aan het doen. Dat gezegd hebbende, dit is ook een uitvoering die we geven aan een motie van 9 november 2021, dus het is wel degelijk ook een wens van uw raad geweest. Tot slot, uiteraard is uw raad bevoegd om middels moties bijvoorbeeld andere plannen aan te dragen, zoals ook dit voorstel tot stand is gekomen. Dus op de suggestie dat de raad hiermee schaakmat staat, wil ik zeggen dat dat volgens mij niet zo is.

De voorzitter: Interruptie van de kant van, wel de laatste, van de heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ja, ik snap wat de wethouder zegt, maar het vervelende is dat we in een forum geen moties kunnen indienen. Daarom dat ik appelleer aan zijn opmerkingsgave om te zien dat hier het voorstel, wat ik net benoemde, uitermate controversieel ligt. We kunnen in de raadsvergadering wel een motie indienen, maar als u al begint met de uitvoering van die onderdelen, dan zetten we de hele ambtelijke inzet al in gang. Een halve regeling uitvoeren kan niet en die kun je niet terug draaien. Dus ja, dan zit ik hardop te denken, mevrouw Koegler had al voorgesteld, kom met een raadsvoorstel, maar dat is allemaal dan al te laat als u nu begint met de uitvoering van die brief. Dus dat dilemma ligt hier wel degelijk op tafel. Dus daarom zou ik toch de toezegging van u willen hebben en anders moeten we schorsen en moeten we wat anders bedenken om te voorkomen dat het college iets doet wat absoluut controversieel ligt hier in de raad.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ik hoorde de heer Van Enk geen vragen stellen, dus ik heb hier verder niks over te zeggen.

Mevrouw Woudstra (D66): Voorzitter, voorzitter. Punt van orde.

De voorzitter: Ik zag twee handen aan de linkerkant bij mevrouw Woudstra en mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Ik wil graag een schorsing.

De voorzitter: Steunt de raad een schorsing? Dan schorsen wij in eerste instantie tot middernacht, dat zijn dertien minuten vanaf nu.

Schorsing

De voorzitter: Dan heropen ik dit forum Stad en Samenleving. Het is nog steeds het forum Stad en samenleving van dinsdag 18 oktober, hoewel het de negentiende is. Ik kijk toch eerst even of de wethouder iets te melden heeft of dat mevrouw Woudstra als aanvrager van de schorsing iets te melden heeft. Ik zie ook de heer Van Enk. Maar mevrouw Woudstra geef ik eerst het woord, want zij heeft de schorsing aangevraagd. Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra (D66): Ik had de schorsing aangevraagd, met dank. Dat had ik gedaan omdat ik met de raad even in overleg wilde over welke procedures en welke mogelijkheden we hebben. Inmiddels is er ook nieuwe informatie en ik denk dat het in dat opzicht goed is dat ik het woord aan mijnheer Van Enk geef die degene was die om deze agendering had gevraagd.

De voorzitter: Duidelijk, dan gaan we dat doen. Mijnheer Van Enk, gaat uw gang.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel. De schorsing heeft tot de volgende vraag geleid die ik aan de wethouder wil stellen. Omdat hij het niet zag zitten om het onderdeel witgoed en de voorzetramen uit het voorstel te halen, wil ik hem vragen om dat in ieder geval de uitvoering van dit onderdeel on hold te zetten tot de komende begrotingsraad, zodat we daar als raad de gelegenheid hebben om in een motie uit te drukken wat wij graag als alternatief zouden zien.

De voorzitter: Dank u. Dan geef ik het woord aan de wethouder. Wethouder Van Malsen, gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Even vooropgesteld, dit geld is beschikbaar gemaakt door de rijksoverheid om energiebesparende maatregelen mee uit te voeren. Dus nog voordat ik op het verzoek van de heer Van Enk in ga, wil ik nog wel even benadrukken dat het dus bijvoorbeeld niet mogelijk is om dit geld direct uit te keren aan bewoners. Het gaat om geld waar verantwoording over afgelegd dient te worden. Dus als wij dat geld direct uitkeren aan bewoners, dan kunnen we dat niet doen. Vandaar dat in dit pakket een aantal maatregelen gekozen zijn die hun effectiviteit bewezen hebben, waaronder de voorzetramen, waaronder de witgoedregeling. Maar, om inderdaad tegemoet te komen aan de vraag van de heer Van Enk, zeg ik hierbij toe dat we de uitvoer van de witgoedregeling en de voorzetramen in ieder geval uitstellen tot na de begrotingsraad van 8 november om uw raad ook een kans te geven om daarop te reageren, zoals u wilt. Mocht daarna nog steeds de witgoedregeling en de voorzetramen als een geschikte maatregel in de aanpak van energie-armoede gezien worden door uw raad, dan gaan we daar wel met gezwinde spoed weer mee verder. Ik hoop dat ik daarmee de heer Van Enk ook voldoende beantwoord heb.

De voorzitter: Dank u. Ik zie een aantal reacties nog uit de raad. Mevrouw Woudstra zag ik als eerste.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, als ik zo de discussie hoor, want wij zouden toch echt graag zien dat mensen snel worden geholpen, daar heeft het Rijk dit geld ook voor beschikbaar gegeven, dus in dat opzicht vind ik het vervelend als er dingen stil komen te liggen. Dus daar zit ik mee. Ik zou de wethouder willen verzoeken omdat de raad vooral uitvoeringsvragen heeft en daar vanavond geen antwoord op heeft gekregen en we daarom niet hier verder mee kunnen, toch nog even goed terug te luisteren naar de vragen die we hebben gesteld en anders schriftelijk een toelichting te geven over de bezwaren die we hadden, omdat met de huidige antwoorden niet uit de voeten kunnen. En om zorgvuldig te kijken naar iedereen voor de juiste doelgroep in

plaats van wie het eerst komt, die het eerst maalt; als je toevallig het berichtje digitaal ergens langs hebt zien komen. Dat was een deel van de bezwaren. Dus ik zou daar toch echt nog graag een schriftelijke reactie op zien, zodat we niet, als we straks verder gaan, we ook gewoon snel verder kunnen gaan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Ik maak nog een korte ronde, daarna naar de wethouder en dan probeer ik echt tot een afronding te komen. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Dank u wel. Wat ik in ieder geval dan zou willen meegeven, ook aan de wethouder, in zijn algemeenheid, om goed na te denken over de uitvoering van wat voor regeling dan ook. Het is gewoon een, blijkbaar een gegeven dat mensen niet zelf altijd in staat zijn of willen aanvragen of durven aanvragen. Misschien is dat een betere bewoording. Dus misschien is het ook beter om eens een keer te kijken naar acties die we, waar we zelf proactief zijn. We hebben die mensen in de kaartenbak, we weten om wie het gaat, ze zijn bekend, dus laten we dan ook, als het bijvoorbeeld gaat om dit soort regelingen, deze mensen zelf proactief benaderen en dan de regeling aan te bieden in plaats van hier is een regeling, komt u maar. Misschien is dat wel iets waar we in zijn algemeenheid, met zijn allen ook eens over na kunnen denken. En misschien in dit geval ook heel bijzonder, zodat we dan echt de mensen bereiken die het nodig hebben en dan niet de mensen die denken, oh, dat is interessant, dat doe ik. Dat is even een algemeen iets wat ik zou willen meegeven aan dit college en met name mijnheer Van Malsen.

De voorzitter: Dank u. GroenLinks, de heer Van ’t Eind.

De heer Van ’t Eind (GroenLinks): Ja, wij betreuren eigenlijk deze gang van zaken. Er ligt enorm veel druk bij onze bewoners, er is enorm veel belang om hier haast in te maken. Nu stellen we de uitvoering hiervan eigenlijk gewoon een maand uit. Wij hebben op zichzelf geen principiële bezwaren tegen de witgoedregeling op zichzelf. We hadden wel graag van het college willen horen dat dat gericht gebeurt, dus in die zin delen we een deel van de zorgen wel. Maar dat we dit nu bijna een maand gaan uitstellen, is eigenlijk treurig.

De voorzitter: Dan kijk ik naar andere fracties. Partij van der Arbeid, gaat uw gang.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Daar kan ik geheel bij aansluiten. We willen graag zo spoedig mogelijk de mensen helpen. Ik had nog wel een vraag, de witgoedregeling die hierin is opgenomen, is dat nou een afwijkende witgoedregeling die we eigenlijk al hebben? Want volgens mij hebben we een witgoedregeling voor onze mensen die in aanmerking komen tot die 120, 130 procent. Is die afwijkend dan in deze nieuwe regeling?

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik geen melding meer vanuit de raad op dit moment, toch? Ja, de heer Sleddering, VVD.

De heer Sleddering (VVD): Ik wil de wethouder bedanken voor zijn toezegging.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Dan ga ik naar wethouder Van Malsen. Oh, excuus, ChristenUnie.

De heer Van der Baan (CU): Ja, ik sluit me aan bij de punten die GroenLinks ook noemde. Ik vind het gewoon wel jammer dat er eigenlijk niet een integraal plan lag ruim voor de winter. Dan hadden we met elkaar daarover kunnen nadenken als raad, en tegelijkertijd het nu opschorten van een besluit en een concrete

regeling die er dan wel is, dat zou ik dan ook wel weer jammer vinden. Dus toch een beetje teleurstelling als dat de richting is waar we nu heengaan. Tegelijkertijd ook vragen rondom de witgoedregeling en daar hadden we liever eerder informatie over ontvangen. Zeker omdat het over substantiële bedragen gaat en het geheel van de maatregelen.

De voorzitter: Dank u. Dan ga ik tot slot naar wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Nog even voor de goede orde, de toezegging is dat we de uitvoer van de witgoedregeling en de voorzetramen uitstellen tot 8 november, dat is over twee weken. Alle andere maatregelen gaan we uiteraard met gezwinde spoed uitvoeren, want ik onderstreep ook inderdaad dat het probleem ontzettend urgent is en dat we hier zo snel mogelijk mensen moeten helpen. Dan nog even over de vraag van mevrouw Woudstra over het schriftelijk beantwoorden van de vragen die betrekking hebben op de uitvoering van deze regelingen. Dat lijkt me een goed idee, dus dat zeg ik hierbij ook toe dat we dat u zullen toesturen. Dan weet ik niet of mevrouw Bentvelzen nog iets wilde zeggen, die greep naar de microfoon. Nee? Dan laat ik het daarbij.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Mijnheer Van der Veer, nog heel kort, he.

De heer Van der Veer: Ik had een vraag gesteld, volgens mij hebben we een bestaande witgoedregeling, al jaar en dag. Is dit een nieuwe witgoedregeling en wat is die anders dan we al hadden?

De voorzitter: Duidelijk. Welke wethouder mag ik daar nog het woord over geven?

Mevrouw Bentvelzen : Voorzitter, voor zover mijn informatie strekt was er enkele jaren geleden de gift vanuit de bijstand inrichtingskosten voor het inrichten van een woning. Daarnaast was er inderdaad een witgoedregeling. Volgens mij is dat omgezet van in plaats van naar een gift, naar een lening en kunnen mensen daar nog wel voor in aanmerking komen, dan wel inrichting van hun huis voor een bankstel et cetera, dan wel voor witgoed, maar dat is niet meer in de vorm van een gift, maar in de vorm van een lening en het is al enkele jaren zo dat dat bij gemeenten veranderd is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan dank ik wethouder Van Malsen in ieder geval voor twee duidelijke toezeggingen rondom dit agendapunt. Ik wil u als raad nog meegeven, hoe laat het ook is, dat u op 28 oktober dus de antwoorden ontvangt op al uw vragen die u schriftelijk heeft gesteld rondom de begroting. Als u amendementen wenst in te dienen voor de raadsvergadering van 8 november, zet het in uw agenda, op maandag 7 november om zeven uur ‘s ochtends moeten die bij de griffie binnen zijn. Moties mag ook later, maar eerder is fijner.

8. Sluiting

De voorzitter: Dan dank ik u hier in deze zaal allen hartelijk, in het bijzonder ook de ondersteuning vanuit de gemeente en ook alle mensen die thuis nog meekijken, dank. Fijne avond nog en welterusten.